ROK VII Nr. 7 — 9
LIPIEC — WRZESIEŃ

ANNO VII N. 7—9
LUGLIO-SETTEMBRE

POLONIA-ITALIA

ORGAN IZBY HANDLOWEJ POLSKO-ITALSKIEJ

ORGANO DELLA CAMERA DI COMMERCIO POLACCO-ITALIANA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA, WIERZBOWA 11, TEL. 2-02-15.

REDAZIONE ED AMMINISTRAZIONE:
VARSAVIA, VIA WIERZBOWA 11, TEL. 2-02-15.

Treść:

Sommario:

IL PRESTITO NAZIONALE POLACCO.

(POLSKA POŻYCZKA NARODOWA).

E comparso nel „Dziennik Ustaw" del 7 settembre (N. 677 p. 503) il Decreto del Presidente della Repubblica Polacca in data 5.IX.1933 sull'emissione di un prestito interno del valore minimale di 120 milioni di zloty oro in titoli al portatore, all'interesse del 6 per cento. Il minimo prezzo dei titoli in parola è di zl. 90. — per 100. — Il prestito è soggetto ad un unico riscatto dopo trascorsi 10 anni dalla data dell'emissione. Il Ministro delle Finanze ha però la facoltà di ordinare un riscatto totale o parziale anticipato, dopo trascorsi 3 anni dalla data dell'emissione.

Gli interessi verranno pagati a termine decorso, in data 2 gennaio e 1 luglio di ciascun anno, mediante restituzione delle cedole.

Sia il capitale che gli interessi sono garantiti dall'intiero patrimonio mobile ed immobile dello Stato.

Il pagamento del capitale e degli interessi avrà luogo in zloty in parità dello zloty oro, stabilitó in base all'art 16 del Decreto del Presidente della Repubblica del 5. novembre 1927 sulla modificazione del regime monetario (Dz. Ust. No. p. 855 dell'anno 1927).

Gli interessi nominali accordati sul Prestito ammontana al 6% all'anno, ma sono effettivamente superiori, risultando dalla differenza fra il prezzo di emissione dei titoli ed il loro valore nominale.

L'acquirente è tenuto di pagare per ciascun titolo del valore nominale di zl. 100 — l'importo di zl. 96.—; ciò che costituisce il 6,25%. Ma questo non è tutto. L'acquirente, pagando 96 per 100, decorsii 10 anni, cioè il massimo periodo previsto per il riscatto del Prestito, otterrà l'importo di zl. 100.—, cioè; zl. 4 in più, pari circa zl. 0,40 all'anno; quindi ca. 0,41% per 96 zl. all'anno, e, compresi i 6,25¼ prima menzionati - risulteranno tali interessi del 6,66% all'anno. E questa una percentuale molto alta, considerato che le banche per azioni polacche pagano al solito 6% all'anno su depositi a rinuncia trimestrale, e non più del 5% sui depositi in zloty oro, dato lo stesso termine di rinuncia. Di più, nel caso che il Ministro delle Finanze si valesse del diritto accordatogli del riscatto del Prestito in un termine anticipato, p. es. dopo 5 anni decorsi, gli interessi effettivi verrbbero aumentati al ca 7,07%.

Si presentano pure vantaggiosamente le possibilità di liquidare, nel caso di necessità, il capitale collocato nell'acqusto dei titoli in parola. Anzitutto, tali titoli potranno venire quotati in tutte le Borse monetarie nazionali (a Varsavia, Lodź, Wilno, Poznań, Katowice, Leopoli e Cracovia); il che verrà effettuato dietro raccomandazione rivolta per iscritto dal Ministero delle Finanze indirizzato al Consiglio della Borsa; indi, la Banca di Polonia, come pure la Cassa Postale di Risparmio, impegneranno tali titoli fino al 75% del loro valore in corso. Il tasso d'impegno della Banca di Polonia ammonta attualmente al 7%, cioè non molto superiore agli interessi accordati sul Prestito. Le banche private, non disponendo di molte possibilità di collocare i loro mezzi di scambio, accorderanno sicuramente dei crediti a breve scadenza dietro impegno dei titoli del Prestito Nazionale.

Sono inoltre da rilevare i numerosi ed importantissimi privilegi accordati ai titoli del Prestito.

Il primo è la possibilità di pagare coi titoli al loro valore nominale, le imposte sulla successione e sulle donazioni. D'altronde, i titoli stessi, come pure le loro fruttazioni, sono esonerate dalle imposte e tasse statali.

Le entrate ottenute dal Prestito sono destinate a coprire il deficit della bilancia ed inseguito, a mantenere la stabilità della valuta.

La Nazione polacca, nella comprensione della somma importanza dei fini a cui deve servire il Prestito Nazionale, ha accolto la sottoscrizione di esso con sincero entusiasmo, manifestato nella realizzazione del più del doppio della copertura richiesta nel breve tempo dei 3 giorni che hanno seguito l'apertura. Fra gli sottoscrittori sono compresi tutti i ceti e tutte le classi della Nazione.

L'appello del Governo ha trovato eco sia fra i datori che fra i prenditori di lavoro. L'hanno ascoltato e seguito pure quelli, che disponevan di guadagni minimi. Tutti hanno considerato come loro dovere di portar aiuto agli sforzi del Governo diretti a vincere la crisi economica ed a contribuire al massimo al successo del prestito.

HANDEL POLSKO-ITALSKI W LATACH 1932/33.

(IL COMMERCIO POLACCO - ITALIANO NEGLI ANNI 1932/33).

I. UWAGI OGÓLNE.

Handel polsko - italski w ostatnich dwuch latach t. j. w latach 1932/1933 uległ tak znamiennym przemianom, że rozwój jego w tym okresie zasługuje na specjalną uwagę.

Niżej zamieszczona tabela odtwarza rozwój tego handlu w latach 1924—1931.

Lata	Przywóz		Wywóz		Udział % -wy	
	kwint.	tys. zł.	kwint.	tys. zł	przywozu	wywozu
1924	578.870	74.532	195.774	6.649	5,0	0,5
1925	686.661	69.352	931.890	10.080	4,1	0,7
1926	476.996	72.802	10.083.686	44.837	4,7	2,0
1927	530.531	83.993	11.848.949	52.776	2,9	2,1
1928	609.911	83.046	4.983.949	48.671	2,5	2,0
1929	717.578	83.974	5.975.735	40.150	2,7	1,4
1930	395.688	70.272	5.030.052	31.390	3,1	1,3
1931	431.688	50.479	8.835.441	36.200	3,4	1,9
1932	245.644	29.005	8.706.074	33.453	3,4	3,1

Z powyższej tabelki wynika, że kiedy wywóz uległ wahaniom stosunkowo nieznacznym i zmniejszył się zaledwie o 2,8 milj. zł., zwiększając jednocześnie udział w ogólnym wywozie z 1,9 do 3,1%, przywóz z Italji zmniejszył się z 50,4 do 29 milj. zł., czyli o 42,4%, udział zaś w przywozie pozostał bez zmiany.

Zawarte w wyżej podanej tabeli liczby nie są zgodne z danemi statystyki italskiej, według której import do Polski wyniósł 70,7 milj. lir., czyli ok. 33,2 milj. zł., zaś eksport — 83,6 milj. lir., czyli ok. 39.3 milj. zł. Zatem dane statystyki polskiej są niższe od danych statystyki italskiej zarówno odnośnie do importu, jak i eksportu. Według statystyki polskiej przewyżka wywozu wynosiła w r. 1932 — 4,4 milj. zł., zaś według statystyki italskiej — 6,1 milj. zł. Naogół porównanie poszczególnych danych statystyki italskiej z danemi statystyki polskiej natrafia na duże trudności ze względu na znaczne różnice w nomenklaturze statystyki italskiej.

W r. 1933 w pierwszem półroczu z porównaniem z pierwszem półroczem 1932 r. bilans handlu polsko - italskiego przedstawiał się następująco: (w tys. zł.)

	Przywóz	Wywóz
1933	17.849	15.299
1932	11.907	17 163

W poszczególnych miesiącach r. 1933 handel ten ulegał zmianom następującym:

	Przywóz	Wywóz
	w tys. złotych	
Styczeń	1850	2149
Luty	3468	2244
Marzec	1498	2658
Kwiecień	1680	1553
Maj	2738	1788
Czerwiec	6615	1515
Lipiec	9484	2199

Widzimy więc, że kiedy w r. ub. przywóz uległ b. wydatnemu zmniejszeniu, w r. b. znacznie się zwiększył, osiągając w ciągu 7 pierwszych miesięcy sumę zł. 27.333 tys. zł., czyli prawie tyle, ile przez cały r. 1932. Natomiast wywóz wyniósł w ciągu 7-iu miesięcy 14.106 tys. zł., czyli znacznie mniej, niż w tym samym okresie r. ub. (19.442 tys. zł.).

O ile dotychczas saldo bilansu handlu polsko - italskiego wypada wybitnie na niekorzyść eksportu polskiego i wynosi — 13.2 milj. zł., nie ulega wątpliwości, iż do końca roku zajdą jeszcze poważne zmiany, które przyczynią się do zmniejszenia tego salda. Należy bowiem mieć na uwadze, iż najpomyślniejszym sezonem dla eksportu polskiego do Italji są miesiące jesienne, kiedy zaczyna się wzmożony eksport węgla, buraków cukrowych, jaj i t. p. To też

należy liczyć się z prawdopodobieństwem znacznego wzmożenia się eksportu polskiego.

Co się tyczy importu z Italji, który w ciągu 7 miesięcy r. b. wyniósł 27,3 milj. zł., należy pamiętać o tem, iż na gros tego importu składa się przywóz tytoniu surowego dla Polskiego Monopolu Tytoniowego, dostarczanego Polsce w związku z zaciągniętą przed laty pożyczką w Italji przez Rząd Polski. Tytoniu przywieziono: w lutym za 1945 tys. zł., w maju za 151 milj. zł., w czerwcu — za 5.022 tys. zł. i w lipcu — za 5.244 tys. zł. — razem — za 12.362 tys. zł., co stanowi ok. 40% ogólnego przywozu z Italji. Znaczny więc wzrost przywozu z Italji w miesiącach czerwcu i lipcu r. b. tłomaczy się głównie dostawami tytoniu dla naszego Monopolu Tytoniowego.

Przechodząc obecnie do omówienia dynamiki handlu polsko - italskiego w ostatnich 10 latach, można stwierdzić, że naogół handel ten ujawnia tendencję do zrównoważenia się przywozu i wywozu. W latach 1924 i 1925 stosunek przywozu i wywozu wyrażał się liczbami 9:0 i 13:7, w latach następnych do r. 1930 przywóz prawie dwukrotnie przewyższał wywóz; w r. 1930 stosunek przywozu do wywozu wynosi 45%, w r. 1931 — 28% zaś w roku 1932 **po raz pierwszy** okazała się nadwyżka wywozu i wyniosła 4,4 milj. zł. Wprawdzie w r. 1933 w pierwszych 7 miesiącach stosunek przywozu do wywozu znowu zmienił się na niekorzyść Polski, gdyż saldo wyniosło — 13.2 milj. zł., lecz należy przypuszczać, że do końca roku saldo to znacznie się zmniejszy.

Jeżeli chodzi o udział Italji w ogólnym wywozie z Polski, w r. 1930 — zajmowała ona 15 miejsce wśród innych państw, będących odbiorcami Polski, w r. 1931 — 11 miejsce, a w r. 1932 — 10 miejsce. Udział ten do r. 1932 wahał się od 1 do 2%, zaś w r. 1932 wyniósł 3,1%. Udział Italji w imporcie w porównaniu z r. 1931 pozostał bez zmiany. Wśród europejskich krajów importujących Italja w r. 1932 zajmowała 9 miejsce, zaś w latach 1930 i 1931 zajmowała ona 8 miejsce. W r. 1933 pod tym względem prawdopodobnie nastąpią dalsze zmiany.

Na uwagę również zasługują zmiany, jakie dokonały się w przewozie towarów z Italji i do Italji lądem i morzem. Świadczy o tem tabela następująca:

	1930				1931				1932			
	Przywóz		Wywóz		Przywóz		Wywóz		Przywóz		Wywóz	
	tys. zł.	tys. q.	tys. zł.	tys. q	tys. zł.	tys. q.	tys zł.	tys. q	tys. zł.	tys. q.	tys. zł.	tys. q
Ogólem z Italji do Polski lub odwrotnie	70.272	396	31.390	5.030	50.479	441	36.209	8.835	29.005	245	33 453	8.706
W tem przez Gdańsk	2.700	46	9.900	9.632	2.473	62,3	17.659	7.185	1.661	47	14 842	7.405
„ „ „ Gdynię	27	0.2	383	146	991	1,6	518	224	4.677	94	1.247	657

Z powyższej tabeli wynika, iż udział portów morskich zarówno w przywozie, jak i wywozie do Italji wybitnie się wzmaga. Jeszcze w r. 1930 udział ten był nieznaczny i głównie sprowadzał się do handlu morskiego przez port w Gdańsku. W r. 1931 udział Gdyni zwolna zaczyna się wzmagać, a w r. 1932 udział Gdyni odnośnie do importu znacznie przewyższa udział Gdańska, co tłomaczy się głównie tem, iż obecnie gros owoców południowych z uwagi na niższe stawki celne sprowadza się przez porty morskie. Co się tyczy wywozu, wciąż jeszcze kieruje się on głównie na Gdańsk, Gdynia zaś odgrywa rolę niewielką.

II. WYWÓZ DO ITALJI.

Ogólny wywóz w r. 1932 w porównaniu z rokiem 1931 zmniejszył się o 2,8 milj. zł., czyli o 8%, zaś w r. 1933 w pierwszych 7 miesiącach zmniejszył się w dalszym ciągu o 5.3 milj. zł. Pod względem ilościowym wywóz w r. 1932 utrzymał się na poziomie r. 1931.

Co się tyczy poszczególnych kategoryj towarów, podobnie, jak w latach ubiegłych; miejsce naczele zajmują surowce i półfabrykaty, których wartość wywozu (18,0 milj. zł.) wynosi 54% ogólnego wywozu do Italji (w r. 1931—60%, 1930—43,3%, 1929 — 40% i w r. 1928 — 30%). Drugie miejsce zajmują artykuły spożywcze (36%, w r. 1931—19%), trzecie — wyroby gotowe (ok. 7%, zaś w r. 1931 — 9,9%) i czwarte—zwierzęta (ok. 3%, zaś w r. 1931— 11.1¾).

W porównaniu z latami ubiegłemi szczególnie dotkliwie zmniejszył się wywóz zwierząt (przeszło czterokrotnie), w mniejszym zakresie zmniejszył się wywóz surowców i półfabrykatów (z 21,8 do 18,0 milj. zł.), zaś wywóz artykułów spożywczych wzrósł z 6,7 do 12,2 milj. zł., czyli prawie dwukrotnie.

1. ZWIERZĘTA ŻYWE.

Wywóz zwierząt, tak świetnie rozwijający się w latach 1930 — 31, w latach następnych coraz bardziej maleje, co z jednej strony tłomaczy się konkurencją cen innych państw, z drugiej — podniesieniem stawek celnych na zwierzęta w Italji, co miało miejsce we wrześniu 1932 r. kiedy w latach 1930 i 1931 wywieziono zwierząt żywych do Italji za 3,5 i 4 milj. zł., w r. 1932 wywieziono ich zaledwie za 869 tys. zł., a w r. 1933 w pierwszych 6 miesiącach — za 397 tys. zł. (w r. 1932 — 405 tys. zł.). Najwięcej

w r. 1932 wywieziono drobiu (za 463 tys. zł., zaś w r. 1931 — 43 tys. zł.), następnie — trzody chlewnej (za 196 tys. zł., zaś w r. 1931 — za 107 tys. zł.), natomiast wywóz bydła rogatego (153 tys. zł. wobec 3,5 milj. zł. w r. 1931 i 2,8 milj. zł., w r. 1930) oraz koni (50 tys. zł. wobec 344 tys. zł. w r. 1931 i 614 tys. zł. w r. 1930) coraz bardziej maleje. Według statystyki italskiej z Polski do Italji wywieziono w roku 1932 koni 403 sztuk (w r. 1931 i 1930 — 2062 i 2112) i bydła rog. 352 sztuk, zaś nierogacizny — 2095 sztuk). Drobiu wywieziono 2518 q. za 1337 tys. lir. (według polskiej statystyki — 460 tys. zł.). Dostrzegamy więc w dziedzinie wywozu zwierząt dwa pocieszające objawy, na które składa się wzrost wywozu drobiu (głównie — kur), trzody chlewnej, rzeźnej zapoczątkowanego w r. 1931, a jednocześnie wzrostowi temu towarzyszy stopniowy zanik wywozu rogacizny i koni.

Należy jeszcze zauważyć, iż obecnie, podobnie, jak i w poprzednich latach, najwięcej koni importują do Italji Jugosławja (w r. 1932—6469 sztuk, a w roku 1931 — 12.661 sztuk), zaś bydła — Węgry (37.779 sztuk), na drugiem miejscu—Jugosławia (29345 sztuk) i na trzeciem Rumunja (10.156 sztuk). Drobiu najwięcej importuje Jugosławja (80.807 q.), na drugiem miejscu — Węgry (28.657 q.).

2. ARTYKUŁY SPOŻYWCZE.

Wśród artykułów spożywczych do r. 1932 miejsce czołowe zajmowały rośliny strączkowe (fasola). W r. 1932 miejsce to zajęły **jaja**, których wywieziono za 7.879 tys. zł. Wywóz ten datuje się już od szeregu lat, a w r. 1928 osiągnął on rekordową sumę 10,6 milj. zł. W latach następnych wywóz ten stale się zmniejszał, a w r. 1931 spadł do 3,2 milj. zł. (16.272 q) i dopiero w r. 1932 pomimo wprowadzenia cła na jaja od 1 września (zł. 250 od kwint. cło autonom. i zł. 145 cło konwenc.) wywóz ten wybitnie się wzmógł, osiągając sumę 7.879 tys. zł. (52.803 q.). Wartość jego wzrosła dwukrotnie, waga zaś prawie trzykrotnie, co tłomaczy się spadkiem cen. Według statystyki italskiej w r. 1932 wywieziono z Polski jaj 80.288 q., a więc znacznie więcej, niż w/g statystyki polskiej. Natomiast w latach 1931 i 1930 wywieziono tylko — 27921 q. i 39066 q. Obecnie Italja, jako rynek zbytu jaj polskich zajmuje wśród innych rynków miejsce trzecie, ustępując miejsca jedynie Anglji (14.9 milj. zł.) i Czechosłowacji (13,1 milj. zł.), a przewyższa pod względem znaczenia rynek niemiecki (7 milj. zł.). Do r. 1931 Italja zajmowała miejsce szóste. Prócz Polski jaja głównie sprowadzane są do Italji z Turcji (94,9 q) i Jugosławji (67,8 q). Drugie miejsce wśród artykułów spożywczych zajmują rośliny strączkowe, głównie **fasola**. Wywóz jej liczbę rekordową, podobnie, jak wywóz jaj, osiągnął w roku 1928 (7,6 milj. zł.), w latach następnych wywóz ten zwolna malał (w r. 1929 — 5,4 milj. zł., 1930 — 1,9 milj. zł., i 1931 — 2,9 milj. zł.). W r. 1932 fasoli wywieziono do Italji za 4.023 tys. zł. (12.327 q), przyczem wśród krajów, będących odbiorcami fasoli polskiej, Italja zajmuje pierwsze miejsce, drugie —Niemcy (2,5 milj. zł.) i trzecie — Francja (608 tys. zł.).

Według statystyki italskiej wywóz fasoli w roku 1932 wyniósł 9,787 q wartości 8.416 tys. lir., (a więc mniej, niż w/g statyst. polskiej), zaś w latach 1931 i 1930—5425 i 3795 q.

Z innych artykułów spożywczych na uwagę zasługuje wywóz **drobiu bitego**, głównie **kur**, których wywieziono do Italji za 108 tys. zł. (362 q). W latach poprzednich wywóz ten nie odgrywał prawie żadnej roli w wywozie z Polski do Italji. Wywóz ten, niewątpliwie, ma dużą przyszłość przed sobą.

Inne artykuły nie odgrywają dotychczas poważniejszej roli w wywozie do Italji. Wspomnieć jednak należy o wywozie **mięsa świeżego** mrożonego (głównie wołowego), którego wywieziono do Italji za 50 tys. zł. (w r. 1931 — 56 tys. zł.), **spirytusu** (za 28 tys. zł., wobec 192 tys. zł. w r. 1930), **grzybów** (18 tys. zł.) i t. p. Szczególnie b. pomyślnie może rozwinąć się wywóz do Italji grzybów suszonych, w które dotychczas zaopatrują się głównie rynki Niemiec i Stanów Zjedn.

W r. b. wywóz w 1-em półroczu produktów spożywczych zmniejszył się b. wydatnie (z 5.6 do 1.2 milj. zł.), co niewątpliwie w znacznej mierze zostało spowodowane wprowadzeniem wysokich ceł na niektóre artykuły spożywcze (np. jaja). Zawarcie nowego traktatu handlowego mogłoby w znacznym stopniu przyczynić się do wzmożenia się tego eksportu do Italji, który w r. b. rozwijał się bardzo niepomyślnie.

3. SUROWCE I PÓŁFABRYKATY.

Od czasu, kiedy został zapoczątkowany wywóz **węgla** do Italji (t. j. w r. 1926, w związku ze strajkiem węglowym w Anglji) wywóz tego artykułu zajmuje pierwsze miejsce wśród surowców i półfabrykatów, wywożonych do Italji. Początkowo wywóz ten był b. znaczny i w r. 1927 osiągnął sumę 35.6 milj zł. W latach 1928 — 30 spadł on do 11.6, 13.5 i 11.5 milj. zł. i znowu wzmógł się w latach 1931 (18.132 tys. zł. — 8.115 tys. q) i 1932 (14.942 tys. zł. — 8,019 tys, q), Jak widzimy w r. 1932 wywóz ten utrzymał się na poziomie r. 1931, zmniejszenie zaś wartości tłomaczy się spadkiem cen.

Wśród krajów sprowadzających węgiel z Polski, Italja zajmuje szóste miejsce, ustępując miejsca jedynie Szwecji (47,6 milj. zł.), Austrji: (36,7 milj. zł.); Czechosłowacji (19,2 milj. zł.), Danji (25,8 milj. zł.) i Francji (21 milj. zł.).

Poza węglem kamiennym Italia zakupuje również w Polsce **koks** (448 q. za 1.533 tys. zł.) i **brykiety** (7.502 q za 26 tys. zł.).

Według statystyki italskiej przywieziono z Polski do Italji węgla w r. 1932 487.173 tonn (w r. 1931 554.177 tonn), a łącznie z koksem i brykietami — 526.029 tonn wartości 35.157 tys. lir., czyli ok. 16,5 milj. zł., co odpowiada wartości, ustalonej przez statystykę polską. Wśród państw importujących węgiel kamienny, pierwsze miejsce zajmuje Anglja (5.073 tys. t.), drugie — Niemcy (1.459 tys. t.) i trzecie Polska. Odnośnie do koksu — pierwsze miejsce zajmują Niemcy (276 tys. t.), drugie — Anglja (175,3

tys. t.), trzecie — Francja 126,3 tys. t.), czwarte — Belgja (64,8 tys. t.), piąte — Zagł. Saary (45,7 tys. t.) i szóste — Polska (38,8 tys. t.).

W grupie **przetworów naftowych** najważniejszym artykułem wywozu do Italji jest **benzyna lekka** o ciężarze gatunkowym poniżej 0.725. Benzyny tej wywieziono w r. 1932 za 102 tys. zł., innej zaś — za 50 tys. zł., łącznie — za 152 tys. zł., zaś w r. 1931— za 285 tys. zł., w r. 1930 — 227 tys. zł. i 1929—za 382 tys. zł. Spadek tego wywozu, jak widzimy, jest b. dotkliwy.

Należy zauważyć, iż statystyka polska podaje liczby niższe od statystyki italskiej, w/g której benzyny z Polski przywieziono 3205 q wartości 362,5 tys. lirów. Jednakże Polska w przywozie benzyny do Italji odgrywa rolę nieznaczną. Głównymi dostawcami benzyny dla Italji są Persja (1.102 tys. q), Rosja Sow. (833 tys. q), Indje Holend. (641,5 tys. t.) i Stany Zjedn. (471,6 tys. t.).

W pierwszem półroczu 1933 r. wywóz całej grupy artykułów, obejmującej paliwa i przetwory naftowe, zmniejszył się o przeszło miljon złotych, z 9.233 do 8.204 tys. zł.

W grupie **metali** najważniejszym artykułem wywozu do Italji jest **cynk,** którego w r. 1932 wywieziono za 152 tys. zł. (3547 q). Wywóz ten utrzymał się na poziomie r. 1931 (147 tys. zł.), był jednak znacznie mniejszy, niż w latach 1929 (539 tys. zł.) i 1930 (229 tys. zł.). Głównie wywozi się do Italji cynk surowy w gąskach i płytach (1508 q za 77 tys. zł.) i pył cynkowy wzgl. kwiat cynkowy (1633 q za 78 tys. zł.).

Obecnie przywóz cynku do Italji w porównaniu z r. 1930 uległ trzykrotnemu zmniejszeniu, tak, że na poważniejszy wzrost wywozu z Polski liczyć nie można.

Prócz cynku wywozi się do Italji **miedź hutniczą** w gąskach i sztabach (za 36 tys. zł.) oraz **mosiądz,** również w gąskach i sztabach (za 48 tys. zł.). W grupie **materjałów i przetworów chemicznych organicznych** przedmiotem wywozu były **smoły i pochodne** (4.393 q wartości 98 tys. zł.), a w tem smoła drzewna ciężka (2.813 q za 70 tys. zł.) i naftalina surowa (1.580 q za 27 tys. zł.).

W grupie **roślin i nasion** najważniejszym artykułem wywozu do Italji są **nasiona buraków cukrowych,** których w r. 1932 wywieziono za 578 tys. zł. (5.677 q), zaś w r. 1931 — za 800 tys. zł. (5.268 q). Spadek wartości tego wywozu tłomaczy się przedewszystkiem wydatną zniżką cen, a nadto silną podażą krajów konkurencyjnych. Należy zaznaczyć, iż Italja jest odbiorczynią polskich buraków cukrowych od bardzo wielu lat, a gatunek ich jest wysoko ceniony na rynku italskim.

Z innych nasion Italja zakupuje na rynku polskim **nasiona okopowe pastewne** (1527 q za 127 tys. zł. czyli niewiele więcej, niż w r. 1931) i niektóre **nasiona roślin pastewnych i traw,** w czem **esparcety** 1291 q za 50 tys. zł. i **bobiku** 1806 q za 52 tys. zł.

W pierwszem półroczu 1933 r. wywóz roślin i nasion uległ zmniejszeniu z 736 do 633 tys. zł.

W grupie **produktów zwierzęcych** wywieziono w niewielkich ilościach **skóry surowe** (za 15 tys. zł.) i **szczecinę** (10 tys. zł.), **tkaniny i sita włosiane** (2 tys. zł.), **pierze i puch** (7 tys. zł.), **żołądki cielęce i mączkę rogową** (74 tys. zł. wobec 29 tys. zł. w r. 1931), łącznie więc produktów zwierzęcych w r. 1932 wywieziono za 139 tys. zł. (w r. 1931—95 tys. zł.). W pierwszem półroczu 1933 r. wywóz ten zmniejszył się ze 101 do 56 tys. zł.

Wreszcie w r. 1932 wywieziono do Italji **drewna napółobrobionego** za 22 tys. zł. i **surowców do wyrobu papieru** (szmat) również za 22 tys. zł., zaś w r. 1931 za 153 tys. zł. i w r. 1930 — za 74 tys. zł.

Widzimy więc, iż naogół wywóz większości surowców i półfabrykatów zarówno w r. 1932, jak i w r. 1933 uległ zmniejszeniu.

4. WYROBY GOTOWE.

Jeszcze większemu zmniejszeniu, niż wywóz surowców i półfabrykatów, uległ wywóz wyrobów gotowych, gdyż zmniejszył się w dwójnasób. Wywóz ten ulega zmniejszeniu już od r. 1930, gdyż w roku tym wynosił on 5.8 milj. zł., w r. 1931 — 4.5, a w roku 1932 — 2.2 milj. zł.

Do r. 1930 gros wywozu wyrobów gotowych stanowiły dykty klejone i meble gięte. W r. 1929 wywóz ten osiągnął sumę przeszło 2½ milj. zł. W latach następnych wywóz ten ulega stałemu zmniejszeniu. Tak więc **dykt klejonych** w r. 1929 — wywieziono za 1268 tys. zł., w r. 1930 — za 686 tys. zł., w r. 1931 — za 806 tys. zł., a w r. 1932 już tylko za 268 tys. zł. **Mebli giętych** wywieziono w r. 1929 za 1323 tys. zł., w r. 1930 — za 538 tys. zł., w r. 1931— za 331 tys. zł., a w r. 1932 — tylko za 155 tys. zł. W r. 1933 w pierwszem półroczu wywóz ten uległ dalszemu skurczeniu i wyniósł 189 tys. zł. wobec 328 tys. zł. w r. 1932.

Wyrobów szklanych wywieźliśmy do Italji za 78 tys. zł., głównie szkła prasowanego (62 tys. zł.). W r. 1931 wywóz ten wyniósł 145 tys. zł. i w roku 1930 — 272 tys. zł. W r. 1933 (1-e półrocze) wywóz ten uległ dalszemu spadkowi (49 tys. zł. wobec 59 tys. zł. w r. 1932).

W grupie naftowej wywóz do Italji obejmował **oleje smarowe** (46 tys. zł. wobec 59 tys. zł. w r. 1931 i 28 tys. zł. w r. 1930) i **parafinę,** głównie surową (186 tys. zł. wobec 479 tys. zł., w r. 1931 i 648 tys. zł. w r. 1930). Jak widzimy, spadek wywozu w tej grupie jest b. dotkliwy. **Gumelastyki,** głównie pod postacią kaloszy, wywieziono za 38 tys. zł. (w roku 1931 — 125 tys. zł., w r. 1930 — 126 tys. zł.). W roku 1933 w 1-em półroczu wywóz ten wzrósł z 5 do 43 tys. zł.

W grupie metalowej ogólny wywóz wyniósł zł. 751 tys., zaś w r. 1931 — 854 tys. zł. Spadek jest naogół niewielki. Wywóz niektórych artykułów nawet uległ pewnej zwyżce. **Żelaza i stali wszelkiej** wywieźliśmy za 208 tys. zł. (w r. 1931 — 159 tys. zł. i w r. 1930 — 303 tys. zł.), **blachy żelaznej i stalowej** w r. 1932 prawie nie wywoziliśmy wcale (zaledwie za 11 tys. zł., zaś w r. 1931 — za 73 tys. zł. i w roku 1930 — za 663 tys. zł.), **wyrobów kutych,** tłoczo-

nych z żelaza i stali wywieźliśmy — za 54 tys. zł. (w r. 1931 — 68 tys. zł. i w r. 1930 — 211 tys. zł.), **wyrobów kotlarskich** za 10 tys. zł. (20 tys. w roku 1931 i 123 tys. zł. w r. 1930) i **wyrobów z cynku** (blachy cynkowej) — za 323 tys. zł. (302 tys. zł. w roku 1931 i w r. 1930 — 617 tys. zł.). Innych wyrobów, jak np. maszyn włókienniczych, wywieźliśmy ilości znikome.

W r. 1933 (1-e półrocze) wywóz metali i wyrobów z metali wzrósł z 366 do 396 tys. zł.

W grupie włókienniczej na uwagę zasługuje dość znaczny wywóz **tkanin jedwabnych**, których w roku 1932 wywieziono do Italji za 485 tys. zł. W latach poprzednich wywóz ten był minimalny, tak że można uważać, iż wywóz ten został zapoczątkowany w r. 1932. Wywóz przędzy wełnianej, który w latach 1930 i 1931 wyniósł 169 i 277 tys. zł., ustał w r. 1932 zupełnie. Z innych artykułów włókienniczych wywieźliśmy niewielkie ilości tkanin bawełnianych (38 tys. zł.) i tkanin wełnianych (29 tys. zł.).

W r. b. wywóz materjałów i wyrobów włóknistych wydatnie się wzmógł i w pierwszem półroczu wyniósł zł. 528 tys., zaś w r. ub. — 162 tys. zł.

Z powyższego wynika, iż spadek wywozu do Italji wyrobów gotowych głównie tłomaczy się dotkliwem zmniejszeniem się wywozu dykt klejonych i mebli giętych, które w latach poprzednich wywoziliśmy w bardzo poważnych ilościach, obecnie zaś wywóz ten powoli zupełnie zanika.

III. PRZYWÓZ.

Poczynając od r. 1930 obserwujemy stale spadek przywozu z Italji. Jeszcze jednak nigdy dotąd spadek ten nie był tak gwałtowny, bo przenoszący 40%, jak w r. 1932. Należy wziąć pod uwagę, iż przywóz do Polski zmniejszył się prawie w tym samym stosunku również z innych krajów, ogólny zaś przywóz do Polski zmniejszył się o 40%. Ten gwałtowny spadek przywozu tłomaczy się z jednej strony ogromnem zmniejszeniem się siły nabywczej ludności, z drugiej — znacznemi ograniczeniami i wzmagającemi się utrudnieniami przywozowemi, uzasadnionemi troską o zapewnienie bilansowi handlowemu stałej i możliwie jaknajwiększej nadwyżki wywozu.

Udział procentowy poszczególnych grup towarowych w ogólnym imporcie z Italji w ostatnich 6 latach przedstawiał się następująco:

	1927	1928 %	1929 %	1930 %	1931 %	1932 %
Artykuły spożywcze	38	32,2	26 5	23,5	30,0	33,9
Surowce i półfabryk.	28	33,3	37,4	41,7	26,8	23,2
Wyroby gumowe	34	34,5	35,9	34,8	43,8	42,9

Z powyższej tabelki wynika, iż największy udział w przywozie z Italji przypada wyrobom gotowym (podobnie, jak w r. 1931), drugie miejsce zajmują artykuły spożywcze a trzecie surowce i półfabrykaty. O ile udział wyrobów gotowych pozostał bez zmiany, zmniejszył się nieco udział surowców i półfabrykatów, zwiększył się zaś — artykułów spożywczych.

1. ARTYKUŁY SPOŻYWCZE.

Przywóz artykułów spożywczych zmniejszył się z 15.219 tys. zł. do 9.856 tys. zł., czyli o 35%. W roku bież. w 1-em półroczu przywóz artykułów spożywczych wydatnie się wzmógł, z 7.360 tys. zł. do 11.095 tys. zł., co tłomaczy się wzmożonym przywozem owoców południowych.

W r. 1932 przywóz **owoców świeżych** wyniósł 6.797 tys. zł. (116.304 q), zaś w r. 1931 — 9.615 tys. zł. (173.459 q) i w r. 1930—10.537 tys. zł. (165.292 q). Wobec tego, że ogólny przywóz owoców świeżych do Polski wyniósł 13.673 tys. zł., udział Italji w tym przywozie stanowił prawie 50%.

Należy zauważyć, iż obecnie 65% tego przywozu kieruje się do portów morskich, z czego przeszło 90% przypada na Gdynię.

Wśród owoców świeżych, sprowadzanych z Italji, najważniejszym artykułem przywozu są **cytryny** (podobnie, jak w latach poprzednich). Przywóz ich w r. 1932 wyniósł 5.311 tys. zł. (96.794 q), czyli prawie tyle, co w r. 1931 (5.812 tys. zł.), zaś ogólny przywóz cytryn do Polski wyniósł 5.477 tys. zł., w czem przez Gdynię przywieziono ich za 3.832 tys. zł. Zatem prawie cała ilość przywiezionych do Polski cytryn pochodzi z Italji.

Pomarańczy i mandarynek przywieziono ogółem do Polski za 2.352 tys. zł., z czego przez Gdynię — za 1.439 tys. zł. Italja dostarczyła tych owoców 11.318 q wartości 1.031 tys. zł. (w r. 1931 — 31.835 q wartości 2.970 tys. zł.). Przywóz ten w r. 1932 zmniejszył się prawie trzykrotnie. Prócz z Italji pomarańcze i mandarynki przywożone są z Hiszpanji (824 tys. zł.), Palestyny (261 tys. zł.) i St. Zjedn. (154 tys. zł.).

Spadek przywozu pomarańczy i mandarynek tłomaczy się w ogromnej mierze wysokiemi cenami tych owoców w handlu detalicznym, które są dostępne tylko dla sfer zamożnych. Warunkiem wzmożenia tego przywozu jest obniżenie ceł, co umożliwi sprzedaż pomarańczy i mandarynek po cenach, dostępnych dla szerokich rzesz ludności.

Winogron świeżych przywieziono ogółem 34.905 q. za 1.793 tys. zł., z czego najwięcej przywozi się z Hiszpanji (908 tys. zł.). Drugie miejsce zajmuje Rumunja (243 tys. zł.), trzecie Węgry (160 tys. zł.) i czwarte — Italja (2434 q wartości 149 tys. zł.). Prócz tych krajów winogrona dostarczają jeszcze Jugosławja (138 tys. zł.) i Bułgarja (77 tys. zł.).

Przez Gdynię sprowadza się zaledwie 7 część całego importu. Przywóz z Italji uległ niewielkiemu zmniejszeniu, gdyż tylko o 19 tys. zł. Z innych owoców przywóz z Italji obejmuje **wiśnie i czereśnie** (945 q za 50 tys. zł. wobec 1545 q wart. 124 tys. zł. w r. 1931), **śliwki** (1568 q za 69 tys. zł. wobec 2767 q wart. 173 tys. zł. w r. 1931), **jabłka** (2471 q za 138 tys. zł.), **morele i brzoskwinie** (426 q wart. 36 tys. zł. wobec 1095 q wart. 163 tys. zł. w r. 1931) i **gruszki** (97 q za 9 tys. zł. wobec 167 q za 11 tys. zł.).

Należy zauważyć, iż wyżej wymienione owoce z wyjątkiem jabłek, które prawie całkowicie przywozi się przez Gdynię, sprowadzane są niemal wyłącznie drogą lądową.

Owoców suszonych przywieziono w r. 1932 zaledwie 4506 q za 377 tys. zł., zaś w r. 1931 — 6027 q (730 tys. zł.) i w r. 1930 — 5781 q (684 tys. zł.). Spadek jest b. znaczny. Należy zauważyć, iż ogółem tych owoców przywieziono do Polski za 5.907 tys. zł., czyli o 6.6 milj. zł. mniej, niż w r. 1931. Udział Gdyni w przywozie tych owoców był dość znaczny, gdyż wyniósł 2.6 milj. zł., zaś Gdańska — tylko 941 tys. zł.

Przywóz tych artykułów z Italji w latach 1930—1932 przedstawiał się następująco:

	1930		1931		1932	
	q.	1000 zł.	q.	1000 zł.	q.	1000 zł
Figi dojrzałe	2082	206	2039	181	1623	94
Daktyle	300	64	70	16	29	6
Rodzynki	1982	261	3251	495	2326	243
Skórka z cytryn i pomarańczy	425	66	277	18	322	15
Chleb świętojański	297	14	174	8	88	4
Odpadki fig i figi niedojrzałe	321	12	185	5	—	—
Razem	5407	623	5996	723	4388	362

Jak z powyższej tabelki wynika, zmniejszeniu uległ przywóz wszystkich owoców suszonych (prawie dwukrotnie).

Należy zauważyć, iż fig dojrzałych prócz Italji dostarcza Polsce jeszcze Grecja (za 58 tys. zł.), daktyli — Francja (20 tys. zł.), rodzynek — Grecja (156 tys. zł.) i Stany Zjedn. (539 tys. zł.) i skórek z cytryn i pomarańczy — Austrja, Grecja i Niemcy, lecz w drobnych ilościach. Wogóle w przywozie do Polski poważniejszą rolę odgrywają jedynie suszone śliwki (57.244 q wart. 3.805 tys. zł.), rodzynki (7.674 q wart. 959 tys. zł.) i koryntki (5513 q wart. 660 tys. zł.). Inne owoce suszone przywożone są do Polski w ilościach nieznacznych.

Orzechów, kasztanów, pistacyj i migdałów przywieziono do Polski w r. 1932 19902 q, wartości 3279 tys. zł., zaś w r. 1931 — 24.975 q wart. 4.854 tys. zł. Przez porty morskie przywieziono 6418 q, czyli trzecią część całego importu. Dominującą rolę w tym przywozie odgrywa Gdańsk, przez Gdynię bowiem przywieźliśmy tylko 1340 q. Przywóz tych artykułów w latach 1930 — 1932 stale się zmniejszał.

Przywóz z Italji w tej grupie artykułów przedstawiał się następująco:

	1929		1930		1931		1932	
	q.	tys. zł.	q.	tys. zł.	q.	tys. zł.	q.	tys. zł.
Migdały w łupinach	434	201,3	241	111	256	102	78	30
„ bez łupinek	2.754	1.816,4	2.702	1.417	2 434	1.055	2.054	780
Orzechy laskowe	1.433	348,8	5.946	406	2.977	661	4.421	654
„ tureckie	363	84,6	697	194	127	36	—	—
„ włoskie	868	184,6	824	183	1.277	345	1.383	224
„ ziemne	237	36,0	252	46	349	52	123	16
„ cedrowe	15	3	34	8	—	—	—	—
„ amerykańskie	149	48	195	46	53	13	—	—
„ kokosowe	243	50	231	38	354	43	30	5
„ niewymienione	539	186	693	158	539	128	527	101
Kasztany jadalne	95	7	261	28	251	25	109	7
Pistacje	3	5	5	7	5	6	—	—
Razem	7.132	2.924,7	12.081	2.652	8.622	2.466	8.725	1.817

Z powyższej tabelki widzimy, iż w przywozie z Italji najpoważniejszą rolę odgrywa przywóz migdałów bez łupinek oraz orzechów laskowych. O ile przywóz tych ostatnich utrzymał się na poziomie r. 1931, a w porównaniu z latami 1929 i 1930 wzrósł, przywóz migdałów (w łupinkach i bez łupinek) stale się zmniejsza. Również przywóz innych artykułów w powyższej grupie stale się zmniejsza.

Odnośnie do **migdałów** (bez łupinek) Italia jest najważniejszym ich dostawcą dla Polski, gdyż prócz niej migdały te sprowadza się jeszcze z Hiszpanji, lecz w niewielkich ilościach (53 tys. zł.). Również Italja stanowi główne źródło zakupu orzechów laskowych, gdyż prócz Italji dostawcami Polski są Turcja (114 tys. zł.), Rumunja (25 tys. zł.) i Hiszpanja (29 tys. zł.), **które przywożą te orzechy do Polski w niewielkich ilościach.**

Korzeni przywieziono 945 q za 66 tys. zł. (w roku 1931 — 76 tys. zł. i w r. 1930 — 87 tys. zł.). Na przywóz ten głównie składają się liście bobkowe, których w r. 1932 przywieziono 901 q za 59 tys. zł. (stanowi to całkowity przywóz do Polski).

Okopowych i warzyw przywieziono w r. 1932 — 2946 q za 104 tys. zł. Przywóz ten uległ bardzo wydatnemu zmniejszeniu, gdyż w r. 1931 wyniósł on 18938 q wartości 843 tys. zł. Podobnie, jak w r. 1931, przywóz ten głównie obejmuje **cebulę.** Jednakże przywóz ten zmalał z 656 tys. zł. do 77 tys. zł. Poza tem przywieziono trochę **czosnku** (14 tys. zł.) i **pomidorów** (11 tys. zł.).

Krochmalu przywieziono 2064 q wartości 187 tys. zł. (za 330 tys. zł. w r. 1931), **makaronu** zaś 246 q za 21 tys. zł. (w r. 1931 — za 45 tys. zł.). Przywóz tych artykułów stale się zmniejsza, a przywóz makaronu w związku ze wzmagającą się produkcją krajową zupełnie zanika.

Przywóz **herbaty, kakao i kawy** również zupełnie zanika, co tłomaczy się tem, iż artykuły te dawniej częściowo przywożono tranzytem via Tryjest, obecnie zaś przywozi się je prawie całkowicie przez porty w Gdyni i Gdańsku. W r. 1932 na przywóz ten składał się wyłącznie import **kawy** surowej w ziarnkach w drobnej ilości 218 q za 75 tys. zł. (w r. 1931—208 tys. zł., a w r. 1928 — 1570 tys. zł.).

Przywóz **przetworów rybnych** (głównie konserw) jest również niewielki (121 q wart. 61 tys. zł.) i na tym poziomie utrzymuje się od szeregu lat.

Z artykułów nabiałowych, których przywóz w r. 1932 wyniósł 49 tys. zł. (w r. 1931 — 56 tys. zł.), wyłącznie sprowadza się niektóre gatunki serów.

Różnych **przypraw** przywozi się za 12 tys. zł., zaś **tłuszczów roślinnych** (oliwa jadalna) — za 6 tys. zł. — Przywóz ten jest zatem minimalny. Z trunków przywozi się w drobnych ilościach **likiery i esencje owocowe do wódek** (16 q za 15 tys. zł.) oraz **wina** w beczkach o mocy poniżej 16^0 za 258 tys. zł. (2016 q), głównie „Vermouth". Przywóz win uległ w r. 1932 wydatnemu zmniejszeniu, gdyż w r. 1930 wyniósł on 604 tys. zł., zaś w r. 1931 — 439 tys. zł. W zakresie win z Italją konkurują głównie na rynku polskim Austrja, Francja, Hiszpanja i Węgry.

2. SUROWCE I PÓŁFABRYKATY.

O ile do r. 1931 przywóz surowców i półfabrykatów w bilansie handlu polsko - italskiego odgrywał poważną rolę, poczynając od r. 1931, przywóz ten stale i w sposób gwałtowny maleje, co tłomaczy się z jednej strony zmniejszającem się zapotrzebowaniem na surowce w przemyśle włókienniczym, z drugiej— tą okolicznością, iż do r. 1931 przywożono znaczne ilości bawełny dla przemysłu włókienniczego w Polsce z Egiptu via Tryjest, obecnie zaś w związku z powstaniem portu bawełnianego w Gdyni przywóz ten całkowicie omija port w Tryjeście.

Wartość przywozu surowców i półfabrykatów wynosiła jeszcze w r. 1930—29,4 milj. zł., w r. 1931—13,5 milj. zł., zaś w r. 1932 — już tylko 6,7 milj. zł. W ciągu więc trzech lat spadek jest prawie trzykrotny.

O ile dawniej najważniejszemi artykułami przywozu w dziale surowców i półfabrykatów były surowce i półfabrykaty włókiennicze (bawełna, wełna i jedwab surowy), obecnie na miejsce czołowe wysuwa się przywóz tytoniu.

Przywóz **tytoniu,** który rekordową sumę osiągnął w r. 1930 (31.837 q wartości 15 milj. zł.), w latach 1931 i 1932 zmniejszył się do 5 i 3,2 milj. zł., a w r. 1933 w pierwszych 7 miesiącach przekroczył sumę 12 milj. zł. Jednakże według statystyki italskiej przywieziono tytoniu w r. 1932 — 26398 q za 31,5 milj. lir. W r. 1932 z Italją konkurowały głównie Bułgarja (9 milj. zł.), Grecja (6,3 milj. zł.), Jugosławja (4,6 milj. zł.), Stany Zjedn. (2 milj. zł.) i Rosja Sow. (3,5 milj. zł.). Ogólny przywóz tytoniu do Polski wyniósł w r. 1932 69.540 q wartości 32,3 milj. zł., w r. b. zaś 22,7 milj. zł. w ciągu 7 mies. Kiedy więc w r. 1932 Italja w ogólnym przywozie tytoniu do Polski partycypowała w 10%, w r. b. partycypuje przeszło w 50%.

Drugie miejsce wśród surowców i półfabrykatów zajmuje **jedwab surowy** (grège), którego przywóz w r. 1932 wyniósł 288 q wartości 1053 tys. zł. W porównaniu z latami poprzedniemi przywóz ten zmniejszył się b. wydatnie. W r. 1931 wyniósł on bowiem 598 q wartości 3055 tys. zł., w r. 1930 — 400 q wartości 3351 tys. zł. i w r. 1929 — 320 q wartości 3537 tys. zł. Widzimy więc, iż pod względem ilościowym przywóz ten zmniejszył się prawie dwukrotnie, zaś pod względem wartościowym prawie trzykrotnie, co tłomaczy się znacznym spadkiem cen surowego jedwabiu. Z innych surowców włókienniczych nauwagę zasługuje jeszcze przywóz **konopi,** który w r. 1932 wyniósł 4431 q wartości 601 tys. zł., zaś w r. 1931 — 9658 q wartości 1203 tys. zł. Spadek i w tej dziedzinie jest b. wydatny. Głównie przywozi się z Italji konopie trzepane (4296 q wartości 589 tys. zł.) i tylko w drobnych ilościach konopie czesane i pakuły konopne (razem za 12 tys. zł.). Italja jest też głównym źródłem zakupu konopi trzepanych dla Polski, gdyż na ogólną ilość tych konopi 6240 q (751 tys. zł.), z Italji sprowadza się ich 78%.

Jeszcze w r. 1932 przywieziono **bawełny i odpadków** za 166 tys. zł. (626 q) oraz **wełny i odpadków** za 165 tys. zł. (185 q), zaś w r. 1932 przywóz ten wyniósł odnośnie do bawełny i odpadków — 109 q (13 tys. zł.) i odnośnie do wełny i odpadków— 10 q (7 tys. zł.). Przywóz ten należy zatem uważać za nieistniejący.

Przechodząc do innych grup towarowych, należy przedewszystkiem wspomnieć o przywozie **rud metalowych,** który w r. 1932 wyniósł 257 tys. zł. (64050 q), zaś w r. 1931 — 754 tys. zł. i w r. 1930— 503 tys. zł. Również i w tym przywozie spadek jest b. znaczny. Głównie przywozi się obecnie rudy żelazo - siarkowe (40650 q za 169 tys. zł.), a w mniejszych ilościach — rudy cynkowe (20.000 q za 75 tys. zł.). W poprzednich latach przedmiotem przywozu były również w dość dużych ilościach wypałki piry-

towe, które obecnie przywozi się prawię wyłącznie z Niemiec.

Bardzo ważnym artykułem przywozu są obecnie **surowce chemiczne**, na które obecnie popyt w Polsce stale się wzmaga. Surowców chemicznych **nieorganicznych** przywieziono w r. 1932 — 5013 q za 164 tys. zł. (w r. 1931 — 157 tys. i w r. 1930—128 tys. zł.). Głównie przywozi się **siarkę oczyszczoną** (4924 q za 161 tys. zł.).

W grupie **materjałów chemicznych organicznych** głównemi artykułami przywozu są: **guma arabska w proszku** (174 q za 96 tys. zł.), **oliwa techniczna skażona** (1196 q za 179 tys. zł.), którą całkowicie prawie sprowadza się z Italji, **ekstrakty garbnikowe suche** (4505 q za 358 tys. zł.), a w mniejszych ilościach **garbniki naturalne** (245 q za 11 tys. zł.).

W grupie **materjałów budowlanych** do r. 1931 b. poważną pozycję zajmował przywóz **marmuru i alabastru**, którego wartość wahała się w granicach 1 milj. zł. W r. 1931 wartość tego przywozu spadła do 371 tys. zł., a w r. 1932 — do 108 tys. zł. (3.601 q) w r. 1933 w pierwszych 6 miesiącach wartość tego przywozu osiągnęła zaledwie 16 tys. zł. wobec 74 tys. zł. w r. 1932. Przyczyną tego nikłego przywozu są b. małe kontyngenty, przyznawane na marmur i alabaster. Kontyngenty obecnie są tak niewielkie, że nie opłaca się z nich korzystać, gdyż nie mogą one mieć do żadnego celu zastosowania. Należy zauważyć, iż marmury białe kararyjskie mają zastosowanie nietylko w przemyśle budowlanym, lecz również w przemyśle elektrotechnicznym oraz do urządzeń higienicznych (np. w wędliniarniach). Wydatne powiększenie obecnie przyznawanych kontyngentów marmuru i alabastru kararyjskiego, który dla pewnych celów nie da się zastąpić przez marmury kieleckie, wydaje się rzeczą słuszną i nie godzącą w interesy przemysłu krajowego.

W grupie **produktów zwierzęcych** sprowadzamy z Italji: skóry futrzane surowe baranie (199 q za 62 tys. zł.) i kozie (52 q za 18 tys. zł.), włosy ludzkie (68 q za 126 tys. zł. wobec 162 tys. zł. w r. 1931) oraz gąbki (3 q za 16 tys. zł. wobec 32 tys. zł. w roku 1931).

Paszy dla zwierząt (głównie makuchów) przywieziono 609 q za 15 tys. zł., zaś w r. 1931 — 2329 q za 64 tys. zł. (w r. 1930 — 113 tys., 1929 — 1012 tys. zł. i w r. 1928 — 1043 tys. zł.). Przywóz ten, który był dawniej bardzo znaczny, obecnie zupełnie zanika.

W grupie **roślin i nasion** przedmiotem przywozu są: **kwiaty cięte** (37 q za 30 tys. zł.), **liście świeże**, suszone, barwione i niebarwione (80 q za 26 tys. zł.), koniczyna biała (49 q za 6 tys. zł.), **lucerna** (559 q za 96 tys. zł.), **siemię gorczycy** (321 q za 35 tys. zł.).

Ogółem **roślin i nasion** przywieźliśmy w r. 1932—2152 q za 261 tys., zaś w r. 1931 — za 1551 tys. zł. Spadek jest zatem prawie sześciokrotny. W ogólnym przywozie do Polski (przeszło 23 milj. zł.). Italja odgrywa rolę wprost znikomą. W r. 1933 przywóz uległ dalszemu spadkowi i wyniósł w pierwszem półroczu 65 tys. zł. wobec 182 tys. zł. w r. 1932.

Widzimy więc, iż w dziale surowców i półfabrykatów w r. 1933 zmniejszeniu uległ przywóz niemal wszystkich artykułów (wyjątek stanowią niektóre artykuły chemiczne), a w r. 1933 wzrostowi i dość pokaźnemu uległ jedynie przywóz tytoniu, przywóz zaś innych artykułów przeważnie uległ zmniejszeniu.

3. WYROBY GOTOWE.

Kiedy przywóz artykułów spożywczych zmniejszył się o 35 %, surowców i półfabrykatów — o 50%, przywóz wyrobów gotowych zmniejszył się się o 42%. (w r. 1931 spadek ten wynosił tylko 11,4%). To gwałtownie zmniejszenie się przywozu wyrobów gotowych z Italji, który w roku bieżącym znaczniejszym zmianom prawdopodobnie nie ulegnie, tłomaczy się z jednej strony różnemi utrudnieniami przywozowemi w postaci wysokich ceł, ograniczonych kontyngentów i t. p., z drugiej strony — uszczupleniem się pojemności rynku polskiego wskutek zmniejszenia się siły nabywczej ludności. Ogromny i stale wzmagający się rozwój przemysłu italskiego sprawił, iż wyrobami jego kupiectwo polskie coraz żywiej zaczyna się interesować. Częste próby zastąpienia wyrobów niemieckich (np. w działach przemysłu mechanicznego, gumowego, chemicznego i t. p.) wyrobami italskiemi dają jaknajlepsze rezultaty. Wyroby bowiem italskie okazują się conajmniej nie gorsze od niemieckich i znakomicie konkurują co do ceny. Dzięki temu zaufanie do tych wyrobów na rynku polskim się wzmaga, co pozwala żywić nadzieję, iż w bardziej pomyślnych warunkach gospodarczych kraju przywóz ich wydatnie się wzmoże.

W przywozie wyrobów gotowych miejsce naczelne, podobnie, jak w latach poprzednich, zajmuje **grupa włókiennicza**. Łącznie wyrobów przemysłu włókienniczego w r. 1932 przywieziono za 7.059 tys. zł., co stanowiło 60% ogólnego przywozu wyrobów gotowych z Italji.

Najważniejszą pozycję w tym przywozie zajmuje **przędza jedwabna**, której w ostatnich 7 latach przywieziono z Italji ilości następujące:

1926	129 kwint.	572 tys. zł.
1927	434 "	2.428 " "
1928	517 "	3.117 " "
1929	1102 "	6.310 " "
1930	1646 "	9.754 " "
1931	2963 "	12.456 " "
1932	1548 "	5.102 " "

Z powyższego zestawienia widzimy, że jakkolwiek pod względem wartościowym przywóz przędzy jedwabnej zmniejszył się o 144%, pod względem ilościowym spadek wynosi tylko 91%. Pod względem ilościowym wywóz jest niewiele niższy od r. 1930, kiedy wartość wywozu wyniosła 9.7 milj. zł. Zjawisko to, oczywiście, tłomaczy się ogromnym spadkiem cen, jaki trwa już od kilku lat.

Należy zauważyć, iż przędzy jedwabnej ogółem przywieziono w r. 1932 — 3.513 q, wartości 10.5 milj. zł., zaś w r. 1931 — 6.751 q wart. 23.9 milj. zł, Spadek jest przeszło dwukrotny. Przywóz z Italji stanowił więc ok. 50% ogólnego przywozu do Polski. Przędzy jedwabnej prócz Italji dostarczają Polsce Francja, Szwajcarja, Belgja i Holandja, lecz w ilościach nierównie mniejszych, niż Italja.

Niżej zamieszczona tabelka odtwarza rozmiary przywozu z Italji poszczególnych gatunków przędzy w latach 1930 — 1932.

	1930		1931		1932	
	q.	1000 zł.	q.	1000 zł.	q.	1000 zł.
Przędza jedwabna nitkow., łączona na osnowę (organsin) z surowego jedw., niewygotow., niebielona i niebarwiona	730	6391	1141	7198	591	2641
Idem, wygotowana, bielona i barwiona	64	564	42	280	29	147
Przędza jedwabna, łączona na wątek (trame) z surowego jedw. niewygotowana, niebielona, niebarwiona	23	188	29	192	4	15
Idem, wygotowana, bielona i barwiona	5	35	3	18	3	12
Przędza ze skubanki jedw., nienitkowana, niebarwiona	26	130	4	15	—	—
Idem, barwiona	2	16	—	—	—	—
Idem, nitkowana i niebarwiona	249	1235	773	2738	481	1441
Idem, z domieszką innej przędzy, barwiona . .	1	1	—	—	—	—
Jedwab sztuczny, nitkowany, niebarwiony . . .	521	1113	944	1953	413	799
Przędza jedwabna na szpulkach i t. d. (jedwab do szycia) z jedwabiu sztucznego	—	—	—	—	—	—
Przędza ze skubanki jedwabnej jasno-czekol. koloru (t. zw. chape tussac)	22	19	19	43	25	44

Z powyższej tabelki wynika, iż najwięcej z Italji przywozi się przędzy jedwabnej **organsin** i surowego jedwabiu, niebielonej i niebarwionej. Odnośnie do tej przędzy Italja na rynku polskim jest prawie bezkonkurencyjna, gdyż dostarcza jej Polsce prawie 90%. Drugim poważnym artykułem przywozu jest **przędza ze skubanki nitkowanej niebarwionej**, której przywieziono w ilościach znacznie mniejszych, niż w r. 1931, lecz większych, niż w r. 1930. Odnośnie do tego artykułu z Italją głównie konkurują Francja i Szwajcarja. W ogólnym przywozie Italja partycypuje w 30%. Trzecim wreszcie poważnym artykułem przywozu z Italji jest **jedwab sztuczny**, którego przywóz zmniejszył się przeszło dwukrotnie. Z Italją konkurują głównie Anglja, Belgja, Francja, Holandja, Szwajcarja, lecz Italja wśród tych państw importujących zajmuje pierwsze miejsce, partycypując w 46% ogólnego przywozu.

Tkanin jedwabnych Italja przywiozła za 676 tys. zł . (74 q), zaś w roku 1931 — za 240 tys. zł. i w r. 1930 — za 327 tys. zł. Prócz z Italji tkaniny te sprowadzane są jeszcze z Austrji, Czechosłowacji, Francji i Szwajcarji, lecz najważniejszem źródłem zakupu jest Szwajcarja, skąd tkanin jedwabnych sprowadza się za 15,6 milj. zł. na ogólną sumę 21,2 milj. zł.

Przędzy wełnianej przywieziono z Italji 348 q za 524 tys. zł. (w r. 1931 — 929 q za 1530 tys. zł. i w r. 1930 — 1449 q za 2998 tys. zł.). W ogólnym przywozie do Polski, który w roku 1932 wyniósł 9.2 milj. zł., przywóz z Italji odgrywa rolę b. nieznaczną. Głównymi dostawcami przędzy wełnianej dla Polski są w piewszym rzędzie Anglja, Austrja, Francja, Szwajcarja i Niemcy.

Przędzy bawełnianej Italja w r. 1932 dostarczyła zaledwie 140 q za 100 tys. zł. (w r. 1931 — 360 tys. zł.). W ogólnym przywozie do Polski, który w r. 1932 wyniósł 19.4 milj. zł., przywóz z Italji nie odgrywa prawie żadnej roli.

Również niewielki jest przywóz **tkanin bawełnianych,** który w r. 1932 wyniósł 275 tys. zł. (180 q), zaś w r. 1931 — 602 tys. zł. (380 q). Z Italji głównie sprowadza się różne płótna bawełniane.

Ogólny przywóz tych tkanin do Polski wyniósł w r. 1932 — 11.2 milj. zł. Udział Italji jest zatem minimalny.

W przeciwieństwie do wszystkich innych artykułów przemysłu włókienniczego, przywóz **przędzy konopnej** utrzymał się na poziomie poprzednich lat. W r. 1930 przywieziono jej za 238 tys. zł. (446 q), w r. 1931 — za 179 tys. zł. (391 q) i w r. 1932 — za 173 tys. zł. (417 q). W ogólnym przywozie do Polski (405 tys. zł.) Italja partycypuje w przeszło 40%. W związku z mającą nastąpić znaczną podwyżką cła w nowej taryfie celnej (60—80%) przywozowi temu grozi zupełny zanik.

Przywóz **przędzy lnianej** ustał prawie zupełnie.

Przędzy niewymienionej z Italji przywieziono za 78 tys. zł. (181 q). Głównie przywozi się przędzę nitkowaną z dwóch lub więcej nici pojedyńczych numerów do Nr. 20 (sk. ang.).

Linoleum przywieziono z Italji za 56 tys. zł. (273 q) na ogólną sumę 566 tys. zł. (2,868 q). Konkurują z Italją — Anglja, Austrja i Holandja. W dziale **przemysłu konfekcyjnego** przywóz z Italji obejmuje tylko drobne ilości firanek i zasłon (11 tys. zł.). Przywóz **kapeluszy** filcowych ustał prawie zupełnie.

Również minimalny jest obecnie udział Italji w przywozie **galanterji.** Przywóz ten wyniósł zaledwie 36 tys. zł., zaś ogólny przywóz wyniósł 4.2 milj. zł. Przywozi się jedynie trochę przyborów sportowych.

Przywóz instrumentów, przyborów szkolnych i aparatów precyzyjnych wyniósł w r. 1931 — 179 tys. zł. (58 q) i przewyższył przywóz w r. 1931 (164 tys. zł.). Ogólny przywóz wyniósł 4.7 milj. zł. Udział Italji jest nadal minimalny. Przywozi się głównie modele szkolne i naukowe (27 tys. zł.), w drobnych ilościach — zbiory roślin, aparaty kinematograficzne, wstęgi kinematograficzne, narzędzia i aparaty miernicze (20 tys. zł.), instrumenty medyczne (4 tys. zł.), ołówki (10 tys. zł.) i t. p.

W grupie artykułów **przemysłu metalowego** znajdujemy b. liczny poczet artykułów, będących przedmiotem przywozu z Italji„ lecz żaden z nich z wyjątkiem samochodów w poważniejszych rozmiarach nie jest przywożony do Polski.

Tak więc przywóz ten obejmuje trochę wyrobów ślusarskich (głównie zamków do drzwi) — za 42 tys. zł. (43 tys. zł. w r. 1931) różnych wyrobów żelaznych i stalowych„ prócz oddzielnie wymienionych (114 tys. zł. wobec 44 tys. zł. w r. 1931), różne naczynia blaszane emaljowane (116 tys. zł. wobec 50 tys. zł. w r. 1931), narzędzia rzemieślnicze (53 tys. zł.) wyroby z miedzi (32 tys. zł.), bronzu (29 tys. zł.) i t. p., walce szosowe parowe (182 tys. zł.) silniki (45 tys. zł.) pompy (32 tys. zł.), maszyny elektryczne (22 tys. zł.), inne maszyny i części maszyn (179 tys. zł.) łożyska bez płyt podstawowych (68 tys. zł.) kulkowe i rolkowe (53 tys. zł.) kotły, aparaty i części do ogrzewania (50 tys. zł.) różne materjały elektrotechniczne (45 tys. zł.) wyroby zegarmistrzowskie, głównie części mechanizmów zegarowych (79 tys. zł.), instrumenty muzyczne, szczególnie instrumenty dętę, harmonje ręczne, mandoliny i gitary oraz części instrumentów muzycznych (79 tys. zł. wobec 214 tys. zł. w r. 1931) wreszcie **samochody i części samochodów,** o których będzie mowa oddzielnie.

Przywóz wyżej wymienionych artykułów przeważnie obraca się w granicach do 100 tys. zł. Jest on wciąż jeszcze niewielki, lecz obejmuje bardzo liczny poczet artykułów i świadczy o żywem zainteresowaniu się tym przemysłem w Polsce.

W r. 1933 w 1-em półroczu przywóz ten uległ przeważnie zmniejszeniu, co wiąże się z kryzysem gospodarczym„ panującym w naszym kraju.

Przywóz **samochodów i ich części,** który w r. 1931 był b. znaczny, w latach następnych wybitnie się skurczył. Najwyższy poziom przywóz samochodów z Italji osiągnął w r .1928 (6„6 milj. zł.), w r. 1929 spadł on do 4,5 milj. zł., w r. 1930 — do 2„8 milj. zł. i w r. 1931 — do 845 tys. zł.

W r. 1932 samochodów i części samochodowych przywieźliśmy za 1262 tys. zł. (2517 q)„ z czego samochodów osobowych za 72 tys. zł. i części samochodów — za 1152 tys. zł.

Należy jednocześnie zważyć, iż przywóz samochodów osobowych do Polski wogóle b. wydatnie się zmniejszył i wynosi obecnie ogółem — 877 tys. zł. W porównaniu z przywozem samochodów b. znaczny jest przywóz **motocykli** (1851 tys. zł.), w którym Italja jednak zupełnie nie bierze udziału, oraz **części samochodów** (5.4 milj. zł.).

W r. b. przywóz samochodów i części samochodów z Italji znacznie się zwiększył i wyniósł w pierwszych 6 mies. 1361 tys. zł. wobec 427 tys. zł. w r. ub.

W zakresie **przemysłu chemicznego** przywieziono: **przetworów chemicznych nieograniczanych,** wyłacznie węglanu magnezu i wapnia za 48 tys. zł. (558 q), zaś **półproduktów chemicznych** organicznych — za 287 tys. zł. (892 q), zaś w roku 1931 — za 705 tys. zł. (1645 q), w r. 1930 — za 1120 tys. zł. 2.486 q) i w r. 1929 — za 1429 tys. zł. Na przywóz ten m. in. złożyły się produkty następujące:

	1930		1931		1932	
	q.	1000 zł.	q.	1000 zł.	q.	1000 zł.
anilina i sole	578	190	254	68	—	—
jedno i dwunitropochodne toluolu i fenolu	151	57	—	—	—	—
alfa i beta naftole	111	34	—	—	—	—
kwasy sulfurowe wszelkie	49	26	—	—	—	—
chlorobenzol i dwuchlorobenzol	316	53	—	—	—	—
toluidyna	14	4	—	—	—	—
para-meta-nitro-anilina	57	30	20	13	—	—
kwasy: kreozotynowy, oksynaftoesonowy i aminosalicylowy	66	70	22	24	21	24
chlorek benzylu i benzolu	110	14	—	—	—	—
Kamień winny oczyszczony	23	8	17	6	52	14
Kwas winny (acid. tartaricum)	742	465	1024	430	654	193
Kwas cytrynowy (acid. citr)	169	124	264	135	123	39
Razem	2386	1078	1601	678	850	270

Jak z powyższej tabelki wynika, wywóz półproduktów chemicznych organicznych uległ wydatnemu zmniejszeniu. Przywóz niektórych produktów od dwóch lat zupełnie ustał„ innych przeważnie ogromnie zmalał.

W r. b. nastąpiła w tym dziale lekka poprawa. **Środków leczniczych** z Italji nie przywozi się prawie zupełnie.

Również **kosmetyki i pachnidła** przywożone są w ilościach nieznacznych (w r. 1932 — za 74 tys. zł., zaś w r. 1931 — za 79 tys. zł.). Przywozi się głównie olejki pachnące eteryczne naturalne i syntetyczne bez alkoholu. Ogólny ich przywóz wynosi 3,7 milj. zł. i głównie pochodzi z Niemiec, Francji, Holandji i Szwajcarji.

Przywóz innych artykułów chemicznych nie zasługuje na uwagę.

Wśród wyrobów gotowych jednym z nielicznych artykułów, których wywóz uległ zwiększeniu, są **artykuły gumowe.**

Wr. 1929 wyrobów tych przywiezicno za 2.017 tys. z.ł (2.379 q), w r. 1930 za 674 tys. zł. (633 q), w r. 1931 — za 1.180 tys. zł. (1.474 q) i w r. 1932 — za 1192 tys. zł. (1635 tys. zł.). W r. 1933 w pierwszem półroczu przywóz uległ zmniejszeniu i wyniósł 565 tys. zł. wobec 702 tys. zł. w r. 1932.

Przywóz ten obejmuje: gumalastykę miękką pod postacią arkuszy, płytek, nitek, rozczynu i odpadków, (121 q wart. 184 tys. zł.) wyrobów z gumelastyki miękkiej wagi pow. 100 g. (50 q wart. 33 tys. zł.) i do 100 g. (18 q wart. 215 tys. zł.), opony pełne (15 q wart. 7 tys. zł.), opony automobilowe (1510 q wart. 1032 tys. zł.) oraz inne opony (79 q wart 42 tys. zł.). Zupełnie ustał przywóz **dętek** oraz **wyrobów z gumelastyki twardej,** a natomiast znacznie wzrósł przywóz opon automobilowych (z 730 do 1032 tys. zł.).

Wyrobów z kamieni przywieziono w r. 1932 zaledwie za 23 tys. zł. (w r. 1931 — za 167 tys. zł., a w r. 1930 — za 244 tys. zł.). Przywóz ten całkowicie zanika.

Materjałów do polerowania i szlifowania (głównie szmergiel) przywieźliśmy tylko za 17 tys. zł. (w dwu latach poprzednich — za 21 i 20 tys. zł.). Jest to również przywóz zanikający.

Wyrobów szklanych przywieźliśmy za 66 tys. zł. (95 q), czyli mniej więcej tyle, co w latach 1929 — 1931. Przywozimy różne przyrządy chemiczne, ampułki, wyroby ozdobne i t. p. — lecz w drobnych ilościach.

Przywóz **wyrobów koszykarskich** wzmógł się w dalszym ciągu. Wyniósł on w r. 1932 — 74 q wartości 131 tys. zł. Przywóz ten obejmuje głównie **słomkę do kapeluszy damskich.** W tym przywozie z Italją konkurują — Anglja, Austrja, Francja, Niemcy, Chiny i Japonja. Najwięcej tej słomki przywozi się z Japonji.

W grupie **wyrobów drzewnych** przywóz italski obejmuje w drobnych ilościach wyroby ciesielskie i bednarskie oraz wyroby z drzewa korkowego. Ogółem tych wyrobów przywieziono w r. 1932 za 50 tys. zł., zaś w dwóch latach poprzednich — za 58 i 54 tys. zł.

Przywóz **skór wyprawionych** zmalał do 11 tys. zł. (4 q), wobec 49 tys. zł. (17 q) w r. 1931, 132 tys. zł. w r. 1930 i 169 tys. zł. w r. 1929. **Futer wyprawionych** zupełnie się obecnie z Italji nie przywozi.

Również coraz bardziej zanika przywóz **obuwia,** którego przywieźliśmy za 40 tys. zł., (w roku 1931 — 2144 tys. zł.), zaś w poprzednich latach 1929 — 30 przywóz ten wahał się w granicach 450— 570 tys. zł. Wskutek wprowadzenia wysokich stawek celnych przywóz obuwia do Polski wogóle stale się zmniejsza i w r. 1932 wyniósł ogółem 5.7 milj. zł. wobec 12,3 milj. zł. w r. 1931.

Bilans handlu polsko - italskiego w r. 1933 prawdopodobnie wykaże nadwyżkę przywozu i zatem będzie dla przywou korzystniejszy, niż w r. 1932. Tę nadwyżkę przywozu głównie trzeba będzie tłomaczyć ogromnym wzrostem przywozu z Italji tytoniu, gdyż w innych grupach towarów, będących przedmiotem przywozu, z wyjątkiem części samochodów, raczej można zanotować zniżkę, niż zwyżkę przywozu.

Obecna konjunktura gospodarcza w Polsce nie sprzyja wzrostowi przywozu z Italji. Osłabienie zdolności nabywczej ludności, spadek produkcji przemysłowej, ograniczanie inwestycyj w przemyśle, zarządzenia ochronne w dziedzinie polityki celnej, wypływające z troski o utrzymanie dodatniego salda bilansu handlowego — wszystkie te momenty muszą paraliżować szersze poczynania w zakresie tranzakcyj importowych.

Jeżeli w ostatnich latach jesteśmy świadkami stałego zmniejszania się obrotów między Polską a Italją, to należy pamiętać o tem, iż nie jest to przejaw zaniku stosunków gospodarczych specjalnie między temi dwoma krajami, lecz jest to objaw ogólnoświatowy, którego wyrazem jest zmniejszenie się rozmiarów handlu światowego w latach kryzysowych, szczególnie, poczynając od r. 1930. Poszczególne państwa, ograniczając import obcych towarów, usiłują tą drogą zapewnić stałość swej walucie i spowodować korzystne kształtowanie się bilansu płatniczego. Lecz obrona przed importem musi być prowadzona rozumnie i nie może być posunięta do przekroczenia pewnych granic, które mogłoby szkodliwie oddziałać na nasz eksport. Zasada ta winna przyświecać wszelkim rokowaniom, mającym na celu unormowanie w formie traktatowej stosunków handlowych międzypaństwowych, gdyż tylko należyte zrozumienie wzajemnych interesów gospodarczych stworzy atmosferę, w której rozmowy między kontrahentami doprowadzić mogą do stworzenia korzystniejszych warunków dla wymiany handlowej między obydwu krajami.

Dr. Leon Pączewski.

Towary	Przywóz Importazione		Wywóz Esportazione		Przywóz Importazione		Wywóz Esportazione		Merci
	1931				1932				
	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	
Ogółem	31183 szt. t.	50479	8835441 szt. t. 27605 g. 6228	36200	245644 szt. t. — 18 g. 30832	29005 1	87 6074 szt.203658 q. 545	33453	Totale
I. Zwierzęta żywe			szt.27605	4040			szt. t. 203658	869	*I. Animali vivi,*
Konie	—	—	1938	344	—	—	407	50	Cavalli
Bydło rogate	—	—	7293	3545	—	—	471	153	Bestiame cornuto
Trzoda chlewna	—	—	804	107	—	—	1832	196	Suini
Zwierzęta dzikie	—	—	—	—	—	—	355	7	Selvaggina
Ptactwo	—	—	17560	43	—	—	200593	463	Uccelli
II. Artykuły spożywcze	217882	15219	100029	674	138336	9856	184017	12271	II. Prodotti alimentari.
Zboża i strączkowe	11	1	78252	2908	—	—	126619	4097	Cereali e legumi
Mąki wszelkie, kasza, słód	614	24	1794	53	—	—	1422	26	Farine, cruschelli, malto
Okopowe i warzywa wszelkie	18938	834	—	—	2946	104	—	—	Ortaggi d'ogni genere
Przetwory inne	4482	383	—	—	2370	213	—	—	Frutta e bacche fresche
Owoce i jagody świeże	173459	9615	—	—	116304	6797	—	—	
Orzechy, kasztany, pistacje i migdały	8622	2466	—	—	8707	1817	—	—	Noci, castagne, pistacchi e mandorle
Owoce i jagody suszone	6027	730	—	—	4506	377	—	—	Frutta e bacche secche
Korzenie	989	76	—	—	945	66	—	—	Generi coloniali
Herbata, kakao, kawa i jej surogaty	663	208	—	—	219	75	—	—	Tè, cacao, caffè e surrogati
Wyroby cukiernicze	43	11	8	4	—	—	—	—	Prodotti di zucchero
Ryby świeże	—	—	4	4	—	—	—	—	Pesci freschi
Ryby solone, suszone lub wędzone	100	6	—	—	—	—	—	—	Pesci salati, secchi o affumicati
Inne przetwory rybne, kawiory, ostrygi, raki, homary i t. p.	271	150	—	—	121	161	—	—	Altri prodotti di pesce, caviale, ostriche, granchi, gamberi di mare ecc.
Nabiał	96	60	316	162	96	49	—	—	Latticini
Przyprawy	36	16	—	—	25	12	34	4	Condimenti
Pieczywo i inne artykuły spożywcze, oddzielnie niewymienione	58	18	—	—	—	—	—	—	Pane, panini e altri articoli alimentari separatamente non nominati
Tłuszcze roślinne spożywcze	73	11	—	—	27	6	—	—	
Arak, rum, koniak, wódki, likiery	198	168	12	5	16	15	—	—	Arack, rum, cognac, acquavite, liquori
Wina	3186	439	—	—	2016	258	—	—	Vini
Cukier wszelki	—	—	—	—	—	—	998	24	Zucchero
Mięso świeże, solone i mrożone	—	—	344	56	—	—	423	50	Carne fresca, salata e refrigerata
Przetwory mięsne	—	—	93	37	—	—	50	15	Prodotti di carne
Drób, zwierzyna i ptactwo dzikie bite	—	—	55	15	—	—	407	121	Pollame, selvaggine e uccelli selvaggi morti
Jaja	—	—	16272	3271	—	—	52803	7879	Uova
Grzyby	—	—	18	8	—	—	31	18	Funghi
Spirytus	—	—	2740	192	—	—	616	28	Alcool
III. Surowce i półfabrykaty	199286 404	13580	8699466	21844	92899 q. 317	6737	8503219	18077	*III. Prodotti greggi e semilavorati.*
Tytoń	16456	5042	—	—	5001	3265	13	7	Tabacco
Pasza dla zwierząt	2329	164	—	—	609	15	—	—	Foraggi
Skóry surowe	1930	243	4	52	—	—	102	15	Pelli greggie
Futra surowe	145	472	—	—	251	83	3	31	Pellicce greggie
Włosy, włosie i szczecina	77	162	5	6	68	126	8	10	Capelli, crini e setole
Pierze i puch	47	23	12	8	—	—	11	7	Penne e pelurie
Produkty zwierzęce, oddzielnie niewymienione	8	32	631	29	20	19	1698	74	Prodotti animali separatamente non nominati
Drewno nawpółobrobione	4	5	2538	53	—	—	1070	22	Legno semilavorato
Kora drzewa korkowego	103	17	—	—	—	—	—	—	Scorza di sughero

Towary	Przywóz Importazione		Wywóz Esportazione		Przywóz Importazione		Wywóz Esportazione		Merci
	1931				1932				
	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	
Materjały koszykarskie i i szczotkarskie	613	43	—	—	321	8	—	—	Materie da panieraio e spazzole
Sadzonki i inne rośliny żyjące, kwiaty cięte i inne części roślin kwiatowych, dekoracyjnych i leczniczych	561	201	—	—	300	86	88	4	Piantine, altre piante vive, fiori recisi e altre parti di piante fiorite, decorative e medicinali
Nasiona roślin pastewnych i traw	6860	1264	1286	64	765	107	3680	176	Sementi di piante da foraggio e da prato
Nasiona oleiste	206	40	62	2	763	57	—	—	Semi oleosi
Inne nasiona	2	2	6334	920	—	—	6203	705	Altri semi
Cement	980	15	—	—	—	—	—	—	Cemento
Kamienie nieobrobione i napółobrobione	9952	371	—	—	3601	108	—	—	Pietre non lavorate e semilavorate
Rudy metalowe	140476	754	—	—	64050	257	2100	7	Minerali metallici
Azbest	8	13	—	—	3	4	—	—	Amianto
Surowce chemiczne nieorganiczne	4637	157	—	—	5013	164	—	—	Materie prime chimiche inorganiche
Smoły i pochodne	1767	71	—	71	—	—	4393	98	Peci e derivati
Gumy, żywice gumowe, smoły żywiczne i balsamy	10	4	—	—	196	100	—	—	Gomme, resine, peci di resina, balsami
Tłuszcze techniczne	997	129	1637	177	1199	181	—	—	Grassi tecnici
Surowce chemiczne organiczne oddzielnie niewymienione	1827	195	—	—	4778	376	—	—	Materie prime organiche separatamente non nominate
Aluminjum	—	—	—	—	—	—	—	—	Alluminio
Metale i stopy, oddzielnie niewymienione	1	4	10	7	—	—	—	—	Metalli e leghe separatamente non nominate
Surowce do wyrobu papieru	707	111	3733	153	970	75	629	22	Materie prime per la fabbricazione di carta
Konopie i odpadki	9958	1203	—	—	4431	601	—	—	Canapa e cascami
Bawełna i odpadki	626	166	—	—	109	13	—	—	Cotone e cascami
Wata bawełniana	—	—	—	—	10	7	—	—	Ovatta di cotone
Wełna i odpadki	185	165	6	4	55	20	—	—	Lana e cascami
Jedwab i odpadki	549	3075	3	5	288	1053	—	—	Seta e cascami
Chmiel, ekstrakt i mąka chmielowa	—	—	—	—	—	—	—	—	Luppolo, estratto e farina di luppolo
Węgiel kamienny, brykiety, koks	—	—	8754917	19764	—	—	475483	16501	Carbon fossile, mattonelle, coke
Torf, węgiel torfowy i drzewny	—	—	1010	35	—	—	—	—	Torba, carbone di torba e lignite
Asfalt	—	—	7	0	—	—	—	—	Asfalto
Ropa, jej odpadki i koks naftowy	—	—	266	3	—	—	—	—	Petrolio greggio, residui, coke di petrolio
Nafta	—	—	293	5	—	—	—	—	Petrolio
Benzyna	—	—	11881	285	—	—	3547	152	Benzina
Nawozy sztuczne	—	—	—	—	—	—	—	—	Concimi azotati
Miedź	—	—	90	22	50	—	202	36	Rame
Mosiądz, bronz i inne stopy miedzi	—	—	110	26	—	—	290	48	Ottone, bronzo e altre leghe di rame
Cynk	—	—	2771	147	—	—	3141	156	Zinco
Len i odpadki	—	—	—	—	—	—	—	—	Lino e cascami
IV. Wyroby gotowe	14015 q. 17049	21679	35936 g. 6228	4574	14419 g. 30515	12411	18838 g. 545	2236	*IV. Articoli confezionati*
Skóry wyprawione	17	49	—	—	4	11	—	—	Cuoio conciato
Futra wyprawione	20	243	—	—	—	—	—	—	Pellicce
Obuwie	53	214	0	2	12	40	—	—	Scarpe
Inne wyroby skórzane	2	11	—	—	1	5	—	—	Altri articoli di cuoio
Wyroby ciesielskie, bednarskie i kołodziejskie	53	3	18	1	—	—	—	—	Articoli da falegname, da bottaio e da carraio
Inne wyroby stolarskie, tokarskie i niewymienione z drzewa	54	52	14319	811	78	46	4445	268	Altri articoli da falegname, da tornitore e articoli di legno separatamente non nominati
Wyroby z drzewa korkowego i torfu	8	3	—	—	5	4	—	—	Articoli di sughero e di torba

Towary	1931 Przywóz Importazione q	1931 Przywóz Importazione 1000 zł.	1931 Wywóz Esportazione q	1931 Wywóz Esportazione 1000 zł.	1932 Przywóz Importazione q	1932 Przywóz Importazione 1000 zł.	1932 Wywóz Esportazione q	1932 Wywóz Esportazione 1000 zł.	Merci
Wyroby koszykarskie, szczotkarskie, rogoże łykowe, poduszki i materace wypchane materjałami roślinnemi	44	84	—	—	74	131	—	—	Articoli da panieraio e da spazzolaio, stoie di buccia, guanciali e materasse impagiate di stoffe vegetali
Wyroby z kamieni	483	167	—	—	29	23	—	—	Articoli di pietra
Wyroby z gliny zwyczajnej, masy garncarskiej i cementu	1	1	—	—	—	—	—	—	Articoli di argilla, di massa fusa e di cemento
Wyroby porcelanowe	17	14	—	—	1	6	—	—	Articoli di porcellana
Materjały do szlifowania, polerowania i wyroby z nich	479	21	18	4	654	17	—	—	Materiali e loro prodotti per arrotare e brunire
Wyroby szklane	41	54	1016	145	95	66	537	78	Articoli di vetro
Gumelastyka miękka, twarda i wszelkie wyroby	1474	1180	169	125	1992	1635	69	38	Gomma elastica molle, ebonite e lavori di caucciù
Przetwory chemiczne nieorganiczne oddzielnie niewymienione	—	—	—	—	558	48	—	—	Prodotti chimici inorganici separatamente non nominati.
Półprodukty chemiczne organiczne	1645	705	—	—	892	287	—	—	Semilavorati chimici organici
Środki lecznicze	16	8	—	—	15	5	—	—	Prodotti medicinali
Kosmetyki i pachnidła	33	79	—	—	35	74	—	—	Cosmetici e profumi
Farby nieorganiczne	0	1	100	9	1	4	—	—	Tinture inorganiche
Inne farby mieszane	—	—	—	—	3	4	—	—	Altri colori misti.
Lakiery, politura i pokost	—	—	—	—	12	8	—	—	Vernici.
Barwniki syntetyczne	12	22	—	—	3	6	4	5	Matrie coloranti sintetiche
Różne przetwory chem.	15	11	—	—	23	19	—	—	Prodotti chimici vari
Wyroby kotlarskie, rury i ich łączniki	26	5	340	20	103	6	—	—	Articoli da calderaio, tubi e loro condotti
Wyroby ślusarskie	101	59	0	0	84	42	—	—	Articoli da magnano
Łańcuchy wszelkie	35	13	—	—	21	4	—	—	Catene d'ogni genere
Kasy ogniotrwałe i inne wyroby żelazne i stalowe, oddzielnie niewymienione	102	44	4	2	394	114	—	—	Casse forti e altri articoli di ferro e di acciaio separatamente non nominati
Wyroby z blachy, naczynia blaszane i emaljowane	86	50	1	0	231	116	20	4	Articoli di lamiera, recipienti di lamiera e smaltati
Drut, wyroby z drutu i gwoździe	36	12	—	—	35	18	—	—	Fili metallici, articoli di filo, chiodi
Wyroby nożownicze	20	32	—	—	—	—	—	—	Articoli da coltellinaio
Narzędzia rzemieślnicze	24	33	—	—	38	53	—	—	Utensili per artigianato
Wyroby z miedzi	15	29	—	—	15	32	—	—	Articoli di rame
Wyroby z mosiądzu, bronzu i innych stopów miedzi	10	22	0	1	8	29	—	—	Articoli di ottone, di bronzo e di altre leghe di rame
Wyroby z ołowiu	7	4	—	—	—	—	—	—	Articoli di piombo
Wyroby z cynku	17	10	3949	302	14	6	4219	323	Articoli di zinco
Wyroby z aluminjum	3	8	—	—	—	—	—	—	Articoli di alluminio
Wyroby z metali i stopów oddzielnie niewymienionych	3	6	—	—	4	14	—	—	Articoli di metalli e leghe separatamente non nominati
Wyroby ze złota	g. 823	8	—	—	g. 715	6	—	—	Articoli d'oro
Wyroby ze srebra	g. 15717	7	—	—	g. 29794	8	—	—	Articoli d'argento
Platyna	g. 495	8	—	—	—	—	—	—	Platino
Parowozy, tendry, elektrowozy, wagony parowe i t. p.	178	41	129	55	1682	182	—	—	Locomotive, tenders, elettrocarri, vagoni a vapore ecc.
Silniki	102	52	—	—	45	45	4	6	Motori
Pompy	2	3	—	—	57	32	—	—	Pompe
Maszyny elektryczne	56	72	—	—	13	22	—	—	Macchine elettriche
Obrabiarki do metali	1	1	—	—	—	—	—	—	Utensili per la lavorazione dei metalli
Maszyny włókiennicze	60	47	222	36	—	—	7	5	Macchine tessili

Towary	Przywóz Importazione		Wywóz Esportazione		Przywóz Importazione		Wywóz Esportazione		Merci
	1931				1932				
	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	
Maszyny i aparaty rolnicze	2	2	4	3	—	—	—	—	Macchine ed apparecchi agricoli
Maszyny i aparaty do przemysłu spożywczego	7	14	—	—	—	—	—	—	Macchine ed apparecchi per l'industria alimentare
Inne maszyny i aparaty	456	258	7	6	789	179	29 5	89	Altre macchine ed apparecchi
Transmisje	38	75	—	—	44	63	—	—	Trasmissioni
Kotły, aparaty i części do ogrzewania	287	235	19	10	51	50	—	—	Caldaie, apparecchi e parti di apparecchi per riscaldare
Przyrządy, przewodniki i inne materjały elektrotechniczne	136	114	7	30	40	45	9	11	Apparecchi, conduttori e altri materiali elettrotecnici
Wyroby zegarmistrzowskie	30	67	—	—	32	79	—	—	Articoli di orologeria
Instrumenty muzyczne	75	214	7	16	45	145	—	—	Strumenti musicali
Środki komunikacji bez szyn	1200	845	65	53	2517	1262	—	—	Mezzi di comunicazione senza rotaie
Tektura	15	6	100	5	21	9	—	—	Cartone
Wyroby z tektury i papieru	13	13	15	7	10	11	—	—	Articoli di cartone e di carta
Książki, pisma i obrazy	103	169	28	61	99	111	27	36	Libri, riviste, quadri
Przędza lniana	176	87	—	—	28	10	—	—	Filati di lino
Przędza konopna	391	179	—	—	417	173	—	—	Filati di canapa
Przędza niewymieniona	200	102	—	—	181	78	—	—	Filati seperatamente non nom.
Sieci rybackie i inne	40	43	—	—	12	11	—	—	Reti da pesca e altre
Płótna żaglowe, opony na wozy, pasy napędne konopne i t. p. wyroby	23	11	—	—	17	7	—	—	Tessuti per veli, tende di carri, trasmissioni di canapa, ecc.
Przędza bawełniana	382	360	3	1	140	100	—	—	Filati di cotone
Wszelkie tkaniny bawełniane, wyroby szmuklerskie, koronki i t. p.	380	602	24	51	180	275	25	38	Tessuti di cotone d'ogni genere, articoli da passamanaio, merletti
Woszczanka, cerata linoleum i wyroby z nich	483	124	—	—	273	56	19	9	Tessuti incerati, tela incerata linoleum ed i loro prodotti
Przędza wełniana	929	1530	129	169	348	524	3	4	Filati di lana
Tkaniny wełniane, półwełniane, wyroby szmuklerskie, koronki i t. p	4	8	24	119	—	—	15	29	Tessuti di lana, di mezza lana, articoli da passamanaio, merletti, ecc.
Przędza jedwabna	2963	12456	1	9	1548	5102	3	11	Filati di seta
Tkaniny jedwabne, pół jedwabne, wyroby szmuklerskie, koronki i t. p.	19	220	3	26	74	676	67	485	Tessuti di seta, di mezza seta, articoli da passamanaio, merletti, ecc.
Bielizna wszelka	1	7	—	—	—	—	—	—	Biancheria d'ogni genere
Wyroby dziane wszelkie (oprócz tkanin dzianych)	1	7	—	—	—	—	3	6	Articoli di maglieria d'ogni genere (eccetti i tessuti a maglia)
Odzież wszelka	5	31	12	19	—	—	7	19	Vestiario d'ogni genere
Krawaty, serwetki, kołdry, firanki i wszelka konfekcja.	—	—	—	—	9	11	—	—	Cravatte, salviette, coltri, cortine ed articoli di confezione di ogni specie.
Czapki, kapelusze, krążki, stożki, leje i t. p.	4	111	17	50	—	—	3	6	Beretti, cappelli, cerchietti, coni, imbuti ecc.
Guziki i spinki	7	14	—	—	—	—	—	—	Bottoni e gemelli
Inne wyroby galanteryjne	26	74	7	35	13	36	36	—	Altri articoli di fantasia
Przybory sportowe i zabawki	1	11	—	—	1	7	7	—	Articoli di sport e giocattoli
Instrumenty, przybory szkolne i pomoce naukowe, aparaty precyzyjne i pomiarowe	49	164	5	21	58	179	4	28	Strumenti per uso scolastico, oggetti scientifici, apparecchi di precisione e per misurazione
Wyroby z włosów, włosia i szczeciny	—	—	7	7	—	—	—	—	Articoli di capelli, di crino e di setola
Meble	—	—	1391	346	—	—	741	168	Mobili

Towary	Przywóz Importazione 1931		Wywóz Esportazione 1931		Przywóz Importazione 1932		Wywóz Esportazione 1932		Merci
	q	1000 zł.	q	1000 zł.	q	1000 zł.	p	1000 zł.	
Wyroby fajansowe	—	—	555	80	—	—	74	9	Articoli di maiolica
Oleje smarowe	—	—	2417	59	—	—	1827	46	Olii lubrificanti
Parafina i waselina	—	—	7398	—	—	—	3228	186	Paraffina e vasellina
Żelazo i stal wszelka (oprócz blachy)	—	—	1240	159	—	—	2224	208	Ferro e acciaio d'ogni genere (eccettuate le lamiere)
Blacha żelazna i stalowa	—	—	987	73	—	—	199	11	Lamiera di ferro e di acciaio
Wyroby kute, tłoczone z żelaza i stali	—	—	416	88	—	—	432	54	Articoli di ferro e di acciaio battuto e torchiato
Wyroby kotlarskie, rury i ich łączniki.	—	—	—	—	—	—	229	10	Caldaie, tubi e loro giunture.
Tkaniny i worki jutowe, ciężkie surowe tkaniny dywanowe, meblowe i t. p. z lnu, konopi i t.p. materjałów.	—	—	0	0	—	—	—	—	Tessuti e sacchi di iuta, tessili pesanti per carpetti, per mobili, ec. di lino, di canapa e. a.
V. Towar zbiorowy	—	—	0	0	—	—	0	0	*V. Merci diverse miste*

HANDEL POLSKO-ITALSKI

(WEDŁUG DANYCH STATYSTYKI ITALSKIEGO MINISTERSTWA SKARBU).

od 1 stycznia do 31 grudnia 1932 roku.

PRZYWÓZ Z POLSKI DO ITALJI

TOWARY	Jednostka	Ilość	Wartość w lirach
Konie	Sztuk	403	211.280
Bydło rogate	id.	352	346.950
Trzoda chlewna	id.	2095	564.900
Drób żywy	kwintali	2518	1337.810
Jaja	id	80288	29607.382
Warzywa suszone	tonn	9787	8416.221
Tkaniny i inne wyroby z jedwabiu naturalnego(za wyłączeniem wyrobów szytych)	kg.	7620	1285.938
Żelazo i stal w sztabach.	kwintali	2225	526.642
Płyty żelazne obrobione.	id.	384	58.510
Węgiel i inne paliwo kopalne łącznie z koksem.	tonn	526.029	35157.625
Dykty klejone	kwintali	6.126	655.016
Benzyna	id.	3.205	362 518
Parafina	id.	928	130.070
Produkty chemiczne nieorganiczne	id.	1.492	180.390
Nasiona oprócz oleistych.	id.	8.891	1725.694
Różne	—	——	3039.752
Ogółem	....	....	83606.698

WYWÓZ Z ITALJI DO POLSKI

TOWARY	Jednostka	Ilość	Wartość w lirach
Owoce południowe	Kwintali	98.714	10930.994
Migdały	id.	1.033	865.678
Owoce świeże	id.	1.693	242.793
Tytoń surowy	id.	26.398	31552.819
Konopie i pakuły	id.	4.615	1295.296
Przędza konopna	id.	544	455.240
Przędza bawełniana	id.	133	164 211
Tkaniny i inne wyroby bawełniane	id.	166	485.332
Przędza lniana	id.	309	886.008
Jedwab ciągniony	id.	615	4972.356
Jedwab sztuczny	kg.	26.485	782,872
Tkaniny i inne wyroby z jedwabiu naturalnego (za wyłączeniem wyrobów szytych)	id.	58.371	4319.008
Maszyny, aparaty i ich części	kwintali	672	892.689
Samochody	sztuk	330	2587.550
Części zamienne samochodów, niewymienione	kwintali	320	387.607
Marmur i alabaster surowy i obrobiony	id.	623	56.377
Produkty chemiczne organiczne	id.	883	776.310
Skóry surowe	id.	151	149.634
Opony samochodowe	id.	2488	3404.760
Krochmal	id.	1870	380.800
Nasiona z wyłączeniem oleistych	id.	604	223.932
Różne	—	——	4959.546
Ogółem	....	....	70771,792

KORPORACJE

(LE CORPORAZIONI).

IDEA KORPORACYJ.

Ustawa z 3 kwietnia 1926 r. zapoczątkowała w dziejach Italji nową erę ewolucji prawnej, gospodarczej i politycznej.

Wprowadziła ona po raz pierwszy interwencję Państwa, godzącą i sprzęgającą sprzeczne niejednokrotnie interesy produkcji, a tem samem zapewniającą społeczeństwu ład i sprawiedliwość.

Już poprzednia ustawa syndykalistyczna zorganizowała prawnie czynniki produkcji i ujęła ich wzajemne stosunki w ramy ścisłego regulaminu.

Znaczenie dziejowe i społeczne ustawy z 3 kwietnia 1926 r. sięga znacznie dalej i spoczywa na znacznie szerszych podstawach. Jest ona nietylko ustawą pokoju i sprawiedliwości klasowej, lecz również i przedewszystkiem ustawą, normującą gospodarczy rozwój Państwa i narodu.

Suche normy prawne, wcielane w poszczególne instytucje prawne, nie odzwierciadlają bynajmniej istotnej treści i ducha całokształtu systemu ustawodawczego. Zmienia się gospodarka poszczególnych instytucyj i organizacyj, zmieniają się ich stosunki, otoczenie, zadania — niekiedy nawet przyczyny ich istnienia — pozostają jednak niezmienione ich formalne szematy o abstrakcyjnym, ogólnym charakterze — i trwają, pomimo najradykalniejszych przekształceń organizacji gospodarczej i społecznej. Istoty ich należy więc szukać w idei — nietylko prawnej, lecz jednocześnie etycznej i socjologicznej, której najwyższy wyraz stanowi wspomniana wyżej ustawa korporacyjna. Etyczny jej charakter znajduje wyraz w licznych jej przepisach oraz wyszczególnionych w nich obowiązkach raczej natury duchowej, niż prawnej, że wymienimy obowiązek solidarności, współpracy i t. p. oraz w ożywiającym jej treść ideale sprawiedliwości. Jej znaczenie socjologiczne polega na proklamowaniu zasady państwa korporacyjnego, odpowiadającej wymaganiom nowego ustroju społecznego i stanowiącej, podstawę nowej organizacji prawnej i gospodarczej.

W tej ostatniej najważniejszą zasługą zasady korporacyjnej jest zapewnienie swobody produkcji.

Poza granicami porządku prawnego ustaje wszelka wolność, a rozpoczyna się natomiast panowanie silniejszego. Prawdziwa wolność opiera się przedewszystkiem na zasadzie porządku i sprawiedliwości.

Idea korporacyjna czyni syndykalizm osią życia społecznego. Doktryna korporacyjna zaś różni się i wyodrębnia zasadniczo od wszelkich innych doktryn społecznych.

Różni się ona zasadniczo od społecznych doktryn, mających swe źródło w idei chrześcijańskiej, a więc od typowo liberalnej doktryny Le Play'a, od indywidualistycznej nawskroś doktryny protestantyzmu społecznego, od estetyczno-literackich doktryn Ruskina i Tołstoja, wreszcie od interwencjonistycznej szkoły katolików socjalnych. Tej ostatniej brak poczucia narodowego i poczucia Państwa, pomimo twierdzenia jej przywódcy Aquinata, iż państwo stanowi najodpowiedniejszy czynnik wykonywania sprawiedliwości w dziedzinie pracy.

Porównując doktrynę korporacyjną z innemi doktrynami gospodarczo - społecznemi, dochodzimy do przekonania, iż różni się ona od nich zasadniczo i przewyższa je znacznie szerszą koncepcją państwa, jako czynnika gospodarczego i społecznego pierwszorzędnej wagi, jak również wprowadzeniem zasady przewodniej wyższych interesów gospodarstwa narodowego.

Z drugiej zaś strony ustrój korporacyjny nie neguje znaczenia inicjatywy prywatnej poszczególnych jednostek. Żąda on jednak od poszczególnych wytwórców dostosowywania gospodarczej działalności do interesów narodowych, czyniąc ich tem samem odpowiedzialnymi wobec Państwa.

ORGANY KORPORACYJNE W DZISIEJSZEM USTAWODAWSTWIE.

Ustrój syndykalistyczny, stworzony przez ustawę z 23 kwietnia 1926 r., został już wprowadzony w życie i przystosowuje się coraz ściślej do politycznych i gospodarczych celów, którym służy. Przeniknął on już świadomość narodową do głębi, nowa ustawa zaś, która wprowadziła go w życie, przestrzegana jest przez społeczeństwo italskie narówni z ustawami, mającemi swój początek w prawnej tradycji narodowej.

Znacznym krokiem naprzód w urzeczywistnieniu ustroju korporacyjnego była organiczna reforma Narodowej Rady Korporacyjnej, przeprowadzona na mocy ustawy z 20 marca 1930. Nie było to jednak ostateczne dokonanie dzieła, gdyż nie stworzono jeszcze wówczas korporacyj poszczególnych kategoryj.

Wydawało się to bowiem jeszcze przedwczesne.

Należało postępować ostrożnie, oczekując wskazówek, opartych na doświadczeniu syndykalistycznem. Obecnie chwila ta już nadeszła; organizacja syndykalistyczna znajduje się w pełni rozwoju, okazała się pożyteczna dla kraju i dla gospodarstwa narodowego. Teraz należy uzupełniać i udoskonalać to, co już zostało zbudowane i urzeczywistnione w dziedzinie stosunków społecznych i gospodarczych, łącząc organizację syndykalistyczną z organizacją korporacyjną za pośrednictwem organów międzysyndykalistycznych, przewidzianych w ustawie z 3 kwietnia 1926, i stanowiących, być może, najśmielszą i najoryginalniejszą koncepcję ustroju syndykalistycznego, wymagającą skonsolidowania tego ostatniego i rozszerzenia zakresu jego działalności. Ustrój korporacyjny winien opierać się ściśle na ustroju syndykalistycznym i rozkwit jego jest uzależniony od sprawnego działania syndykatów.

Rozporządzeniem Szefa Rządu władza, przysługująca korporacjom, została nadana wydziałom i podwydziałom Narodowej Rady Korporacyjnej, odpowiadającym poszczególnym działom produkcji lub kategorjom należących do nich przedsiębiorstw. Łagodzenie i załatwianie sporów leży w zakresie Ministerstwa Korporacyj.

Zdawaćby się mogło, że wspomniane wydziały i podwydziały, obejmując tak rozległy zakres działalności, przez to samo posiadać będą charakter ogólny, a więc okażą się nieodpowiednie dla rozstrzygania zagadnień, dotyczących poszczególnych kategoryj. Pozornie zdawałoby się, iż są one przeznaczone do tego, by zajmować się jedynie zagadnieniami produkcji ogólnej natury, kwestjami rolnictwa, przemysłu i t. p. Należy jednak mieć na uwadze, iż zjawiska gospodarcze, a więc i związane z niemi zagadnienia, stają się coraz rozleglejsze i coraz bardziej złożone, w miarę, jak od poszczególnych działów gospodarstwa narodowego przechodzimy do jego rozleglejszych dziedzin, by wreszcie objąć całokształt produkcji narodowej. Powołując do życia organy korporacyjne, należy liczyć się ściśle z tem stopniowaniem i wypełnić lukę, dzielącą syndykaty od sekcyj Narodowej Rady Korporacyjnej, drogą utworzenia pośrednich organów w postaci korporacyj poszczególnych kategoryj.

Do najtrudniejszych i najzawilszych należy tu sprawa wydziałów Rady, mających odpowiadać poszczególnym korporacjom.

Organy korporacyjne winny mieć do czynienia jedynie z działami produkcji w najszerszem ich znaczeniu (przemysł włókienniczy, spożywczy, chemiczny i t. p.). Tworzenie ich również dla poddziałów naraziłoby ustrój na konieczność uruchomienia takich organów w nadmiernej ilości.

Dla zapewnienia korporacjim ciągłości pracy należy powierzyć im nadzór jedynie nad rozleglejszemi działami produkcji, obejmującej liczne działy, rozwijające się równolegle i samodzielnie, lecz w związku wzajemnej zależności, na mocy której np. ceny pobierane od spożywcy pokrywają koszt surowca, robocizny itp. i powstaje między niemi cały szereg stosunków pracy i stosunków gospodarczych.

Czynniki, harmonizujące i sprzęgające działalność poszczególnych kategoryj, zainteresowanych w produkcji, będą miały za zadanie ułatwiać tym kategorjom owocną współpracę w interesie własnym, jak również w wyższym interesie gospodarstwa narodowego.

Działalność korporacyj jest trojaka: normatywna, doradcza, pośrednicząca.

DZIAŁALNOŚĆ NORMATYWNA.

Zgodnie z art. 10 ustawy z 3 kwietnia 1926, organy korporacyjne mają za zadanie ustalenie w porozumieniu z przedstawicielami pracodawców i pracobiorców, ogólnych przepisów, dotyczących warunków pracy w odnośnych przedsiębiorstwach, i identycznych z przepisami, zawartemi w zbiorowych umowach o pracę. Przepisy te stanowią niejako ogniwo pośredniczące między rozporządzeniami Narodowej Rady Korporacyjnej a umowami o pracę, dopełniając w ten sposób zbiorowy regulamin stosunków pracy.

Dla korporacyj otwiera się ponadto inne pole działalności, jakiem jest regulacja stosunków między kategorjami produkcji, objętemi tą samą korporacją oraz między kategorjami, należącemi do korporacyj odrębnych.

Ilustrację tego twierdzenia daje następujący przykład:

Ta sama korporacja obejmować może przedstawicieli przemysłu metalowego i przemysłu mechanicznego, przemysłu cementowego i przemysłu ceramicznego i t. p., a więc gałęzi, których interesy są między sobą rozbieżne, niekiedy nawet sprzeczne. Należałoby je pogodzić. Na tem właśnie polega jedno z najdonioślejszych zadań korporacyj.

Komplikują się one w znacznej mierze, gdy chodzi o rozbieżne interesy kategoryj, należących do odrębnych korporacyj. Uzgodnienie tych interesów może wówczas polegać na zawieraniu umów między poszczególnemi korporacjami, względnie na łączeniu się korporacyj w harmonijnej współpracy.

DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA.

Funkcje doradcze korporacyj opierają się na zasadach obowiązujących jednakowo wszystkie organy Narodowej Rady Korporacyjnej. Ponieważ ustrój syndykalistyczny i korporacyjny obejmuje wszystkie przepisy życia narodowego, działalność ta winna rozciągać się na wszystkie dziedziny administracji publicznej; organy korporacyjne należy uważać nietylko za techniczne organy Ministerstwa, lecz i za czynniki, działające w łonie wszystkich organizacyj zainteresowanych.

DZIAŁALNOŚĆ KORPORACYJ W ZAKRESIE ZBIOROWYCH STOSUNKÓW PRACY.

Ustawa z 3 kwietnia 1926 włożyła na korporacje kategoryczny obowiązek występowania w roli czynników pojednawczych w sporach syndykalistycznych, wynikających ze stosunków pracy. Winny one brać pod uwagę i rozpatrywać z największą bezstronnością rozbieżne interesy pracodawców i pracowników, podporządkowując je najwyższym interesom gospodarstwa narodowego.

KORPORACJE A NOWE IDEJE GOSPODARCZE.

Wszelkie instytucje i organizacje winny dostosowywać się do życia gospodarczego w danej chwili; korporacje więc, ich cele i zadania należy pojmować ściśle w duchu ustawy z 3 kwietnia 1926 i w duchu gospodarczego i społecznego regulaminu, zawartego w Karcie Pracy.

Nie znaczy to, by idea korporacyjna skostnieć miała w ramach ustanowionych raz na zawsze formuł.

Epoka dzisiejsza jest epoką nawskroś dynamiczną i rewolucyjną, epoką nieustannego ruchu i nieustannych zmian.

Jako przykład tego w dziedzinie pracy — niech posłuży fakt rozpowszechnienia maszyn jako czynników produkcji.

Jeszcze przed kilkoma dziesiątkami lat — wprowadzenie produkcji maszynowej wydawało się zapowiedzią okresu największego dobrobytu i cywilizacji społeczeństw; dziś zaś maszyny stały się jedną z najważniejszych przyczyn bezrobocia i nędzy ogólnej.

Zgodnie z opinją Sir Artura Saltera, dyrektora sekcji gospodarczej i finansowej Ligi Narodów, maszyna miała spotęgować dobrobyt **pod warunkiem** wprowadzenia odpowiednich reform i odpowiedniej kontroli stosunków społecznych. Warunek ten nie został spełniony; wyłoniła się więc nagląca potrzeba stworzenia systemu gospodarczego, który, stojąc na straży nieustannego wzmagania się możliwości produkcji, zapobiegałby jednocześnie grożącemu w coraz silniejszej mierze bezrobociu.

Istnieją dwa systemy, umożliwiające równoważenie popytu i podaży. Pierwszy — to system swobodnej konkurencji, czyli obniżania cen. Drugi — to system nadawania gospodarstwu narodowemu świadomego kierunku — wypróbowany w okresie Wojny Światowej przez państwa wojujące.

Pierwszy system byłby odpowiedni dla gospodarstwa, podatnego do częstych i zasadniczych zmian. Lecz, jak słusznie twierdzi Sir Artur Salter, różnorodne przyczyny sprawiły, iż gospodarstwo dzisiejszej epoki opiera się w znacznej mierze na czynnikach, głęboko ugruntowanych i wykazujących dążność do dalszej konsolidacji, jako to: na rozwijającej się stale organizacji przemysłowej, na ustawodawstwie społecznem, na organizacjach robotniczych, walczących z obniżkami cen robocizny, na opłatach celnych.

Wobec powyższego, automatyczny system konkurencji należy zastąpić systemem nadzorczo - kierowniczym, polegającym na popieraniu tych instytucyj wytwórczych, które przyczyniają się w największej mierze do rozwoju i dobra gospodarstwa narodowego. Pożądanem byłoby stworzyć dla przemysłu organizację samorządową, prowadzoną przez czynniki samorządowe a działającą pod opieką Państwa.

W obecnej chwili daje się odczuwać na całym świecie konieczność ujęcia działalności gospodarczej w ramy odpowiedniego ładu. Werner Sombart określa to zjawisko, jako konieczność podporządkowania gospodarstwa polityce; może jednak właściwiej byłoby nazwać je „koniecznością podporządkowania jednostki ogółowi".

Trudno dziś powiedzieć, jakie zmiany strukturalne w gospodarce państw i społeczeństw pociągnie za sobą kryzys, gnębiący wszystkie kraje świata; już jednak stwierdzić można stanowczo, iż zasadniczym zmianom ulegnie stosunek gospodarstwa narodowego do polityki narodowej. Polegać one będą na walce z bezładną konkurencją między poszczególnymi wytwórcami, na budzeniu wśród nich poczucia ścisłej solidarności w wyższym interesie ogółu.

Korporacje w Italji stanowią, rzec można, warsztat gotowy do podjęcia pracy twórczej w nowej, oczekiwanej erze polityki gospodarczej.

Bruno Biaggi.

PROSPETTIVE E NECESSITÁ DELLA NAVIGAZIONE MARITTIMA POLACCA.

(PERSPEKTYWY I POTRZEBY POLSKIEJ ŻEGLUGI MORSKIEJ).

Da qualche tempo l'opinione pubblica polacca s'interessa vivamente delle costruzioni di nuovi piroscafi per la navigazione commerciale nazionale. Le notizie di tali costruzioni hanno trovato la loro conferma nel discorso pronunciato a Gdynia il giorno della „Festa del Mare", 29 giugno a. c. dall'on. F. Zarzycki, Ministro dell'Industria e Commercio. Infatti, la giovine flotta commerciale polacca, dopo aver sopportato nell'anno decorso la perdita del s. s. „Niemen", di 3.100 tonn. naufragato nel mare di Svezia, e venduto il s/s. „Łódź" della portata di 3.500 t. trovasi presentemente alla vigilia di una nuova tappa del suo sviluppo costruttivo. Nel quadro, progettato per una serie di anni, d'investizioni a favore della navigazione marittima è previsto, negli anni 1934-35, l'aumento quantitativo della flotta commerciale polacca di CINQUE NUOVE UNITA' della capacità complessiva di circa 35.000 tonn. di cui 30.000 tonn. riferentisi ai soli due piroscafi gemelli transoceanici per passeggeri.

Sarà questo senza dubbio — scrive il „Kurjer Poranny" — un importante passo verso l'ulteriore sviluppo della navigazione nazionale. Le nuove unità marittime non solo aumenteranno considerevolmente (del 60% all'incirca) l'attuale tonnellaggio della flotta mercantile polacca, avvicinandolo al limite delle prime centomila tonnellate, ma pure — e ciò è di primissima importanza — adotteranno i trasporti marittimi di nuove unità modernamente attrezzate, veloci, svelte nella loro attività, corrispondenti esattamente alle reali necessità degli scambi marittimi nazionali.

Ora, sorge la questione, se tali investimenti sono o no, motivati e razionali. E' nota a tutti la grave crisi che presentemente colpisce la navigazione mondiale, che ha immobilizzato, in vari porti, circa 14 milioni di tonnellate di piroscafi mercantili e, fra altro, alcune unità nuotanti polacche. Si pone pure la domanda, se gli investimenti marittimi non risentiranno uno squilibrio in un certo rapporto proporzionale con altri investimenti economici nel Paese, investimenti quanto mai rallentati in questi ultimi tempi, a causa della crisi. Il problema della costruzione di nuovi piroscafi polacchi chiede quindi una chiara e precisa delucidazione.

Bisogna anzitutto tener sempre presente, che le questioni marittime polacche trovansi ancora nella loro fase di inizio. Si vuole un lavoro particolarmente intenso ed occorrono investimenti piuttosto considerevoli per compensare le trascuratezze ed i ritardi dello sviluppo. Una perseveranza tanto forte quanto conseguente del lavoro della Polonia nel campo marittimo è di una importanza statale — politica del tutto decisiva, riguardo al consolidamento dell' accesso al mare: e questa è la principale ragione che deve spingere la Nazione a non risparmiare alcun sforzo diretto verso la realizzazione di quanto sia necessario all' uopo.

I recenti investimenti marittimi sono ampiamente giustificati dalle necessità e finalità economiche cha hanno determinato la loro realizzazione. I piroscafi nuovamente costruiti, nonchè quelli in fase di costruzione, sono destinati a servire le linee regolari della bandiera polacca, già esistenti e che perfezionano sempre più il loro funzionamento ed esigono, per il loro sviluppo ulteriore, di primissima importanza per gli scambi marittimi polacchi, che l'equipaggio venga sempre dovutamente completato e perfezionato.

Non c'è quindi alcuna contraddizione effettiva nel fatto di acquistare e costruire nuove unità marittime, mentre tanti piroscafi stranieri giacciono inutili nei porti e una considerevole parte di quelli polacchi non sono sino ad ora messi in attività. Il ristagno concerne prevalentemente le così dette „trampe", cioè la navigazione irregolare; a questa categoria appartengono difatti prevalentemente le unità destinate alla navigazione irregolare, per cui le attuali congiunture di noleggio (tasse di noleggio e carichi di ritorno) si sono dimostrate troppo sfavorevoli per poter mantenerli tutti in movimento. Inoltre fra i piroscafi già esistenti, ci sono due troppo vecchi per poter essere vantaggiosamente sfruttati, date le congiunture in parola. E' invece tutt'altra la situazione delle linee regolari della bandiera polacca in servizio del commercio indigeno ed estero, basato attualmente nei due terzi sui porti polacchi: di Gdynia e di Danzica.

Nei limiti delle linee regolari che mantengono il movimento di merci e di passeggeri fra Gdynia—Danzica ed i porti inglesi (Londra e Hull), belgi e olandesi (Anversa e Rotterdam). Nord—America (New York e Halifax) e quelli dal Baltico Orientale (Helsingfors Tallin, Kotka), la navigazione è costretta a far fronte alle necessità che sorgono sempre più numerose e sempre più urgenti.

Ci sono, naturalmente alcuni fattori quali: il ribasso delle valute con cui viene pagato il noleggio (dollaro, lira sterlina, ecc.) la concorrenza dei noli, la concorrenza negli sforzi di conquistarsi la protezione dello Stato, e, anzitutto la diminuzione generale degli scambi internazionali, che esercitano un'azione repressiva sullo sviluppo dei lavori di navigazione. Nonostante ciò, lo sviluppo qual tale esiste e, di più s'accentua chiaramente.

Citiamo a mo' d'esempio le linee regolari verso i porti inglesi, gestite dalla Società Polacco - Britannica di Navigazione (Polsko - Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe). I piroscafi fermantisi nei porti di Hull (52 volte all'anno) e di Londra (26 volte all'anno) hanno trasportato le seguenti quantità di merci (esportate ed importate — in tonnellate):

Anno	Linea di Londra	Linea di Hull	Totale
1929	22.815	24.331	47.146
1930	30.458	32.749	63.207
1931	42.357	55.395	97.752
1932	37.566	35.349	92.915

Mentre sulla linea di Londra si fa osservare una certa contrazione „dell'11% all'incirca), su quella di Hull la situazione dei trasporti si è mantenuta al livello precedente, nonstante l'anno della gravissima crisi economica. Questo fenomeno è dovuto al fatto che a partire dalla primavera 1932 la linea di Hull è servita da due nuovissime unità (s/s „Lublin" e s s „Lwów"), che hanno considerevolmente contribuito a facilitare i lavori di trasporto sulla stessa. Va da sè, che la linea di Londra non puó diminuire la sua funzione se vuole mantenere quanto ha conquistato. Il lavoro di queste due linee ha risparmiato alla bilancia polacca di pagamento, per i soli noleggi marittimi un importo di 5 milioni di zloti nel 1932, ha dato occupazione a parecchie centinaia di lavoratori e consolidato numerose voci del commercio polacco, quali: bacon, uova, burro, vetro, ecc. sul mercato inglese. Questa è una conquista economica di eminentissima importanza.

Si presenta in modo analogo il lavoro sviluppantesi sulla linea di Rotterdam, sfruttata dalla „Navigazione Polacca", („Żegluga Polska") a mezzo dei nuovi piroscafi „Śląsk" e „Cieszyn" costruiti nella primavera del 1932. Anche qui si fanno notare rapidi progressi, nonostante le considerevoli difficoltà risultanti dai rapporti congiunturali. E' poi cosa caratteristica l'incremento dei trasporti d'importazione, fenomeni questi da cui si puó rilevare che Gdynia e Danzica divengono sempre più dei porti addatti al commercio marittimo su vasta scala. Lo sviluppo di quella linea, e, tanto più, lo sviluppo degli scambi marittimi coi porti dell'Europa Occidentale in generale, richiedono pure aumento di un equipaggio specializzato, tecnicamente addatto alle necessità del movimento marittimo, come pure bisogna tener conto della velocità, delle rapide operazioni di carico, ecc).

Passiamo, ora, alla linea transatlantica. Le tre unità ad essa appartenenti „Polonia", „Kościuszko" e „Pułaski" hanno senza dubbio perfettamente adempiuto nell'ultimo triennio (1930—33) il difficile compito l'iniziare con regolarità questa linea. Grazie ai loro servizi è sorto quel „ponte polacco" attraverso l'Atlantico, che unisce la Polonia con i numerosi polacchi residenti al di là dell'Oceano. Si può già affermare senza esagerazione che questa linea ha contribuito a riacquistare alla Polonia centinaia di migliaia di cuori di connazionali emigrati ed a consolidarne la nazionalità polacca,

La linea transatlantica polacca fu l'unica nel movimento transatlantico generale che nel periodo di ristagno avveratosi negli ultimi anni abbia accusato una tendenza allo sviluppo, il che viene confermato dalle seguenti cifre dei trasporti effettuati:

Anno	Numero dei passeggeri	Merci (in tonnellate)
1931	8.299	4.700
1932	10.058	5.953

La Polonia non può fermarsi su tale via. Deve, invece, progredire, abbrevviando la durata del viaggio da 12 e mezzo a 8 e mezzo — 9 giorni. aumentandone le comodità, assicurando la continuità di funzionamento della linea mediante costruzione di nuovi piroscafi che sostituiranno quelli già esistenti, destinati ad eseguire altre funzioni. A tal uopo servirano due nuove motonavi, modernamente attrezzate, la di cui costruzione trovasi attualmente in corso.

Tali sono, in breve, le prospettive e le necessità della navigazione marittima polacca per l'avvenire. Esse non presentano nulla di casuale, nulla di „sperimentale", ma sono delle tappe gradualmente conquistate, per effettive ragioni contingenti della Polonia, in possesso dello sbocco al mare. Si può constatare un perfetto sincronismo delle necessità sempre crescenti e dell'aumento degli investimenti realizzati. E veramente il ritmo dell'andamento di questi ultimi, deve strettamente conformarsi a quello delle necessità stesse. Perciò, gli investimenti sono indispensabili, sono inevitabili.

La Polonia segue la via di costruzione e di sviluppo delle linee marittime regolari della bandiera nazionale. Via questa, che senza dubbio consolida la situazione marittima polacca ed apre nuove e sane prospettive per l'espansione commerciale del Paese.

OWOCE POŁUDNIOWE W ITALJI.

(GLI AGRUMI ITALIANI).

Już od lat dziesięciu Rząd Faszystowski wytrwale pracuje nad udoskonaleniem warunków zbytu owoców południowych, nad zapobieganiem nadmiernemu obniżaniu ich cen, nad regulacją ich eksportu i t. p.

Pierwszym krokiem na tej drodze było ogłoszenie rozporządzenia, na mocy którego Izba dla Handlu Owocami Południowemi (Camera Agrumaria) zobowiązała się płacić wytwórcom cytrynianu wapnia, w skład którego wchodzi sok cytrynowy, nadwyżkę w wysokości lit. 50.— od notowanej na rynku międzynarodowym ceny lit. 100.— za kwintal; nadwyżka ta stanowi zarobek przemysłowców.

Zarządzenie to miało na celu dobro tej gałęzi przemysłu, niezmiernie doniosłej dla gospodarstwa narodowego Italji, której rozwój wymagał licznych i kosztownych inwestycyj.

Drugą inicjatywą w tym kierunku jest zastosowanie do przewozu tego artykułu minimalnej taryfy kolejowej.

Nasuwa się pytanie: jakie są przyczyny obecnego, domagającego się zasadniczych reform stanu rynku owoców południowych w Italji.

Odpowiedzi należy szukać przedewszystkiem w danych statystycznych.

Wywóz cytryn, pomarańczy, mandarynek i t. p. objętych wspólną pozycją „owoce południowe", w ciągu pięciolecia 1927 — 1932 nie zmniejszył się pozornie pod względem **ilościowym;** z drugiej jednak strony zmniejszenie się jego **wartości,** spowodowane przez nieustanny spadek cen, odbiło się wysoce niekorzystnie na interesach eksporterów.

Wywóz z Italji owoców południowych i ich przetworów ilustruje tabela niżej zamieszczona:

	1927	1928	1929	1930	1931	1932 do 30/XI włącznie
Owoce połud. (cytryny, pomarańcze i t. p.) kwint.	4.049,756	3.034,708	3.225,670	4.030,127	3.850,173	4.257,279
Cytrat wapnia kwint.	31,055	16,171	25,844	12,924	14,260	14,178
Kwas cytrynowy (kwint.)	19,815	33,376	28,037	18,218	18,212	5,383
Ekstrakty (Kg.)	895,064	958,731	896,942	1.138,283	908,822	482,509
Soki (kwint.)	31,225	32,580	51,652	47,590	39,912	—

W 1927 r. suma, osiągnięta ze sprzedaży owoców południowych w ilości, nieznacznie przewyższającej 4 miljony kwintali, wyrażała się liczbą 720.620.324 lirów; natomiast w 1932, przy zwiększonej ilości sprzedanego towaru (4.257.279 kwintali do 31 listopada włącznie), wartość wyniosła zaledwie 451.498.352 lit. W tym czasie notowane ceny spadły przeszło o połowę w stosunku do 1927 r.

Spadek cen silniej jeszcze dał się odczuć eksporterom przetworów owoców południowych. W 1927 roku eksport zagranicę 19.815 kwint. kwasu cytrynowego stanowił równowartość lirów 30.315.748; w 1932 zaś, wartość, osięgnięta ze sprzedaży ¼ - tej tej ilości (5.385 kwint.) wyraziła się liczbą, nie przewyższającą kwoty lirów 1.108,408. Owo zastraszające zmniejszenie się wartości sprzedaży tłomaczy się po części konkurencją kwasu cytrynowego syntetycznego.

To samo można powiedzieć o eksporcie olejków i ekstraktów owoców południowych. W 1927 roku eksportowano 895.004 kwint. za przeszło 106 miljonów lirów, w 1932 zaś eksport 482.509 kwint. (a więc ilości nieznacznie przewyższającej połowę) — przyniósł zaledwie 18 miljonów lirów.

Zniżka cen na międzynarodowym rynku owoców południowych nie jest bynajmniej zjawiskiem nowem; (w latach 1866—1910 przeciętna cena eksportowa owoców świeżych spadła z lit. 40.— do lit. 9.— za kwintal). Obecnie tłomaczy się ono zwiększeniem się produkcji zagranicznej wogóle.

Wzrasta w dwójnasób np. produkcja mandarynek w Japonji, która wynosiła przed wojną przeciętnie ok. 1½ miljona kwint. rocznie. Również rozwija się ona stale w Afryce Południowej i Palestynie.

Poza tem, eksportujące Państwa zagraniczne starają się usilnie o jakościowe ulepszenie swych produktów, jak również o organizację wywozu w sposób, dostosowany do wszystkich bez wyjątku rynków nabywczych.

Czynnikiem, szkodliwie oddziaływającym na wartość przetworów z owoców południowych w Italji jest konkurencja **kwasu cytrynowego syntetycznego,** sporządzanego bez cytryn, który zdobył sobie duże powodzenie na rynku międzynarodowym dzięki niezwykle niskim cenom, po których jest sprzedawany, pomimo, że nie we wszystkich dziedzinach może on zastąpić kwas naturalny, oraz że koszt urządzeń odnośnych fabryk jest niemal rów-

nie wysoki, jak koszt urządzeń, wymaganych dla wydobywania naturalnego kwasu z cytryn świeżych.

W celu usunięcia tych trudności w roku ubiegłym fabryki kwasu cytrynowego, naturalnego porozumiały się z fabrykami kwasu syntetycznego w Belgji, Anglji, Francji i Stanach Zjednoczonych A. P., i postanowiły wszcząć w Paryżu rokowania, zmierzające do znalezienia odpowiednich punktów współpracy. Będzie to pierwszy i niezmiernie doniosły krok do polepszenia sytuacji italskiego rynku owoców południowych i przywrócenia dawnej równowagi między ich produkcją a spożyciem.

Należy ponadto wziąć pod uwagę, iż spadek cen bynajmniej nie pociągnął za sobą zmniejszenia się kosztów produkcji (zbioru, selekcji, opakowania, przewozu, podatków, ubezpieczeń społecznych i syndykalistycznych, nawodnienia i t. p.).

Znaczne są również koszty przetwarzania cytryn na cytrynian wapnia (monopol jego sprzedaży objęła Izba dla Handlu Owocami Południowemi), którego cena w 1929—1930 r. wynosząca lit. 700, w czasie kampanji 1932 — 33 uległa zniżce do lit. 150 za kwintal. Do wyrobu cytrynianu wapnia, przetwarzanego następnie w kwas cytrynowy, używane są wprawdzie cytryny w gorszym gatunku i zbrakowane, lecz w wypadkach zmniejszenia się ich zapotrzebowania z powodu zaprzestania lub ograniczenia produkcji cytrynianu wapnia, italski rynek owoców południowych narażony jest na podwójny ciężar podaży, mianowicie podaży cytryn w lepszym i w gorszym gatunku.

Z drugiej jednak strony wiadomo, iż dzięki eksportowi owoców południowych bilans handlowy Italji został wzbogacony pozycją czynną w wysokości 882.258,655 lirów, w roku 1931 — 461.053.655, a w okresie 11 miesięcy 1932 roku — 480.035.715 lirów, co wskazuje na to, iż ta gałąź przemysłu krajowego stanowi nietylko źródło znacznych dochodów, lecz również posiada duże znaczenie dla gospodarstwa narodowego.

NOTIZIARIO

Lo stato economico della Polonia

(Stan gospodarczy Polski)

SPECIFICA	1932			1933							
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Produzione, migl. di tonn.											
Carbone	2,821	2,783	2,459	2,399	2,123	2,130	1,750	1,813	1 911	2 106	.
Nafta	50	48	49	48	43	47	46	47	47	48	.
Ferro greggio	22	22	20	19	21	27	26	27	29	31	.
Acciaio	63	65	50	48	55	71	69	82	76	74	.
Cemento	23	11		.		.	21	52	53	.	.
Energia elettrica in mil. di Kwh.	192	200	184	182	166	178	164	173	164	173	.
Indice dei prezzi all'ingrosso											
Generale	58	58	55	56	57	57	57	56	57	57	53
Prodotti industriali	66	64	63	62	63	61	62	62	62	62	61
Prodotti agricoli	49	49	46	48	51	52	52	50	52	52	44
Indice costo della vita											
Generale	75	74	73	72	73	73	73	72	71	72	69
Derrate alimentari	60	60	58	57	59	60	60	60	60	60	55
Lavoro											
Operai occupati in migl:											
nelle miniere	109,8	110,9	109,5	105,8	104,6	102,2	97,2	96,1	95	95	.
nelle fonderie	32,4	32,3	31,5	31,2	32,0	32,9	32,8	32,9	33	34	.
nelle industrie di lavorazione	385,7	343,1	278,0	274,0	289,4	307,4	327,4	344,9	351	355	.
Disoccupati registrati											
nell'industria	113	137	171	207	218	218	197	181	175	163	.
Intellettuali	32	33	43	50	52	52	52	50	44	46	.
Commercio estero, mil. di zł.											
Esportazione totale	96	101	93	71	66	75	71	74	78	82	73
Prodotti agricoli	42	44	37	28	25	27	25	26	31	25	20
Carbone	17	19	19	15	15	13	10	11	10	14	12
Importazione totale	73	77	78	65	56	59	66	64	69	72	72
Macchine ed apparecchi	3	3	4	4	2	3	3	3	3	3	3
Tessili greggi	17	12	17	16	12	11	12	15	17	15	21
Saldo	+ 23	+ 24	+ 15	+ 6	+ 10	+ 16	+ 5	+ 10	+ 9	+ 10	+ 1
Comunicazioni											
Ferrovie, carichi di merci (in migl. di tonn.)	5,026	4,757	3,268	2,961	2,908	3,228	2,776	3 152	3 143	.	.
Traffico marittimo:											
Danzica	499	532	527	436	374	426	388	394	451	422	.
Gdynia	554	566	600	466	432	490	482	531	565	628	.
Credito											
Dollaro, (scarto dalla parità in %)	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,5	7,6	7,3	64	6.5
Azioni della Banca di Polonia	87,6	87,0	87,3	84,0	77,4	46,1	74,6	72,8	74,7	79,8	83,5
Circolazione bancaria (mil. di zł.)	1 369	1 289	1 325	1 268	1 311	1 340	1 352	1 330	1 330	1 348	1 359
Oro in Banca di Polonia (mil. di zł.)	494	501	502	512	513	491	491	472	473	473	473
Copertura statutaria	44,4	44,8	45,0	46,3	46,3	46,4	44 9	44,6	44,8	43,9	44,3
Valute e divise (mil. di zł.)	140	141	137	103	84	97	67	67	80	81	75
Cassa Postale di Risparmio											
Assegni, milioni di zł.	1,977	1,920	2,077	1,865	1,692	1,994	1,958	2,088	1 918	2 144	1 989
Tasso d'interesse: (in % %)											
Banca di Polonia	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Banche private	10,9	9,5	9,5	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	.
Depositi bancari:											
a termine	353	365	371	368	362	373	361	349	333	339	.
a vista	597	594	583	598	589	574	568	552	361	557	.
Protesti cambiari in mil. di zl.	**60**	**54**	**54**	**45**	**38**	**40**	**35**	**37**	**34**	**35**	.
Fallimenti	**34**	**32**	**33**	**36**	**37**	**35**	**28**	**25**	**20**	**18**	.
Tesoro dello Stato:											
Uscite (in mil. di zl.)	188,0	175,8	188,4	180,9	178,5	204,5	175,4	166,3	156	169	.
Entrate " " "	177,8	165 –	179,2	156,3	153,0	163,0	159,8	141,8	132	143	.

INDUSTRIA E COMMERCIO

L'ESPORTAZIONE DEL CARBON FOSSILE NELL'AGOSTO 1933.

(Wywóz węgla w sierpniu 1933 r.).

si presentava, secondo i dati provvisori, come appresso (in migliaia di tonnellate):

Paesi	Agosto			Luglio 1933	Agosto 1933	Aumento (—) o diminuzione (—) di fronte a luglio 1933
	1930	1931	1932			
Mercati dell'Europa Centrale . .	305	261	148	116	118	+2
Austria	182	174	116	86	88	+2
Ungheria	59	33	1	—	—	—
Cecoslovacchia	64	54	30	30	30	—
Germania	—	—	1	—	—	—
Mercati scandinavi	525	645	509	424	349	−75
Svezia	279	333	271	229	184	−45
Norvegia	34	56	63	78	48	−30
Danimarca	138	166	111	66	41	−25
Islanda	4	7	3	3	9	+ 6
Finlandia	70	83	41	48	67	+19
Mercati baltici	58	72	11	8	16	+ 8
Lettonia	45	39	5	8	14	+ 6
Lituania	8	11	1	—	—	—
Memel	4	5	3	—	—	—
Estonia	—	2	2	—	2	+ 2
Unione Repubbliche Sovietiche . .	1	12	—	—	—	—
Mercati dell'Europa Occidentale . .	98	153	111	130	152	+22
Francia	79	123	60	71	63	− 8
Belgio	—	8	18	16	32	+16
Irlanda	—	—	22	29	28	− 1
Olanda	8	14	3	9	14	+ 5
Svizzera	11	8	8	5	15	+10
Mercati dell'Europa Meridionale . .	44	61	83	71	100	+29
Italia	29	59	77	63	87	+24
Jugoslavia	6	4	2	—	1	+ 1
Rumenia	9	3	4	1	—	− 1
Grecia	—	—	—	7	12	+ 5
Mercati extra-europei	—	15	6	25	10	−15
Algeria	—	13	6	17	10	− 7
Egitto	—	—	—	8	—	− 8
Turchia	—	2	—	—	—	—
Carbone per navi	86	56	21	31	35	+ 4
Esportazione totale	1.116	1.263	889	805	780	−25
Città libera di Danzica	25	35	27	29	27	− 2
Esportazione complessiva	1.141	1.298	916	834	807	−27
Scarico nei porti di: Danzica . .	462	564	317	221	236	+15
Gdynia	274	395	389	436	426	−10
Totale	736	959	706	657	662	+ 5

Dato il numero uguale delle giornate lavorative a quelle del luglio (26) l'esportazione del carbon fossile nel mese di agosto segnò una diminuzione di 27 mila tonn., essendo stata di 807 mila.

Una tale diminuzione concerneva esclusivamente la regione slesiana, donde vennero esportate 662 mila tonn., cioè 27 mila in meno. L'esportazione dalla regione di Dąbrowa si è mantenuta al livello del mese precedente e fu di 144 mila quella dalla regione di Cracovia — di circa mille tonn.

L'esportazione verso i mercati dell'Europa Centrale segna nell'agosto un aumento di 2 mila tonn., di fronte al luglio. Quella diretta verso i Paesi scandinavi è invece diminuita di 75 mila tonn. Una tale diminuzione concerne la Svezia, la Danimarca e la Norvegia e viene spiegata con l'entrata in vigore dei rispettivi accordi stipulati fra quegli Stati e la Gran Bretagna. Essa fu, fino ad un certo grado, compensata dall'incremento avveratosi dell'esportazione in Finlandia ed in Islanda. L'aumento di 8 mila tonn. dell'esportazione verso i mercati baltici si riferisce alla Lettonia ed alla ripresa, dopo una sospensione di qualche tempo — dell'esportazione in Estonia. L'incremento di 22 mila tonn. dell'esportazione verso l'Europa Occidentale concerne tutti i Paesi del gruppo, eccettuata la Francia che segna una diminuzione delle spedizioni polacche di 8 mila tonn. e l'Irlanda, ove l'esportazione del carbone polacco si è mantenuta al livello dei mese precedente. L'esportazione verso i mer-

cati dell'Europa meridionale e aumentata di 29 mila tonn., L'incremento concerne prevalentemente le spedizioni verso l'Italia, il che viene in parte spiegato dalla formazione relativamente favorevole dei tassi di nolo vigenti nei porti italiani. L'esportazione verso i Paesi extra - europei segna invece una diminuzione di 15 mila tonn., riferentesi all'Algeria e, d'altronde, causata dall'interruzione dell'importazione verso l'Egitto.

L'esportazione del carbone per navi segna un incremento di 4 mila tonn., di fronte al mese di luglio. Quella diretta verso la Città Libera di Danzica è invece diminuita di 2 mila tonn.

La partecipazione dei singoli mercati nell'esportazione complessiva del carbon polacco nell'agosto c. a. si presenta di fronte al luglio u. s. come segue:

(in percentuali)	Luglio	Agosto
Mercati dell'Europa Centrale	13.91	14.62
„ scandinavi	50.84	43.25
„ baltici	0.96	1.98
„ dell'Europa Occidentale	19.59	18.83
„ „ Meridionale	8.51	12.39
„ extra - europei	3.—	1.24
Carbone per navi	3.71	4.34
Citta Libera di Danzica	3.48	3.35

Lo scarico nel porto di Danzica segna nell'agosto c. a. un aumento di 15 mila tonn., essendo stato di 236 mila, mentre quello di Gdynia è stato di 426 mila, cioè di 10 mila in meno di fronte al mese precedente.

ANALISI DEGLI SCAMBI POLACCO - ITALIANI SECONDO LE STATISTICHE DEI DUE PAESI.

(Analiza obrotów polsko - italskich w świetle statystyk obu krajów).

L'Addetto Commerciale all'Ambasciata Polacca a Roma pubblica quanto segue:

Nello stabilire l'ammontare degli scambi commerciali fra la Polonia e l'Italia, esserviamo una notevole divergenza nei calcoli statistici. Secondo i dati statistici italiani, l'esportazione dalla Polonia in Italia sarebbe ammontata al valore di Lit. 83.606,698 (di fronte a Lit. 108.619,344 nel 1931) e l'importazione dall'Italia in Polonia — a lit. 70.771,792 (nel 1931—lit. 97.234,602). Altresì, i dati statistici polacchi fissano l'esportazione in Italia nel 1932 a zloty 33.453,000 (nel 1931—zł. 36.200.000) e l'importazione dall'Italia in Polonia — a zł. 29.005,000 (di fronte a zł. 05.479,000 nell'anno precedente). (1 lira = zł. 0,47). E' quanto mai difficile di stabilire un esatto paragone delle differenze esistenti fra la statistica polacca e quella italiana, fra altro, per la ragione che vi sono nelle due statistiche delle differenze nella denominazione delle stesse merci, e dato che tutta una serie di articoli sia esportati in Polonia che importati dalla Polonia è compresa dalla statistica italiana nella posizione „Altri Paesi" dato che la statistica in parola, prende in considerazione solamente i più importanti Paesi di provenienza, risp. di destinazione di tali articoli. Il paragone viene altresì reso difficile dall'uso di portare gli scambi relativi a merci importate od esportate in minori quantità, alla posizione „Altre merci", invece che di classificare le merci stesse, le quali, per quanto si tratti dell'esportazione dalla Polonia in Italia, rappresentano il notevole valore di lit. 3.039,752, mentre l'importazione di tali articoli dalla Polonia in Italia ammonta al valore di lit. 3.889,628.

Si può stabilire un paragone per la maggioranza delle voci indicate nelle statistiche italiane e quelle polacche, ma è proprio un tal paragone che dimostra le considerevoli differenze fra singole — numerose — voci sia dell'esportazione che dell'importazione. E sono queste delle differenze tanto di quantità quanto di valore.

Esse vengono illustrate dalla recapitolazione comparata qui appresso, elaborata in base ai dati statistici italiani e polacchi per l'anno 1932.

Denominazione della merce	Dati statistici polacchi			Dati statistici italiani		
	quantità		Valore in zloty	quantità		Valore in zloty
Cavalli	capi	407	50.000	capi	403	211.280
Bestiame	„	471	153.000	„	352	346.950
Suini	„	1.832	196.000	„	2.095	564 900
Pollame vivo	„	209.593	463.000	„	2.518	1.357.810
Uova	q.	52.803	7.879.000	q.	80.288	29.607.382
Tessuti e manufatti di seta naturale	„	67	485.000	„	76	1.285.938
Ferro e acciaio	„	2.224	208.000	„	2.225	526.642
Latta	„	199	11.000	„	384	57.510
Carbone e coke	„	8.475.483	16.501.000	„	5.260.290	35.157.625
Legno compensato	„	4.445	268.000	„	6.126	655.016
Benzina	„	3.547	152.000	„	3.205	362.518
Paraffina	„	3.228	186.000	„	924	130.070
Semi di piante da foraggio e. a.	„	9.883	881.000	„	8.891	1.725.694

Denominazione della merce	Dati statistici polacchi		Dati statistici italiani	
	quantità in quintali	Valore in zloty	quantità in quintali	Valore in zloty
Agrumi	108.112	6.342.000	93.714	10.930.994
Mandorle	2.112	810.000	1.033	865.678
Frutta fresca	7.941	451.000	1.693	242.793
Tabacco greggio	5.001	3.265.000	26.393	31.552.819
Canapa e cascami di canapa . . .	4.431	601.000	4.615	1.295.276
Filati di canapa	417	173.000	544	455.240
„ „ cotone	140	100.000	133	164.211
Tessuti e manufatti di cotone . .	180	275.000	166	485.322
Filati di lana	348	524.000	309	886.008
Seta ritorta	481	1.441.000	615	4.972.356
„ artificiale	413	799.000	265	782.872
Tessuti e manufatti di seta naturale . .	74	676.000	534	4.319.008
Autoveicoli	109	77·000	pezzi 330	2.587.550
Parti staccate di autoveicoli . .	2.317	1.152.000	320	387 606
Marmi e alabastri	3.601	108.000	623	56.377
Prodotti chimici organici	892	287.000	883	776.310
Pelli greggie	251	83.000	151	149.634
Pneumatici per automobili	1.801	1.200.000	1.438	3.404.760
Amido	2.064	187.000	1.870	380.800
Semi non oleosi	765	107.000	604	223.932

Dalla prima tabella (A) si fa rilevare anzitutto la considerevole differenza sia in quantità che in valore, di due importantissime voci dell'esportazione polacca in Italia, quali: uova e carbone. Per le uova, la differenza fra le importazioni italiane e quelle polacche è di 27.485 q. e di oltre 13 milioni di lire. Per il carbone si tratta di una differenza di oltre 3 milioni di quintali e di oltre 10 milioni di lire. Nel primo caso, la quantità delle uova polacche smerciate sul mercato d'Italia è superiore, conforme le statistiche italiane, a quella rilevata dalle statistiche polacche, mentre è inferiore, secondo quelle italiane, la quantità del carbon polacco importato in Italia. Nelle altre voci riscontriamo una divergenza dei prezzi di cavalli polacchi, il cui valore, secondo le statistiche italiane, sarebbe il doppio — dato l'uguale numero dei capi — di quello calcolato dalle statistiche polacche. C'è anche una considerevole differenza di valore dei tessuti di seta, nonchè differenza di quantità e di valore delle voci latta (lamiera) e paraffina.

Nella tabella B è da rilevare l'ingente differenza fra i dati statistici concernenti l'importazione del tabacco in Polonia. La quantità di tabacco italiano diretto sul mercato polacco, secondo le statistiche italiane, oltrepassa di cinque volte quella presa in considerazione dalle statistiche polacche. Si osservano pure notevoli differenza fra i dati italiani e quelli polacchi in merito alla quantità e al valore delle voci: frutta fresca, tessuti, parti staccate di automobili, marmi, alabastri, pneumatici per automobili.

I fattori doganali interessati in Italia accertano la perfetta esatezza dei dati da loro elaborati sull'importazione, non essendo le rispettive calcolazioni basate sui paesi, da cui viene importata la merce, ma sui paesi di provenienza della medesima. Le uova di provenienza polacca, importate in Italia, via Italia e via Francia, sono classificate come importazione polacca. Essi ammettono la probabilità dell'azione svolta da mediatori austriaci e francesi, che sarebbe la ragione delle divergenze incontrate fra i dati statistici polacchi e quelli italiani.

E, invece, meno facile di spiegare la divergenza fra i dati concernenti il carbone; si può solo ammettere che la parte del carbone polacco fornita come carbone per navi direttamente ai piroscafi nei porti italiani, non è considerata come importazione italiana, figurando tuttavia nelle statistiche polacche come voce d'esportazione dalla Polonia in Italia.

Analoghe conclusioni possono venire formate in merito all'importazione polacca dall'Italia, e particolarmente all'importazione di frutta. Le cifre fornite dall'Italia risultano inferiori a quelle polacche. Questa merce è diretta verso la Polonia via Amburgo, o via Copenaghen, o infine via Vienna, e perciò figura probabilmente nelle statistiche polacche come una voce d'importazione dall'Italia, conforme i certificati di origine, essendo nel contempo considerata dall'Italia come voce d'esportazione verso la Danimarca, l'Austria e la Germania.

Può darsi che i mediatori agiscano analogamente per quanto concerne l'esportazione di parti staccate di automobili, di marmi ed alabastri. Le divergenze riferentisi a quelle voci sono quanto mai considerevoli. Ma altresì non si può spiegare nello stesso modo l'esportazione della seta italiana, di tessuni, di pneumatici, essendo i dati statistici rilevati dall'Italia di molto superiori a quelli polacchi.

LA SITUAZIONE ECONOMICA DELLA POLONIA NEL MESE DI LUGLIO E AGOSTO 1933.

(Stan gospodarczy Polski w lipcu i sierpniu 1933).

La situazione economica in Polonia ha subito pochi cambiamenti in questo periodo. La liquidazione dei depositi in dollari, particolarmente pronunciata in maggio e durante la prima quindicina di giugno, è cessata, il grosso dei piazzamenti in moneta straniera è stato convertito in zloti o bene impiegato in acquisto d'immobili, beni fondiari, o titoli. Le banche più importanti segnalano un aumento di depositi in luglio e un miglioramento corrispondente della loro liquidità. Il numero dei senza lavoro registrati si elevava in agosto a 208.341 persone contro 224.566 del 1 luglio scorso. La situazione agricola è stata caratterizzata da un leggero rialzo dei prezzi dei principali cereali durante la prima quindicina di luglio, che però hanno dovuto cedere nel corso dell'ultima quindicina. La tendenza al ribasso si è accentuata nelle maggiori proporzioni nel mese di agosto. Essa è dovuta al ribasso generale registrato sul mercato internazionale e in previsione del nuovo raccolto. La depressione sul mercato, dei maiali e dell'armento si è accentuata. Il prezzo delle uova e del burro ha pure ribassato. Il governo polacco continua nella sua azione di soccorso all'agricoltura. L'attenzione è attualmente diretta verso il rialzo dei prezzi agricoli. Il sistema dei premi dell'esportazione e gli acquisti interventisti, sono stati mantenuti. Al fine d'impedire il ribasso ulteriore dei prezzi agricoli, sono stati messi a disposizione degli agri-

coltori dei crediti su pegno registrato di grano, per un ammontare di 30 milioni di zloti. Il tasso di questi crediti è stato fortemente ridotto. Per i primi quattro mesi dell'esercizio del bilancio in corso, dall'aprile al luglio 1933 le esazioni fiscali si totalizzano per 576.656 mila zloti, contro 667.040 mila zloti di spese. Il deficit si eleva a 90.384 mila zloti.

La domanda di crediti bancari è diminuita nel compartimento dell'industria mentre si è accresciuta in quello dell'agricoltura. I depositi nelle banche principali dello Stato, nel mese di luglio sono leggermente aumentati. I depositi nelle Casse di Risparmio sono considerevolmente aumenati, sopratutto nella Cassa di Risparmio Postale, che segnala un aumento di 13,3 milioni nel corso del mese di luglio, portando il totale a 467,4 milioni di zloti. La solvibilità ha migliorato. Nello stesso tempo pure il numero dei fallimenti ha diminuito.

Per **l'agricoltura** abbiamo le seguenti informazioni. Il periodo quasi ininterrotamente fermo che si era mantenuto sul mercato internazionale del grano da qualche mese, si è indebolito nell'ultima quindicina di luglio e durante l'agosto. Il rialzo dei prezzi del grano sul mercato americano, essendo stato provocato da avvenimenti monetari, ogni fluttuazione, ogni segno di debolezza sul mercato monetario si ripercuoteva sulla tendenza del mercato del grano. Sino a metà luglio abbiamo registrato un rialzo dei prezzi di tutti i cereali. Rimarchiamo che questo rialzo non era soltanto nominale, cioè proporzionale alla svalutazione del dollaro, ma anche assoluto, perchè i prezzi calcolati in oro accusavano nello stesso tempo un aumento non indifferente. Il „crak" borsistico sopraggiunto in America, in questo periodo, fece seguire un ribasso dei prezzi dei cereali. Si riscontra recentemente sia in America che in Europa, fortemente influenzata da qualche tempo dall'America, un certo equilibrio, ma il livello dei prezzi resta sensibilmente inferiore a quello del principio di luglio. Sul mercato polacco, la tendenza ferma si era mantenuta sino alla fine di luglio, per cedere nel corso del mese successivo, in maniera assai forte, dovuta principalmente al ribasso dei prezzi mondiali e in prossimità del nuovo raccolto. Le esportazioni polacche dei cereali si sono classificate in luglio a 5.462 tonn. di frumento (contro 11.236 tonn. di giugno) 29.862 tonn. di segala (40.656) 1.637 tonn. d'orzo (5.610) 1.639 tonn. di avena (3.693).

Le esportazioni di bacon in Inghilterra si sono urtate contro le difficoltà stagionali e contro l'accentuarsi della concorrenza canadese.

Il mese di luglio registra inoltre un ribasso dei prezzi delle uova, mentre il prezzo del burro pur accusando una tendenza variabile, si mantiene circa al livello di giugno.

Industria e commercio.

Per l'industria e il commercio si osserva, che le **fabbriche di birra polacche** hanno venduto nel mese di luglio 137 mila ettolitri di birra contro 117 mila del giugno scorso e 177 mila del luglio 1932. Durante i primi sette mesi di quest'anno le vendite globali di birra si sono cifrate per 640 mila ett. contro 848 mila dello stesso periodo dell'anno, scorso, il che da una diminuzione di consumazione di 24.50%.

L'industria del legno segnala un miglioramento, dovuto all'aumento delle esportazioni e delle costruzioni edili. Le esportazioni di legno brutto e lavorato rappresentano nel luglio un valore di 13.701 mila zloti contro 13.749 di giugno e 9.778 mila zloti dell'anno scorso. Durante i primi sette mesi dell'anno in corso il valore delle esportazioni polacche di legno si sono tradotte per 79.650 mila zloti contro 69.620 mila zloti del 1932.

L'estrazione della nafta si è cifrata in luglio a 48.079 tonn. contro 49.926 tonn. di giugno. La produzione dei prodotti petrolieri si è elevata in luglio 52.438 tonn. contro 46.560 tonn. di giugno. Le vendite nel paese si totalizzano per 21.241 tonn. contro 17.243 tonn. Gli stocks di prodotti petrolieri nelle raffinerie al 31 luglio erano di 206.293 tonn. contro 192.276 tonn. del mese di giugno.

L'estrazione del carbone, nel mese di luglio era di 1.882.443 tonn. per 23 giornate lavorative contro 1.780.550 tonn. del maggio con 25 giornate. Le vendite globali di carbone si totalizzano in giugno con 1.710.927 tonn. contro 1.562.150 tonn. in maggio di cui 1.025.939 tonn, di vendite nel paese (947.145) e 684.988 tonn. d'esportazione (615.005).

Nella siderurgica, la situazione si mantiene favorevole. Nel mese di luglio la produzione siderurgica si presentava con ghisa 30.690, tonn, acciaio 73.799 tonn laminati 56.132 tonn. Le ordinazioni ripartite dal Sindacato delle Fonderie polacche si sono portate a 16.740 nel mese di luglio contro 11.557 del mese precedente. Le esportazioni di laminati si sono classificate con 26.226 tonn. contro 21.235 tonn. in giugno. Esse continuano a dirigersi specialmente in Russia e in Olanda.

Il mercato tessile di Lodz attraversa un periodo transitorio, tra fine estate e la prossima stagione invernale. Le fabbriche preparano la loro collezione di tessuti invernali, che saranno inviati in provincia. La tendenza è calma e con pochi affari. Le esportazioni di tessili in questo distretto accusano un leggero regresso in luglio, portandosi a 596.546 kg. per 3.973.781 zloti contro 634.121 kg. per 4.236.875 zloti del luglio 1932.

Niente di speciale da segnalare nell'industria tessile di Bielsko. Le fabbriche preparano le loro collezioni di autunno e inverno. Le esportazioni si sono classificate in luglio per 1.713 kg. per 59.937 zloti, mantenendosi circa al livello del mese precedente.

Le cifre provvisorie comunicate dall'Ufficio Centrale di Statistica sulla Bilancia Commerciale della Polonia e della Città Libera di Danzica, nel mese di luglio sono le seguenti: importazioni 212.795 tonn. per 72.021 mila zloti, esportazioni 1.110.678 tonn. per 81.905 mila zloti. L'eccedenza delle esportazioni è di 9.884 mila zloti contro 9.149 mila del mese di giugno.

IL COMMERCIO POLACCO-ITALIANO NEL I SEMESTRE 1933.

(Handel polsko - italski w I-em półr. 1933).

Per orientarsi nella dinamica degli scambi commerciali polacco-italiani nel I semestre 1933, occcorre anzitutto caratterizzare succintamente gli scambi complessivi fra la Polonia e l'estero, nel detto periodo.

Nel I semestre c. a. l'importazione generale in Polonia ammontava a 377,9 milioni di zl., segnando cioè di fronte allo stesso periodo dell'anno precedente una contrazione del 15%. L'esportazione è diminuita del 30%, essendo stata nel periodo in esame di 425.2 milioni di zl. Ne risulta che la contrazione dell'importazione è stata meno sensibile di quella dell'esportazione (la differenza ammonta al 50%). Il saldo attivo nel I semestre c. a. ammontò a 57,3 milioni di zloti.

Una contrazione particolarmente sensibile si è avverata nell'esportazione di animali vivi (del 44%). Quella di derrate alimentari fu del 28%, di materie prime e di semilavorati dell 11%, di prodotti finiti—dell'11%. La diminuzione dell'esportazione concerne prima di tutto i prodotti finiti (27%), il che dà testimonianza del sempre crescente ristagno del commercio e dell'industria nazionale. Su 25 Paesi europei ci sono non più di 8, che hanno importato per un valore superiore a quello dell'esportazione (ne furono solamente 5 nel 1932). A questo gruppo appartiene anche l'Italia.

L'importazione dall'Italia nel I semestre c. a. è valutata a 17.849 zloti (contro zł. 15.229 nel 1932), mentre l'esportazione in Italia nello stesso periodo fu di 11,909 (di fronte a zł. 17.163). Si può quindi constatare che la bilancia polacco - italiana, dopo essersi presentata nel 1932 a vantaggio dell'esportazione dalla Polonia (il saldo ammontava a 1.8 milioni di zl.), risulta invece nell'anno in corso a favore dell'importazione in Polonia. Il saldo ammontava a 5.9 milioni di zloti. **L'Italia occupa, attualmente, il primo posto fra i paesi, su di cui mercati l' importazione eccede l'esportazione.**

Un tal cambiamento viene spiegato dalla sensibile contrazione dell'esportazione, che concerne prevalentemente i prodotti alimentari. Ancora nel primo semestre dell'anno decorso, la Polonia ne ha esportato per un valore di 5,6 milioni di zl., mentre, nello stesso periodo dell'anno corrente — per non più di 1,2 milioni. Questa esportazione è resa sempre meno rendibile, dato il continuo e considerevole aumento dei dazi italiani. E pure diminuita l'esportazione di materiali e prodotti di legno (legno compensato) da 328 a 189 mila zloti, di semi di barbabietole da zucchero ed altri na 736 a 633 mila, nonchè di carbone e di derivati di petrolio da 9.233 a 8.204 mila zl. Segna invece un notevole aumento l'esportazione di materiali e prodotti tessili (da 162 a 528 mila zl.), mentre quella di animali è rimasta al livello raggiunto nel 1932 (risp. 405 e 397 mila zl.).

Il contemporaneo incremento dell'importazione dall'Italia viene in parte spiegato cogli sforzi intrapresi da alcuni ceti commerciali polacchi per sostituire la merce italiana a quella tedesca, e, prevalentemente, con l'introduzione di certe facilitazioni doganali nell'importazione degli agrumi, nonchè con l'incremento dell'importazione di automobili e di loro parti staccate principalmente causa dell'aumento dell'importazione di tabacco italiano.

L'importazione di prodotti alimentari segna un aumento da 7.360 a 11.095 mila zl., quella di automobili e loro parti staccate — da 427 a 1.301 milioni. L'importazione di materiali e prodotti chimici organici si è mantenuta al livello del 1932 (risp. 368 e 378 mila zł.). E' diminuita invece l'importazione di piante e loro parti, quella di materiali da costruzione — particolarmente di marmo (74 e 16 mila zl.), di minerali separatamente non nominati (risp. 58 e 39 e mila), di articoli di gomma (702 e 565 mila), di macchine ed apparecchi (391 e 158 mila), di strumenti musicali (92 e 57 mila), di carta ed articoli di carta (64 e 16 mila), di filati di seta (4.704 e 3.676 mila), di strumenti ed articoli da scuola (170 e 43 mila), ecc. E' quasi completamente cessata l'importazione di alcuni articoli, anteriormente importati in quantità più o meno considerevoli, quali: calzature, bottoni, cappelli, ecc.

Nell'accennare all'influenza esercitata sull'incremento dell'importazione dall'Italia dal boicottaggio delle merci tedesche, abbiamo preso in considerazione alcuni prodotti chimici ed articoli tecnici. Ma d'altronde, data la scarsa importanza numerica dell'incremento in parola, si deve constatare che i risultati degli sforzi intrapresi in merito alla sostituzione della merce tedesca con quella italiana mancano, sino ad ora, di risultati notevoli.

CLASSIFICAZIONE DOGANALE DEI TESSUTI CONTENENTI SETA.

(Klasyfikacja celna tkanin, zawierających domieszkę jedwabiu)

Con recente circolare del Ministero delle Finanze polacco sono state emanate le seguenti norme per la classificazione doganale dei tessuti contenenti seta:

1. — Allo scopo di rendere uniforme la classificazione dei tessuti contenenti una qualsiasi proporzione di seta e di precisare l'interpretazione delle note generali alle voci 183 — 209 della tariffa doganale polacca, vengono fornite le seguenti istruzioni:

Le disposizioni della nota 7 alle voci 183 — 209 della tariffa sono da applicare non soltanto ai tessuti fatti con diverse fibre (cotone, lana, lino etc) e contenenti in catena e in trama dei fili di seta o di rayon, di qualità distintamente precisata nella tariffa, ma anche ai tessuti nei quali i singoli fili della catena e della trama sono composti con fili semplici delle suddette fibre in combinazione con fili di seta nominati nelle note generali 1 a 3 alle voci 183 — 209. Questi fili verranno qui di seguito indicati col nome di filati „fantasia".

Nel classificare tessuti contenenti filati „fantasia" devono essere seguiti i seguenti principi:

A. — Per i tessuti fatti con filati ritorti, devono anzitutto essere esaminati i fili „fantasia" (cioè quelli contenenti seta), stabilendo la loro qualità secondo la tariffa, in base alle disposizioni delle note generali 1 a 3, e calcolando i contenuti percentuali di seta, cioè la proporzione dei fili di seta in confronto del numero complessivo di fili di cui il filato è composto. Ove il contenuto di seta così calcolato sia superiore al 20%, tali filati saranno considerati come filati di seta (in conformità alla nota 3), e i tessuti composti con gli stessi saranno da considerare, in base alla nota 7, come:

a) tessuti di seta — se la quantità dei filati „fantasia" sia superiore al 50% del numero totale dei fili in catena e in trama;
b) mezza seta — se il numero dei filati „fantasia" è compreso fra il 50 e il 10% del numero totale dei fili in catena e in trama;
c) tessuti altri, applicando il dazio proprio secondo la voce di tariffa relativa, con l'aggiunta del 20% (10% ove esistano dazi convenzionali), se il numero dei filati „fantasia" non supera il 10% del totale dei filati in catena e in trama.

B. — Se il contenuto di seta nei filati „fantasia" non è superiore al 20%, il tessuto è soggetto al dazio proprio, secondo la relativa voce di tariffa, con l'aggiunta del 20% (10% ove esistano dazi convenzionali), senza riguardo al numero, cioè alla percentuale dei filati fantasia contenuti nel tessuto in confronto al totale dei fili in catena e in trama.

C. — Per i tessuti fatti di diverse materie fibrose (specialmente di lana), ma di filati non ritorti contenenti seta, il contenuto percentuale di seta viene stabilito dal conteggio delle singole fibre di seta e di lana (o di altri filati) contenuti in un pezzo di filo di 2 o 3 cm. preso in esame; questo conteggio si ripete alcune volte e si prende quindi la media.

Se si trova che il contenuto di seta nel filato è superiore al 20%, il tessuto viene classificato in base al principio esposto nella precedente lett. A; se il contenuto di seta è inferiore al 20% si applica il principio esposto in B.

2. — Vi sono casi in cui i filati di cotone importati dalla Francia recano indicazioni, relative alla numerazione, non conformi alla numerazione inglese adottata nella tariffa doganale. A questo proposito il Ministero delle Finanze avverte che, quando i filati di cotone vengono sdoganati, la numerazione deve essere stabilita soltanto mediante effettivo esame, pesando e misurando un determinato numero di yarde del filato, in conformità alle disposizioni delle note alle voci 183, 184 e 186 della tariffa.

IL COMMERCIO DEI PRODOTTI CHIMICI NEL 1932. IN POLONIA.

(Handel artykułami chemicznemi w Polsce w 1932 r.).

Nel 1932 il commercio estero polacco dei prodotti chimici ha subito notevoli contrazioni. L'importazione è diminuita da 193,3 mil. di zloty nel 1931 a 137 mil. di zloty nel 1932, l'esportazione da 74,6 mil. di zloty a 55,6 mil. di zloty. L'importazione delle materie organiche greggie e dei prodotti semi-finiti è scesa nel 1932 oltre il 50%, avendo ceduto da 17,3 mil. di zloty nel 1931 a 7,6 mil. Dal regresso sono particolarmente intaccate le fosforiti (minore importazione per 2,3 mil. di zloty) ed i concimi chimici (diminuzione 6,3 mil. di zloty); tra quest'ultimi in ispecie le scorie Thomas, la cui importazione s'è ristretta per 5,6 mil di zloty. La contrazione dell'acquisto di concimi va attribuita al più scarso impiego della concimazione artificiale nell'economia agricola polacca.

L'esportazione delle materie greggie inorganiche e prodotti semilavorati ha ceduto solamente di poco; singolarmente si sono avuti persino degli aumenti. Così l'esportazione del nitrato di calcio è aumentata da 0,4 mil di zloty nel 1931 a 1,3 mil. di zloty nel 1932. L'esportazione dei sali potassici ebbe un valore di 4,5 mil. di zloty, l'esportazione dei perfosfati un valore di 1,6 mil di zloty. Nel complesso però l'esportazione dei concimi è diminuita di 6,8 mil. di zloty, mentre l'esportazione dei concimi misti è completamente cessata.

Ancor più considerevole è il passivo nei prodotti chimici organici. Un'importazione di 70,2 mil. di zloty ha avuto in

contropartita nel 1932 un'esportazione di 10 mil. di zloty. L'anno precedente l'importazione raggiunse 92,1 mil., l'esportazione 13,9 mil. di zloty. Una importante esportazione è mantenuta solo in catrame di legno, olio di trementina, benzolo ed acido carbolico puro. Prodotti della distillazione del legno e dei carboni vennero esportati nel 1931 per 12 mil. di zloty, nel 1932 per soli 8,8 mil. di zloty. Rimarchevole è l'eccedenza d'esportazione ottenuta nel campo della seta artificiale, sebbene pur qui l'esportazione sia diminuita. Un valore d'importazione di 2 mil. di zloty si trovò di fronte ad un valore d'esportazione di 6,2 mil. di zloty; nel 1931 il valore d'importazione raggiunse 5,5, il valore d'esportazione 7,5 mil. di zloty. Molto notevole è anche il regresso d'importazione delle polveri di sapone. L'esportazione è diminuita da 4,2 a 1,9 mil. di zloty.

L'esportazione dei colori e delle vernici è scesa da 5102 tonn. per un valore di 14,9 mil. di zloty nel 1931 a 4203 tonn. per un valore di 10,7 mil. di zloty nel 1932. L'esportazione dei colori, delle materie coloranti e delle vernici ebbe nel 1932 un valore complessivo di 2,4 mil. di zloty, dei quali al solo bianco di zinco spettarono 1,7 mil. Il minio e il litargirio parteciparono all'esportazione con un valore di 0,4 mil. di zloty.

LA CLASSIFICAZIONE DEL COTONE A GDYNIA.

(Klasyfikacja bawełny w Gdyni).

Una delle Compagnie di trasporti a Gdynia, indipendentemente dagli sforzi della Camera di Commercio locale, tendenti a creare una istituzione speciale per la classificazione del cotone senza cioè dipendere dalla Borsa di Brema, ha deciso d'ingaggiare attualmente un perito che potrà dare il suo parere sulla qualità dei trasporti contestati.

SITUAZIONE DEL MERCATO PETROLIERO IN POLONIA

(Stan przemysłu naftowego w Polsce).

Per quanto il prezzo del petrolio abbia registrato una diminuzione, le condizioni in generale del mercato in grazia alla creazione del P. E. N. (Esportazioni polacche del petrolio) danno prova di essersi consolidate. Così con il metodo del contingentamento delle esportazioni e delle vendite sul mercato interno, adottato dal P. E. N. i prezzi della nafta si sono rafforzati in questi ultimi tempi, classificansi 1.300 zloti per cisterna, e si sono segnalate pure numerose domande di acquirenti. Particolarmente le raffinerie hanno intavolato delle conversazioni per un'intesa provvisoria per l'organizzazione delle vendite dei derivati, Comunque sembra poco probabile una intesa unanima, che avrebbe la virtù di favorire l'industria del petrolio.

IL CAPITALE FRANCESE IN POLONIA.

(Kapitały francuskie w Polsce).

Secondo l'economista Gurofeeu il valore attuale degli investimenti francesi nell'economia polacca ammonta ad 1,5 miliardi circa di zloti. Di essi 100 milioni sono rappresentati da crediti bancari. I capitali impiegati nell'industria e nel commercio ammonterebbero a 1,1 miliardi di zlotys.

IL CONSUMO D'INGRASSI ARTIFICIALI.

(Konsumcja nawozów sztucznych w Polsce).

La crisi economica ha determinato in Polonia la diminuzione dell'impiego d'ingrassi artificiali nell'agricoltura. Dai dati camunicati dall'Istituto delle Ricerche sul Movimento Generale degli Affari l'impiego degil ingrassi nel corso dell'ultima primavera è diminuito nei riguardi dello scorso anno del 12,2% per l'azoto, di 12,2% per l'ossido di sodio, e del 19,8% per l'acido fosforico.

L'AUMENTO DI PRODUZIONE INDUSTRIALE IN POLONIA.

(Wzrost produkcji przemysłowej w Polsce).

Dai dati, comunicati dall'Istituto delle Ricerche l'indice della produzione industriale in Polonia ha marcato durante il II trimestre 1933 un aumento del 14,5% ottenendo 55.2. In rapporto del II trimestre 1932 il volume globale della produzione industriale è stato nel 1933 superiore di 1,4%.

AUMENTI D'ESPORTAZIONI DI CEREALI ATTRAVERSO IL PORTO DI DANZICA.

(Wzrost wywozu zboża przez Gdańsk).

Le esportazioni di cereali per Danzica hanno accusato nel primo semestre di quest'anno un notevole aumento. Dal I gennaio al 30 giugno in effetto sono state spedite attraverso questo porto 148.714 tonn. di cereali e 14.649 tonn. di farina contro 94.335 di cereali e 7.668 tonn. di farina nel corso del periodo corrispodente dello scorso anno.

INCORAGGIAMENTI PER L'ESPORTAZIONE DELLA CARTA E PER L'INDUSTRIA DEL LINO.

(Popieranie wywozu papieru i przemysłu lnianego).

Il sindacato polacco della carta ha deciso nella sua ultima seduta di prelevare sulla cifra d'affari dei suoi membri, l'un mezzo per cento per il primo semestre dell'anno e l'uno per cento per il secondo semestre. Questi prelevamenti saranno destinati ad l'incoraggiare le esportazioni di carta dalla Polonia. Nella stessa asemblea è stato deciso d'aumentare il capitale del sindacato, portandolo a 1,5 milioni di zloti. Per incoraggiare la linicoltura in Polonia, le autorità pubbliche e l'industria privata rimpiazzeranno le materie prime, impiegate sino ad oggi con quelle dei prodotti del lino. Così l'industria zuccheriera ha deciso recentemente di rimpiazzare i sacchi di juta con i sacchi di lino. Per questo fatto, una delle fabbriche di sacchi di lino lavora attualmente in pieno rendimento, fornendo 50.000 sacchi al mese.

INDUSTRIA POLACCA DEL CAUCCIU.

(Przemysł kauczukowy w Polsce).

La maggioranza delle fabbriche di gomma polacche — precisamente 7, delle quali 6 sono riunite in cartello — si occupano della fabbricazione di scarpe di gomma e soprascarpe di gomma. Il cartello produsse nel 1932 (1931) 6.80 (3.80) mil. di paia di scarpe, di gomma, delle quali 1596 (1152) tonn. paia vennero esportate nel 1932 per metà all'Inghilterra, nonchè all'Austria, Belgio, Danimarca, Olanda, Romania, Egitto, Palestina e Siria. D'altronde in Polonia vennero importate 92 (193 tonn.) di paia di scerpe dall'U.R.S.S., dalla Cecoslovacchia e dalla Scandinavia.

CONSUMO DI FOSFATO IN POLONIA.

(Spożycie nawozów superfosfatowych w Polsce).

Il complessivo consumo polacco di concimi fosfatici ascese nel 1932 (1931) a 7.3 (11.3) kg. per ha di superficie coltivata. Di questi spettarono al perfosfato 4.45 (S.50 kg.) che nel 1930 erano stati 10.4 kg. e nel 1929 16.9 kg. Mentre l'industria polacca del superfosfato ha una capacità annua di 720.000 tonn., lo smercio nel 1932 fu di sole 80.000 tonn. Si sono aggiunte inoltre 52.000 tonn. di scorie Thomas d'importazione.

CENSIMENTO DELLE FARMACIE E DELLE DROGHERIE.

(Liczba aptek i składów aptecznych w Polsce).

Alla metà del 1933 si contano in Polonia complessivamente 2534 farmacie e drogherie, delle quali 692 esercizi in territorio ex tedesco.

UN NUOVO COMBUSTIBILE: IL „GAZOL".

(Nowe paliwo „Gazol").

La Gazolina S. A. di Borysław porta da poco tempo in commercio (in bombole d'acciaio) un combustibile denominato „Gazol", avente il potere calorifico di 26.000 cal. al mc. Esso viene prodotto per distillazione frazionata dalla gasolina e consiste di una miscela contenente specialmente propano, butano ed idrocarburi affini.

PERMESSI DI IMPORTAZIONE PER COMPENSAZIONI IN POLONIA.

(Pozwolenia na przywóz kompensacyjny w Polsce).

Il Ministero per l'Industria e Commercio fa pubblicare nei giornali che concederà l'importazione di un contingente di semi oleosi esotici, che furono proibiti colla disposizione del 24 marzo 1933, soltanto in via di compensazione di affari che saranno conclusi con i paesi di origine di questi semi. Lo stesso principio sarà anche osservato alla concessione d'importazione di contingenti per olii preparati di tali semi oleosi come olio di soja e olio di palma.

Sulla stessa base fu aumentato il numero di voci ammesse all'importazione — generi coloniali ed agrumi — ai dazi minimi, come compensazione alle esportazioni di barre, botti di faggio, tavole per palchetti ed altre produzioni minori.

LO SVILUPPO DEL CLEARING COMMERCIALE.

(Rozwój handlu kompensacyjnego w Polsce).

Come risulta dal rapporto presentato all'assemblea generale della Società Polacca per il commercio compensato, le transazioni commerciali compensate (clearing Commercial) intraprese dalla società segnano uno sviluppo rapido. Dal 1. novembre 1932 fino al 1. Aprile 1933 la Società ha concluso per 3,9 milioni di zloty di transazioni d'esportazione (di cui più d'un milione nel marzo scorso) e per 2,8 milioni di transazioni d'importazione. Gli affari in negoziazione rappresentano un valore di circa 2 milioni di zloti. Le transazioni compensate furono trattate coll'Austria, la Bulgaria, la Grecia, Jugoslavia, Germania, Ungheria, Stati Uniti. Trattative sono in corso coi paesi dell'America del Sud e le Colonie Inglesi.

ACQUISTI POLACCHI DI MINERALI DI ZINCO IN NORVEGIA.

(Przywóz rudy cynkowej z Norwegji).

Le fonderie polacche di zinco hanno importato dalla Norvegia un trasporto di prova di 2.300 tonn. di minerali di zinco. Il trasporto in parola è stato diretto per il porto di Gdynia.

LA FABBRICAZIONE DELLA SUPER-FARINA THOMAS.

(Nowy sposób wytwarzania „super - mączki" Thomas'a).

La fabbricazione del nuovo concime chimico super-farina Thomas è basata sulla fusione di fosforiti con fondenti alcalini in forni elettrici. Quale prodotto finale si ottiene un fosfato, nel quale per ogni parte d'acido fosforico si trovano legata due parti di calce. Gli stabilimenti di Chorzów ne producono di due qualità: una col 16% di P_2O_5 ed il 30% di calce ed un'altra col 21 — 22% di P_2O_5 ed il 40% di calce. La super-farina Thomas è solubile non solo nell'acido, ma anche nelle soluzioni dei citrati, e specialmente in quelle di citrato ammonico.

LA PRODUZIONE POLACCA DELLO ZINCO.

(Produkcja cynku w Polsce).

La Polonia è al secondo posto tra i produttori mondiali dello zinco: secondo le statistiche dell'Istituto Internazionale del Commercio, la produzione mondiale di zinco sarebbe stata nel 1932 di tonn. 780.000. Il primo posto nella produzione mondiale è occupato dagli Stati Uniti d'America con 192.800 tonn., il secondo dalla Polonia con 82.600 tonn. ed il terzo dall'Austria con 50.300 tonn.

SITUAZIONE DELLE MINIERE DI ZINCO E DI PIOMBO.

(Stan przemysłu cynkowego i ołowianego w Polsce).

Nel 1932 tutte le miniere di zinco e di piombo della Polonia sono rimaste chiuse; gli impianti sono stati persino allagati. Nuove indagini non vennero intraprese. Complessivamente nel 1932 furono estratti in Polonia: minerali di zinco e di piombo per 240.046 tonn. (1931: 611,288 tonn.). A paragone alle cifre del 1913, il risultato del 1932 rappresentò il 17,2%. D'ossido di zinco vennero prodotte 2659 tonn. (contro 30.213 tonn. nell:anno precedente); nel secondo semestre del 1932 la produzione venne fatta cessare del tutto.

L'importazione in Polonia di minerali di zinco e di piombo concentrati ammontò: nel 1931 a 148.779 tonn. di minerali di zinco e 19026 tonn. di minerali di piombo; nel 1932: 100.745 tonn. di minerali di zinco e 1640 tonn. di minerali di piombo.

SITUAZIONE DELL'INDUSTRIA CARBONIFERA NEL 1932

(Przemysł węglowy w r. 1932).

Nel 1932 (1931) vennero estratte in Polonia 28.832.632 (38.265.010) tonn. di carbone, delle quali 21.498.708 (28.747.334) tonn. nell'Alta Slesia, 5.500.287 (0) tonn. nella Dąbrowa e 1.833.637 (2.323.887) tonn. nel distretto di Cracovia. Lo smercio interno raggiunse 15.192.337 (19.042.035) tonn., l'esportazione 10.362.265 (14.326.462) tonn. Nell'industria mineraria alla fine dell'anno erano occupati 93.364 (109.240) operai. Nel corso dell'anno 6 miniere vennero messe completamente fuori esercizio.

ACQUISTI SOVIETICI IN POLONIA.

(Zakupy sowieckie w Polsce).

In seguito ai negoziati svoltisi durante la recente visita della Missione commerciale sovietica in Polonia è stato raggiunto un accordo di massima con le imprese di Katowice per la fornitura all'U. R. S. S. di circa 150.000 tonnellate di laminati e con i cotonifici di Lodz per la vendita di tessuti per un valore di 200.000 dollari.

Si tratterebbe, specialmente per i tessuti, di scambi compensati, le industrie polacche essendosi dichiarate disposte ad acquistare certe materie prime e semilavorate di provenienza sovietica (cotone, pelli per pellicceria, fosforite, tabacco, ecc.).

I membri della Missione sovietica sono rimasti a Varsavia per concentrare gli affari e per trattare ulteriori ordinazioni sovietiche, sopratutto di Zinco, di coltelli per mietitrici, di bestiame di razza, di calzature, ecc. Una particolare importanza è attribuita da parte polacca alla possibilità di incanalare una parte del transito e delle esportazioni sovietiche attraverso il porto di Gdynia. I relativi negoziati procederebbero favorevolmente.

LEGISLAZIONE DOGANALE

DECRETO DEL 15 LUGLIO 1933 SUL RIMBORSO DI DAZI ALL'ESPORTAZIONE DI MACCHINE PER LA LAVORAZIONE DEI METALLI E DEL LEGNO.

(Rozporządzenie z 15 lipca o zwrocie cła wywozowego na maszyny do obróbki metali i drzewa).

In base all'art. 7 punto d) della legge del 31 luglio 1924 sul procedimento doganale (Dz. U. R. P. N. 80, pos. 777) si stabilisce quanto segue:

§ 1. All'esportazione all'estero di macchine per la lavorazione dei metali e del legno, fabbricate sul territorio doganale polacco, viene accordato il rimborso del dazio corrisposto per i materiali importati dall'estero ed impiegati nella fabbricazione di tali macchine, secondo le seguenti norme:

per 100 kg. di macchine per la lavorazione dei metalli e del legno zl. 26.

§ 2. Il rimborso di dazio cui al § 1 del presente decreto, viene effettuato mediante quietanze d'esportazione emesso da tutti gli uffici doganali, ferroviari, marittimi e postali, in base a certificati delle unioni degli esportatori, previo accertamento dell'esportazione delle merci all'estero.

3. Le quietanze d'esportazione sono al portatore, conservane la loro validità per il periodo di un anno a partire dalla data dell'emissione e servono per ottenere l'accordato rimborso di dazio in contanti.

L'elenco degli uffici doganali autorizzati a realizzare le quietanze d'esportazione predette e la procedura per la realizzazione delle medesime saranno analoghi a quelli determinati nel decreto del Ministero delle Finanze del 18 gennaio 1933 che modifica le norme esecutive relative al decreto sulla modifica delle norme concernenti le quietanze d'esportazione („Monitor Polski" 1933, n. 10, pos. 23).

§ 4. Gli elenchi delle unioni degli esportatori, autorizzate ad emettere i certificati sopra menzionati, saranno determinati dal Ministro delle Finanze d'intesa con quello dell'Industria e Commercio e pubblicati nel Giornale Ufficiale „Monitor Polski".

§ 5. Il presente decreto entra in vigore il giorno stesso della sua pubblicazione e rimane in vigore fino a revoca.

„Dziennik Ustaw" N. 61, del 8 agosto 1933, pos. 460.

DECISIONI DOGANALI.

(Rozporządzenia celne).

Il Ministero delle Finanze polacco ha recentemente stabilito che le banane secche in pezzi, destinate alla fabbricazione di farina di banane, e la farina di banane sono da classificare alla voce 24 p. 7 della tariffa doganale, col dazio di zloty 78 per 100 kg.

Con altro provvedimento è stato deciso che le maniglie e placche per serrature, di metalli comuni o loro leghe, importate con le serrature ma non unite a queste, devono essere sdoganate separatamente, come lavori di metallo e secondo il grado della loro lavorazione.

COMUNICAZIONI

NUOVO PIROSCAFO MERCANTILE POLACCO.

(Zamówienie nowego statku handlowego).

La Compagnia di navigazione polacco - britannica ha ordinato ai cantieri navali di Newcastle un nuovo bastimento di circa 2.000 tonn. per la linea regolare Gdynia — porti inglesi. Il bastimento verrà varato nella prossima primavera e sarà dottato di frigoriferi.

LE LINEE REGOLARI DEL PORTO DI GDYNIA.

(Regularne linje okrętowe w Gdyni).

Il porto di Gdynia possiede attualmente 33 linee regolari che lo unisce ai principali porti d'Europa, d'Africa, d'America. Su queste 33 linee, 6 sono esercite da bastimenti battenti bandiera polacca.

UNA NUOVA LINEA MARITTIMA POLACCA.

(Nowa polska linja morska).

Alla fine del mese di settembre sarà inaugurata una nuova linea regolare polacca, con il porto rumeno di Costanza, con i porti del Levante ed in particolare con la Palestina. Per la nuova linea, sfarà servizio il piroscafo „Polonia" attualmente in servizio sulla linea Gdynia — America.

IL TRAFFICO DI DANZICA.

(Handel zagran. w Gdańsku).

Il traffico mercantile di Danzica, si è classificato nel mese di agosto in 431.468 q.li per l'importazione e 3.195.405 q.li per l'esportazione. Le importazioni attraverso questo porto, nei riguardi del mese precedente, registrano un aumento del 34.7%, mentre le esportazioni sono diminuite di circa il 20%.

IL PORTO DI DANZICA E LA POLONIA.

(Port gdański a Polska).

In questi giorni è stato concluso un ultimo accordo, riguardante l'utilizzazione del porto di Danzica da parte del commercio estero polacco. L'accordo concluso ha la durata di un anno, a datare dal 1 ottobre 1933. La Polonia dirigerà su Danzica un contingente determinato delle sue esportazioni e importazioni. La Polonia così esporterà via Danzica 3 milioni di tonn. di carbone coke, 300 mila tonn. di cereali, 25 mila tonn. di farina, 10 mila tonn. di sale, ecc. Per quanto riguarda le importazioni si ha diversi quantitativi di minerali, arinhe, olii vegetali, sorie Thomas, ecc. L'accordo prevede la possibilità di reduzione dei quantitativi previsti in certi articoli nel caso di cambiamento di condizioni e nel caso di contingentamento di importazioni all'estero, così pure se le esportazioni o le importazioni globali d'un articolo, accusano un ribasso.

L'amministrazione danzichese si è impegnata da parte sua a ribassare il prezzo di trasbordo e di manutenzione delle merci nel porto, nella proporzione sufficente per permettere a Danzica di sostenere la concorrenza degli altri porti.

FIERE ED ESPOSIZIONI

LA FIERA SETTENTRIONALE DI WILNO.

(Targi Północne w Wilnie).

Ai primi di settembre è stata inaugurata a Wilno la Fiera settentriontle che ogni anno si tiene in questa città. Contemporaneamente si è inaugurata anche un'esposizione del lino, nel corso della quale, verranno fatte delle dimostrazioni speciali, organizzate con l'intenzione di contribuire alla razionalizzazione della coltura del lino in Polonia.

CREDITO E FINANZE

LE FINANZE PUBBLICHE DELLA POLONIA.

(Budżet państwowy Polski).

Il bilancio preventivo della Polania per il 1933 - 34 segna un sensibile peggioramento in confronto agli esercizi precedenti, come risulta dai seguenti dati (in milioni di zloty):

	Entrate	Spese	Disavanzo
1930 - 31	2.748	2.810	62
1931 - 32	2.262	2.466	204
1932 - 33 (stime)	2.375	2.452	77
1933 - 34 (previsioni)	2.089	2.450	361

CAPITALI ESTERI NELLE SOCIETA ANONIME POLACCHE.

(Kapitały zagraniczne w spółkach akcyjnych).

Le statistiche del Ministero dell'Industria e commercio raggruppano 1.414 società anonime con un capitale totale di 3.460 milioni di zloty. La partecipazione di capitali esteri nelle dette società a 1.617.6 milioni di zloty, ossia il 46,7% del totale dei capitali. In confronto all'anno precedente l'importo dei capitali stranieri è aumentato maggiormente in rapporto ai capitali totali delle società; di conseguenza i capitali stranieri hanno raggiunto il 47,7 per cento dei totali contro il 45,6 per cento dell'anno precedente. Il più forte aumento della partecipazione della carta con il 34,9% contro il 27,9% dei capitali esteri è stato nelle industrie nel 1932, nell'industria dei metalli con il 28,1% e nella chimica con il 45,1% contro 38,7%. D'altra parte si può notare una sensibile riduzione della partecipazione straniera dell'industria elettrotecnica con il 48,2% contro il 61,5% e nell'industria del legno. Anche il commercio segna una percentuale del 14,8% contro il 18,3%. Una leggera diminuzione si registra nelle industrie petroliere con 83,3% contro 87,3 per cento; nelle miniere e metallurgiche con il 74,7% contro il 75,5% e altre.

In ciò che riguarda la nazionalità dei capitali esteri impiegati nelle società anonime in Polonia, il primo posto tocca al capitale francese che rappresenta il 25,84 del totale dei capitali esteri; in seguito vengono i capitali tedeschi con il 25%, gli americani con il 21,3%, belgi con il 9,4%, gli inglesi con il 4,8% e gli austriaci con il 3,9%.

Le partecipazioni degli altri paesi dimostrano una percentuale inferiore al 2 per cento.

PRESTITI ESTERI ALLA POLONIA

quotati alle Borse mondiali.

Denominazione del prestito	Borsa di	1932 VII	1933 mensile III	IV	VI	VII
Prestiti dello Stato		Corsi in percentuali del valore nominale				
Il prestito Dillon 1925 all 8% del 1925	N. York	54,5	62,6	65,5	65,7	69,5
Il prestito di stabilizzazione al 7% del 1927	N. York	46,9	54,1	56,6	59,2	68,5
	Londra	65,6	74,1	71,8	74,9	78,1
	Zurigo	46,5	52,1	50,6	50,8	49,3
	Parigi	55,9	53,8	.		.
	Varsavia	47,5	.	50,1	49,4	49,6
Il prestito in dollari al 6% del 1920	N. York	51,6	55,7	56,5	56,0	60,9
Il prestito italiano al 7% del 1924	Milano	89,9	96,7	96,2	96,2	96,7
Prestiti di Enti Autarchici:						
Il prestito della Città di Varsavia al 7% del 1928	N. York	35,6	37,8	38,4	38,8	43,4
Il prestito slesiano al 7% del 1928	N. York	35,1	42,8	42,3	41,9	46,6
		Cifre d'affari in 1000 dollari del valore nominale				
Il prestito all' 8% del 1925		315	339	135	151	250
" " " 7% " 1927		344	547	348	248	410
" " " 6% " 1920	N. York	31	86	58	68	102
" " della Città di Varsavia al 7%		186	96	135	218	204
" " Slesiano al 7%		191	65	73	104	114

a) Dati provvisori.

SITUAZIONE DELLA BANCA DI POLONIA.

Specifica	Migliaia di zloty						
	31.XII 1930	XII 1931	XII 1932	31.V 1933	30.VI 1933	31.VII 1933	31.VIII 1933
O.o	562 244	600 391	502 171	472 335	472 5609	472 781	473 038
Argento	484 848	486 522	289 580	88 807	80 3831		
Valute, divise e altri crediti esteri:	77 396	113 869	212 591	48 828	49 932	81 157	75 112
a) compresi nella copertura							
b) non compresi nella copertura	288 417	87 995	48 483	645 726	6341 580	48 874	37 917
Monete d'argento e divisionali	124 268	125 446	88 198	30 915	35 80	633 260	648 111
Portafoglio di sconto	12 160	37 030	40 736	106 512	107 75	46 865	45 755
Anticipazioni su titoli	672 047	670 343	585 535	90 000	90 00	109 165	103 292
Tesoro dello Stato	86 344	126 053	114 171	003 883	1003 798	90 000	90 000
Biglietti in circolazione	—	20 000	90 000	156 216	151 593	1 002 573	1 004 401
Obbligazioni pagabili immediatamente	1 328 198	1 218 263	1 002 776	18 652	5 259	173 932	163 910
di cui	210 322	213 223	220 465	117 458	125 989	31866	10 827
a) conti di giro delle Casse dello Stato							
b) altri conti di giro	26 643	5 609	12 210	.	.	142 066	153 083
c) conto dei fondi statali di credito	162 415	190 539	196 348	.	.	.	
Conti speciali del Tesoro dello Stato	55,29	48,09	45,02	44,56	44,78	43,92	44 28
Copertura % statutaria							

VARIE

LEGGE SULL'ACQUISTO DI IMMOBILI DA PARTE DEGLI STRANIERI.

(Prawo o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców).

Con recente comunicato il Ministero dell'Interno ha reso noto, in base all'art. 3 del decreto del Presidente della Repubblica del 3 dicembre 1932, che modifica la legge 24 marzo 1920 sull'acquisto di immobili da parte degli stranieri, il testo unico di detta legge con riguardo alle modifiche apportate con l'art. 1 del decreto 3 dicembre 1932.

Il testo unico di detta legge, che riproduciamo qui di seguito, non contiene rispetto alla legge del 1920 notevoli varianti, accettuata quella che i relativi permessi saranno rilasciati dal Ministero dell'Interno, anzichè dal Consiglio dei Ministri e d'intesa col Ministro della Guerra, anzichè su proposta del Ministro delle Finanze, come finora in vigore.

Art. 1. — L'acquisto di immobili da parte degli stranieri, siano essi persone fisiche o giuridiche, potrà avvenire soltanto previo ottenimento del permesso del Ministro dell'Interno, rilasciato di concerto col Ministro della Guerra. Per gli immobili aventi un particolare significato quale industriale-commerciale, agricolo od altro, la decisione del Ministro dell'Interno sarà presa inoltre di concerto con il Ministro competente.

Art. 2. — Il Ministro dell'Interno potrà in singoli casi porre speciali condizioni sia all'acquirente che al venditore, dall'adempimento delle quali sarà fatta dipendere la possibilità di effettuare la transazione.

Art. 3. — Nel permesso dovranno essere indicati:

1) la persona dell'acquirente, 2) l'oggetto dell'acquisto, 3) la somma minima dell'acquisto, 4) le condizioni reali della transazione, nonchè le condizioni speciali stabilite a sensi dell'art. 2 della presente legge. Il permesso avrà una validità di quattro mesi. La proroga di tale periodo non sarà ammessa. Se entro tale termine l'atto di compravendita non sia stato redatto, il permesso perderà la sua validità.

Art. 4. — La decisione del Ministro dell'Interno non esige motivazione ed è inappellabile.

Art. 5. — Nei casi previsti dell'art. 1 della presente legge non è permesso redigere e confermare atti legali, nè legalizzare le firme delle parti in tali atti, e le autorità ipotecarie non potranno trascrivere il titolo di proprietà a favore dell'acquirente senza il permesso del Ministro dell'Interno e senza la prova ufficiale dell'adempimento delle condizioni che dovranno conforme il permesso precedere l'effettuazione della transazione. Negli atti legali dovranno essere, pena la nullità, strettamente osservate tutte le condizioni elencate nel permesso.

Art. 6. — Gli stranieri dovranno prima di prendere parte ad un'asta di immobili esibire ogni volta il permesso del Ministro dell'Interno per l'acquisto del determinato immobile.

Art. 7. — L'acquisto di immobili da parte di uno straniero, in contrasto con quanto è stabilito nella presente legge, sarà nullo.

In caso di stipulazione di una transazione in contrasto con la presente legge, si pronunceranno sulla sua nullità i tribunali, su richiesta dell'autorità provinciale di amministrazione generale competente a seconda della località in cui è situato l'immobile.

Art. 8. — Le disposizioni della presente legge non riflettono il trasferimento del diritto di proprietà agli eredi.

Art. 9. — L'esecuzione della presente legge è affidata al Ministro dell'Interno di concerto con i ministri interessati.

Art. 10. — La presente legge è entrata in vigore a partire dal 14 aprile 1933.

KRONIKA

PRZEMYSŁ I HANDEL

HANDEL POLSKO-ITALSKI W 1-SZEM PÓŁROCZU 1933 R.

(Il commercio polacco - italiano nel 1-o semestre 1933).

Dla zorjentowania się w dynamice obrotów handlowych polsko - italskich w 1-em półroczu 1933 r. należy przedewszystkiem w kilku słowach scharakteryzować ogólne obroty handlu zagranicznego Polski w owym okresie. Otóż w 1-em półroczu r. b. ogólny przywóz do Polski, który wyniósł 377.9 milj. zł., spadł w porównaniu z r. ub. o 15%, wywóz zaś, który wyniósł 435.2 milj. zł., spadł o 30%. Przywóz zatem zmniejszył się w znacznie mniejszym stopniu, niż wywóz. (Różnica wynosi 50%). Saldo dodatnie wyniosło w 1-em półroczu r. b. 57.3 milj. złotych.

Najdotkliwiej zmniejszył się wywóz zwierząt żywych (44%), potem wywóz artykułów spożywczych (28%), wywóz surowców i półfabrykatów zmniejszył się o 17% i wyrobów gotowych o 11%. W zakresie przywozu najdotkliwiej zmniejszył się przywóz wyrobów gotowych (27%), co świadczy o rosnącym zastoju w Polsce w handlu i przemyśle. W r. b. na 25 krajów europejskich jest tylko 8, które więcej przywiozły, niż wywiozły (w r. 1932 — 5). Do tych krajów należy również Italja.

Przywóz jej wyniósł w pierwszem półroczu r. b. 17.849 tys. zł. (w r. 1932 — 15.299), wywóz zaś do Italji — 11.907 tys. zł. (w r. 1933 — 17.163 tys. zł.). Widzimy więc, że kiedy w r. 1932 bilans handlu polsko - italskiego kształtował się korzystnie na rzecz wywozu z Polski (saldo wyniosło —1.8 milj. zł.), w r. b. sytuacja zmieniła się na karzyść importu do Polski, przyczem saldo wyniosło 5.9 milj. zł. z pośród innych krajów europejskich, posiadających nadwyżkę przywozu, Italja zajmuje obecnie pierwsze miejsce.

Czem tłomaczy się ta zmiana w kształtowaniu się bilansu handlu polsko - italskiego w r. b.?

Przedewszystkiem tłomaczy się znacznym spadkiem wywozu, spowodowanym głównie zanikiem wywozu produktów spożywczych. Jeszcze w r. ub. w pierwszem półroczu Polska wywiozła tych produktów za 5.6 milj. zł., w roku zaś bieżącym zaledwie 1,2 milj. zł. Znaczna zwyżka ceł w Italji uczyniła wywóz ten coraz mniej rentownym. Zmniejszył się również wywóz materjałów i wyrobów drzewnych (dykty klejone) — z 328 do 189 tys. zł., nasion buraków cukrowych i innych nasion (z 736 do 633 tys. zł.) oraz węgla i przetworów naftowych (z 9.233 tys. zł. do 8.204 tys. zł.). Wydatniej zwiększył się jedynie wywóz materjałów i wyrobów włóknistych (ze 162 do 528 tys. zł.), zaś wywóz zwierząt utrzymał się na poziomie r. 1932 (405 i 397 tys. zł.).

Jednoczesny wzrost przywozu z Italji tłomaczy się w pewnej, lecz nieznacznej mierze usiłowaniami niektórych sfer handlowych Polski zastąpienia towarów pochodzenia niemieckiego towarami italskiemi, głównie zaś poczynieniem pewnych ulg celnych w przywozie owoców południowych oraz wzrostem przywozu samochodów i części samochodów głównie jednak znacznym wzrostem przywozu tytoniu. Tak więc przywóz produktów spożywczych zwiększył się z 7.360 tys. zł. do 11.095 tys. zł., przywóz samochodów z 427 do 1361 tys. zł. Przywóz materjałów i przetworów chemicznych organicznych utrzymał się na poziomie r. 1932 (368 i 378 tys. zł.), natomiast zmniejszył się przywóz roślin i ich części (182 i 65 tys. zł.), materjałów budowlanych, głównie marmuru (74 i 16 tys. zł.), minerałów oddzielnie niewymienionych (58 i 39 tys. zł.) wyrobów gumowych (702 i 565 tys. zł.), maszyn i aparatów (391 i 158 tys. zł.), instrumentów muzycznych (92 i 57 tys. zł.), papieru i wyrobów z papieru (64 i 16 tys. zł.), przędzy jedwabnej (4704 i 3176 tys. zł.), instrumentów i przyborów szkolnych (107 i 43 tys. zł.) i t. p. Niektórych artykułów, które dawniej przywożono w dość dużych ilościach, jak obuwie, guziki, kapelusze i t. p., dziś prawie zupełnie nie przywozi się do Polski z Italji.

Jeżeli wspomnieliśmy, że na wzrost przywozu z Italji w pewnej mierze wywarły wpływ usiłowania zastąpienia towarów niemieckich towarami italskiemi, mieliśmy tutaj na myśli niektóre artykuły chemiczne i techniczne, lecz przywóz ten dotychczas jest nieznaczny i zatem wspomniane usiłowania poważniejszymi wynikami wykazać się nie mogą.

UKŁAD ITALSKO - SOWIECKI.

(Trattato di commercio italo - sovietico).

W związku z zawarciem nowego traktatu z Sowietami, który nie zawiera zafikcjowanych stawek celnych, w stosunku do szeregu towarów obowiązuje stawka autonomiczna plus 15%-owy dodatek. Z ważniejszych wymienić należy: len i konopie (poz. 140 i 142), włosie (213a), szczecina (215), azbest (593), grafit. (601), drzewo do wyrobu zapałek (604 a) 6) drewno surowe lub ciosane (604 b. 1) klepki do beczek inne niż dębowe (609) i t. p.

DODATKOWY UKŁAD HANDLOWY ITALSKO - NIEMIECKI.

(Trattato di commercio supplementare fra l'Italia e la Germania).

„Gazzetta Ufficiale" z 9 sierpnia Nr. 182 zawiera Dekret Królewski z dn. 29 czerwca b. r. Nr. 953, wyrażający aprobatę na układ dodatkowy do traktatu handlowego i nawigacyjnego italsko - niemieckiego z dn. 30 paźdź. 1925. Układ został podpisany w Rzymie w dn. 9 czerwca b. r.

Uzupełnia on pozycję 23 taryfy niemieckiej, dotyczącą wwozu kartofli do Niemiec w ten sposób, iż gwarantuje Italji opłatę celną RM 1,50 od kwintala w czasie od 1 do 31 lipca każdego roku przy kontyngencie, który zostanie każdorazowo ustalony drogą osobnego porozumienia obu rządów. Układ w dalszym ciągu wnosi ograniczenia do poz. 41 taryfy niemieckiej, wykluczając od korzystania z cła konwencyjnego niektóre gatunki italskich kwiatów (hjacenty, tulipany i storczyki), z poz. 18 wyklucza „inne nasiona koniczyny", z poz. 33: buraki, do poz. 219 wnosi dodatek: karczochy RM 40 od kwintala.

Jako załącznik do układu, Gazzetta Ufficiale podaje teksty czterech not, wymienionych pomiędzy italskiem Ministerstwem Spraw Zagranicznych a Ambasadorem Rzeszy. Dwie pierwsze noty dotyczą ustalenia kontyngentu na eskportowane do Niemiec kartofle, mianowicie, opierając się na statystykach niemieckich za lata 1931/1932, ustala się kontygent w ilości 85.370 kwintali, co równa się 60% eksportu italskiego w tych latach do Niemiec. W granicach tej ilości obowiązywać ma wyżej podane cło RM 1.50 od kwintala.

Dwie ostatnie noty ustalają zasadę, iż od ryżu, importowanego z Italji, nie będą pobierane opłaty wewnętrzne wyższe, niż od ryżu innego pochodzenia.

Ostatnim załącznikiem do układu jest deklaracja rządu italskiego, stwierdzająca, iż polityka kontyngentów nie odpowiada kierunkowi italskiej polityki handlowej i że przyjąwszy niemiecki projekt wprowadzenia kontyngentu na kartofle, rząd italski nie miał zamiaru zmieniać swego punktu widzenia w tej dziedzinie i w dalszym ciągu utrzymuje swe zastrzeżenia co do zasady polityki kontyngentowej.

WARUNKI ZBYTU KONSERW RYBNYCH W ITALJI.

(Condizioni di smercio di pesci in conserva in Italia).

W związku z zainteresowaniem odbiorców italskich szprotami produkcji polskiej należy podkreślić, że w myśl obowiązujących przepisów konserwy rybne i przetwory rybne w puszkach lub innych naczyniach: 1) muszą być zaopatrzone

w świadectwo pochodzenia i świadectwo sanitarne, wizowane przez władzę kraju pochodzenia oraz 2) podlegają oględzinom władz sanitarnych. Naczynia lub puszki muszą mieć uwidocznione w sposób wyraźny i nieulegający zamazaniu (np. wyciśnięte) następujące dane: rodzaj zawartości, nazwa firmy, waga. Pozatem na dnie naczynia winna być również wyciśnięta nazwa pochodzenia danego towaru. Nalepki papierowe lub inne nie są wystarczające. Przy kalkulacji cen uwzględniać trzeba, że cło wynosi od 100 kg. brutto per netto 294 lirów.

IMPORT ZIEMNIAKÓW — SADZENIAKÓW DO ITALJI.

(Importazione di patate in Italia).

W italskiej „Gazzetta Ufficiale" z dnia 15 lipca r. b. Nr. 163 ukazał się dekret ministerjalny z dnia 10 czerwca r.b., dotyczący importu ziemniaków - sadzeniaków do Italji.

W Italji obowiązuje zakaz importu ziemniaków, przewidziany przez dekret ministerjalny z dnia 3 marca 1927 r. art. 8 lit. c. ogłoszony w Gazecie Urzędowej z dnia 29 marca 1927 roku Nr. 733. Dekret z dnia 10 lipca r. b. zezwala na przywóz ziemniaków najwyżej w ilości 150 tysięcy q. pod warunkiem, aby zużyte one zostały jedynie do sadzenia głównie w miejscowościach, leżących w okręgach produkcji, które produkują ziemniaki dla celów eksportowych. Przywóz ziemniaków do Italji jest jedynie dopuszczony z tych krajów, w których istnieje organizacja techniczna dla produkcji odmian ziemniaków - sadzeniaków, odpowiadających wymaganiom italskiego rolnictwa i handlu.

Ziemniaki - sadzeniaki muszą pochodzić z miejscowości wolnych od następujących zarazków: Doriphora decemlineata, Synchytrium endobioticum, Phthorimaea operculella, Heterodera rostochiensis, Epitrix encumeris. Poza tem ziemniaki powinny pochodzić z tych gospodarstw, które podlegają kontroli specjalnych instytutów bądź państwowych, bądź uznanych przez państwo. Nadpsucie ziemniaków dopuszczalne jest najwyżej do 5% ogólnej ilości.

Władza, która jest uprawniona do wydawania pozwoleń na przywóz ziemniaków-sadzeniaków do Italji, jest Królewska Stacja Patologji Roślin w Rzymie. Stacja ta ma poczynić odpowiednie kroki dla sprawdzania stanu zdrowotnego ziemniaków; sprawdzanie to może polegać nawet na zwiedzaniu terenów pochodzenia ziemniaka we wszystkich krajach, w których zajdzie tego potrzeba. Stacja również ustali normy, według których mają być przyjmowane przesyłki ziemniaków-sadzeniaków na komorach celnych.

Pozwolenia Stacji Patologji Roślin będą wydawane tylko tym italskim organizacjom rolniczym, rolnikom i firmom handlowym, które są zapisane do rejestru eksporterów i które dają dostateczną gwarancję, że przeznaczą importowane ziemniaki tylko do sadzenia. Pozwolenia te, wydane przez stacje Patologji Roślin, nie mogą być nikomu odstępowane.

Instytucje lub osoby, które zamierzają uzyskać pozwolenia na przywóz, muszą wnosić podania do Stacji Patologicznej. Importer ma przesyłać Stacji w ciągu tygodnia od chwili otrzymania transportu ziemniaków listę gospodarstw, z których pochodzą sadzeniaki, z wyszczególnieniem odmian i ilości ziemniaków.

Przesyłki ziemniaków-sadzeniaków mają być dokonywane w workach oplombowanych przez funkcjonarjuszy służby fitopatologicznej państwa pochodzenia oraz muszą być zaopatrzone w świadectwa pochodzenia i zdrowotności według specjalnego wzoru.

Import sadzeniaków może się odbywać do dnia 30 kwietnia 1934 r. przez oznaczone komory celne.

PRZEMYSŁ AZBESTOWY W ITALJI.

(L'industria dell'amianto in Italia).

Italja posiada dwie kopalnie azbestu: a) w Balangero (Piemont) i b) w Val Malenco (Valtellina).

Z kopalni w Balangero wydobywany jest asfalt chryzolitowy, przypominający odmianę kanadyjską. Dla handlu posiada on najwybitniejsze znaczenie (80% produkcji światowej). Jest to odmiana biała, o jedwabistym połysku i krótkich włóknach. Kopalnie w Val Malenco dostarczają odmiany t. zw. „slip fibre", długowłóknistej, eksportowanej do Ameryki i służącej do wzmocnienia odporności i trwałości przędzy i tkanin z azbestu chryzolitowego. Pokłady azbestu w Valtellina, które przez dłuższy czas znajdowały się w rękach 2 przedsiębiorstw angielskich: „Furse Bros & Co" i „United Asbestos Co", liczyć się muszą z poważną konkurencją Kanady, Rodezji i Uralu.

W ostatniem dziesięcioleciu, dzięki przeprowadzonym przez Rząd robotom eksploatacyjnym, stwierdzono, iż kopalnie italskie posiadają jeszcze znaczne zapasy azbestu. W samej już kopalni w Val Malenco natrafiono na 2.500 ha pokładów, zawierających ok. 300 miljonów tonn serpentynu, o 5% zawartości azbestu dwupostaciowego (amfibolico). Wydajność tego ostatniego obliczona jest na 45% azbestu czystego o długich włóknach, w pierwszym i drugim gatunku. Jest to odmiana „slip - fibre", nadająca się szczególnie do wyrobu tkanin ogniotrwałych oraz znajdująca b. rozległe zastosowanie w przemyśle elektrycznym i mechanicznym, dzięki wysokiej sile izolocji elektrotermicznej (1200 C.) oraz odporności na siłę ciągnienia (trakcji). Surowiec ten znajduje coraz szersze zastosowanie dzięki dokonanym ostatnio badaniom technicznym nad spożytkowaniem odpadków krótkich włókien, które, przerobione na masę, służą do wyrobu zewnętrznej powłoki kotłów parowych o wysokiem ciśnieniu, jak również do wyrobu linoleum oraz powłoki do części hamulców samochodowych, kolejowych i silników samolotowych.

Eksport azbestu italskiego, kierowany przeważnie do Francji, Anglii, Stanów Zjednoczonych A. P., Niemiec i Holandji, wyraził się w 1931 r. ogólną liczbą 1.430 kwint. wartości 459 tys. lirów. Italja produkuje następujące wyroby z azbestu: papier do filtrowania (ok. 800 tys. kg. rocznie), włókna (ok. 100 tys. kg), przędzę azbestową (ok. 800 tys. kg.) służącą do wyrobu tkanin, sznurów, lin, kartonów cementowych dla celów budowlanych, i t. p. Ogólna wartość tej produkcji oceniona jest na 25 miljonów lirów, z której to sumy 11 miljonów przypada na pozycję eksportu.

EKSPORT SIARKI Z ITALJI.

(L'esportazione italiana dello zolfo).

Eksport siarki z Italji w 1932 r. wyraził się liczbą ok. 2.729 tys. kwint., zwiększył się więc w porównaniu z rokiem ubiegłym (2.405 tys. kw.) o ok. 13,5%.

Największy eksport (540,7 tys. kwint. w 1931 r. zaś — 212 tys. w 1930 — 85 tys.) przypada na Finlandję. Drugie miejsce zajmuje Francja, która w 1932 r. zwiększyła import siarki italskiej o 340,6 kwint. Zwiększył się eksport tego artykułu również do W. Brytanji (w 1931 — 310,5 tys., w 1932 — 362 tys. kwint.), do Szwajcarji (z 115,6 tys. do 344,9 tys.) i kolonij brytyjskich Afryki Południowej (266,3 tys. do 108,1 tys. kw.) — oraz w mniejszym stosunku do: poszczególnych krajów Ameryki Południowej, Rumunji, Turcji, Belgji, Portugalji, Norwegji, Federacji Australijskiej.

Natomiast uległ zmniejszeniu eksport siarki italskiej do: Rosji (w 1931 — 222,7 — w 1932 r. 28,3 tys. kwint.), Indyj Wschodnich Holenderskich (z 103,2 tys. na 91,3 tys. kw.), Austrji, Czechosłowacji, Grecji, Hiszpanji, Holandji, Szwajcarji, Indyj Brytyjskich i Cejlonu.

Dane statystyczne za pierwsze 2 miesiące r. b. świadczą o znacznem wzmożeniu się eksportu siarki w porównaniu z rokiem poprzednim (w styczniu i lutym 1933 — 526,827, w tym samym okresie 1932 — 369,205 kwint.). Do najważniejszych rynków zbytu zaliczają się: Francja (141.251 kwint.), Anglja (135.447), Portugalja (52.422), Alger (30.200), Austrja (18.098), Belgja (12.086), Indje Brytyjskie (12. 945), Niemcy (78.364 kwint.).

OŻYWIENIE W PRZEMYŚLE ITALSKIM.

(L'andamento dell'attività industriale italiana).

Po krótkim okresie zastoju, zanotowano w pierwszych miesiącach bieżącego roku ponowne ożywienie się przemysłu w Italji. Produkcja energji elektrycznej, odzwierciadlająca do pewnego stopnia rozwój w gałęziach przemysłu, które posługują się nią, jako siłą pędną, w marcu b. r. przewyższyła produkcję w tym samym okresie ubiegłego roku o 9%, zaś produkcję w marcu 1931 r. — o 12,45%.

Wzmogła się również produkcja we wszystkich dziedzinach przemysłu żelaznego i metalowego.

W pierwszych czterech miesiącach r. b. zanotowano, w stosunku do analogicznego okresu 1932 r., zwiększenie się produkcji: stali o 31,62%, żelaza lanego o 6,30%, cynku o 55,28%.

Pomyślny zwrot zaznaczył się również w przemyśle włókienniczym (bawełna, wełna, jedwab naturalny i sztuczny) oraz konfekcyjnym. To samo rzec można o przemyśle cementowym (zwiększenie się produkcji o przeszło 22,17%), superfosfatowym (o przeszło 61,64%) i papierniczym (w I kwartale 1932 r. 793,173 kwint. — w tym samym okresie 1933 r. — 882,382 kwint. Produkcja zwiększyła się więc o 10,75%).

ROZWÓJ ITALSKIEJ PRODUKCJI TYTONIU.

(Lo sviluppo della produzione italiana del tabacco).

Ajencja „Le Colonie" podaje następujące dane liczbowe, dotyczące rozwoju uprawy i produkcji tytoniu w Italji, a tem samem stopniowego uniezależniania się od importu tego artykułu z zagranicy.

Obszar ziemi pod uprawę tytoniu, który w pięcioleciu 1925 — 1929 wynosił przeciętnie 38.500 hektarów, został powiększony w 1931 r. do 41.700 ha, a zbiór powiększył się odpowiednio z 407,500 do 493.400 tonn.

Import tytoniu surowego z zagranicy zmniejszył się wybitnie (w 1928 r. 6048 tonn, w 1929 — 7498, w 1930 — 5453, w 1931 — 2723 tonn).

Wzmógł się natomiast eksport tytoniu surowego z Italji, o czem świadczą następujące liczby: w 1928 r. wyrażał się on liczbą 3447 tonn, w 1929 — 4239, w 1930 — 3304, w 1931 4118 tonn. Z powyższego wynika, iż Italja już obecnie osiągnęła przewagę eksportu nad importem tytoniu.

ODRODZENIE RZEMIOSŁ W ITALJI.

(La rinascita dell'artigianato in Italia).

Epoka dzisiejsza, w której duchowe wartości budzą się na nowo w świadomości ogółu społeczeństwa, poszukującego nowych form piękna, sprzyja niewątpliwie odrodzeniu i rozwojowi rzemiosł artystycznych, zaniedbanych poprzednio na korzyść maszynowej, seryjnej produkcji w fabrykach. Owo odrodzenie daje się zauważyć zwłaszcza w Italji, gdzie od wieków rzemieślnicy byli prawdziwymi artystami a wykonywane przez nich wyroby nosiły wybitne cechy samodzielnej twórczości.

Obecnie rzemieślnicy italscy połączeni są w ogólną, cały kraj obejmującą Federację Rzemieślniczą, która w pracy swej idzie ręka w rękę z Narodowym Instytutem Rzemiosł i Drobnego Przemysłu (Ente Nazionale per l'Artigianato e le Piccole Industrie).

Produkcja drobnego przemysłu i rzemiosł w Italji jest trudna do ujęcia liczbowego, jeknak na podstawie liczby odnośnych przedsiębiorstw i zatrudnionych w nich pracowników można wytworzyć sobie pojęcie o jej doniosłem znaczeniu. Według obliczeń, dokonanych w 1927 r., ilość istniejących przedsiębiorstw tego rodzaju wyrażała się liczbą 692.135, (94.5% italskich przedsiębiorstw wogóle) ilość zaś zatrudnionych sił pracowniczych — liczbą 1.509.704, (przeszło ⅓ pracowników w Italji).

Produkcja seryjna wielkiego przemysłu, zalecająca się taniemi cenami i szybkością wykonania, nie może jednak zastąpić ręki ludzkiej, jedynie zdolnej nadać wyrabianym przedmiotom indywidualny a jednocześnie artystyczny charakter.

Narodowy Instytut Drobnego Przemysłu i Rzemiosł kładzie przedewszystkiem nacisk na konieczność rozpowszechniania w kraju i zagranicą znajomości italskich wyrobów tego rodzaju. W tym celu organizuje on liczne targi, wystawy, pokazy, budzi wśród rzemieślników inicjatywę w kierunku tworzenia nowych pomysłów, motywów, stylów i t. p. W ciągu kilku lat swej działalności zdołał on już nadać italskiemu rzemiosłu wybitnie indywidualny charakter.

Pierwszą wystawę rzemiosł we własnym, według najnowszych wymagań urządzonym pawilonie zorganizował wspomniany Instytut w Turynie w 1928 r. Na Targach Medjolańskich, na stałej wystawie w Rzymie, na Targach w Lipsku i na światowej wystawie w Barcelonie w 1929 r. wystawione były jego staraniem wzory mebli i inne wyroby rzemieślnicze, odznaczające się wykwintną prostotą i harmonją.

Na wystawie w Monzy w 1931 r. zwracały uwagę piękne modele nowoczesnej architektury italskiej, artystycznie wykonane przez miejscowych rzemieślników, meble, wyroby z drzewa i metali, dywany, gobeliny, hafty, koronki, wyroby ceramiczne, rzeźby marmurowe i kamienne, roboty mozaikowe, wyroby szklane, skórzane, szyldkretowe i t. p.

Wystawa w Monzy zyskała tak duży rozgłos zagranicą, iż Instytut otrzymał propozycję powtórzenia jej w Atenach.

Z okazji uroczystości 700 letniego jubileuszu św. Antoniego Padewskiego zorganizowana została wystawa sztuki religijnej, w której żywy udział wzięli italscy artyści i rzemieślnicy, tworząc z różnorodnych materjałów nowe kształty, nowe wartości piękna. W 1931 r. staraniem Instytutu otwarto w pałacu Altoviti we Florencji salę wzorów italskich wyrobów rzemieślniczych.

Ostatnio najważniejszym etapem rozwoju rzemiosł w Italji były pierwsze Targi Rzemieślnicze we Florencji, zorganizowane w początkach 1931 r. Zorganizowane wspólnem staraniem Prowincjonalnej Rady Florenckiej, Związku Rzemieślniczego i Instytutu Narodowego i nie ustępujące największym Targom tego rodzaju zagranicą. W tym samym roku urządzono na Targach Medjolańskich — po raz pierwszy — wystawę zabawek i wyrobów koszykarskich.

METODY CLENIA DROBIU ŻYWEGO W ITALJI.

(Metodi di sdoganamento del pollame vivo in Italia).

Italski Minister Finansów ustalił następującą zasadę w związku z odprawą celną drobiu żywego sprowadzanego do Italji: cło oblicza się od wagi netto, przyczem tytułem opłaty za tarę dodaje się do wagi netto 20 procent.

Według oświadczeń czynników oficjalnych, na decyzję powyższą Ministra Finansów, wpłynęły motywy natury fiskalnej. Nie ulega jednak wątpliwości, iż powyższa decyzja wydana została również celem dalszego zabezpieczenia rynku italskiego przed wzrastającym przywozem żywego drobiu, którego w roku 1932 sprowadzono do Italji przeszło 154.000 kwintali, czyli przeszło o 50.000 kwintali więcej, niż w roku 1930.

KONOPIE W ITALJI. PRODUKCJA, HANDEL I SPOŻYCIE.

(Produzione, commercio e consumo della canapa in Italia).

Mimo ograniczonej powierzchni uprawy, produkcja konopi w Italji stanowi dość ważną pozycję w gospodarstwie narodowem.

Powierzchnia uprawy, która w latach 1909—13 wynosiła 81 tys. ha, zaś w r. 1925 - 6—112 tys. ha, zmniejszyła się w 1931 roku, z powodu gwałtownego obniżenia cen, do 65 tys. ha. W sposób analogiczny zmniejszyła się produkcja (w okresie przedwojennym 835 tys. kw., w 1925-6 — 1239 tys., w 1931 — zaledwie 571 tys. kwint.). Przedewszystkiem jednak dało się odczuć dotkliwie zmniejszenie się zbiorów, spowodowane przez niekorzystne warunki atmosferyczne.

Pod względem jakości konopie italskie zajmuje jednak w dalszym ciągu czołowe miejsce, do czego w znacznej mierze przyczynia się staranna i racjonalna uprawa. Wydajność z 1 hektara wynosi obecnie 10,4 kwint. (w Rosji 3,5; w Rumunji 4,3; w Polsce 6,6; w Korei 7,1; w Jugosławji 8,9).

Poniższa tabela odtwarza rozmiary produkcji konopi w Italji, z podziałem na prowincje:

	Rok			
	1909—13	1929	1930	1931
	(w tys. kwint.)			
Emilja	484	489	489	284
Wenecja Euganejska	97	43	46	24
Kampanja	212	326	339	232
Inne prow.	42	39	40	31

Ogólna depresja gospodarcza musiała z konieczności wywrzeć niekorzystny wpływ również na przemysł konopny, czego dowodem są następujące dane liczbowe (w tys. kwint.):

	Rok			
	1909—13	1926—29	1930	1931
konopie surowe	504	548	458	308
„ czesane	31	39	35	23
pakuły	69	176	153	130
Wartość (w milj. lirów)	220	387	262	117

Niżej zamieszczamy dane, dotyczące wywozu konopi z Italji, z podziałem na rynki zbytu:

	Rok		
	1909—13	1926—29	1930
	(w tys. kwint.)		
Niemcy	145.3	174.7	129.5
Francja	96.0	157.3	104.4
W. Brytanja	90.3	66.1	46.9
Belgja	23.6	44.9	75.0
Austrja	67.6	25.7	22.3
Szwajcarja	12.2	20.9	17.3
Czechosłowacja	—	17,0	12,7
Hiszpanja	17.0	13.9	13.4
Islandja	—	9.0	15.1
Stany Zjedn. A. P.	59.1	16.7	9.4
Inne kraje	24.0	39.9	47.6

Z powyższego wynika, iż najlepszym rynkiem zbytu dla konopi italskich są Niemcy; drugie z rzędu miejsce zajmuje Francja (wywóz maksymalny — 247,3 tys. kwint. w 1927 r.), dalsze zaś miejsca zajmują W. Brytanja i Belgja. Najbardziej zmniejszył się wywóz do Stanów Zjednoczonych A. P.

Oprócz kryzysu przyczynia się do zmniejszenia wywozu konopi z Italji również konkurecja lnu rosyjskiego i nadbałtyckiego — w gorszym gatunku, lecz znacznie tańszego.

Spadek cen zaznacza się, jak następuje: w 1929 r. ceny były wyższe od przedwojennych o 30%, w 1930 nastąpiło zupełne niemal zrównanie, zaś w 1931 ma miejsce znaczna różnica in minus.

Ogólna wartość zbiorów wyniosła:

w 1923— 4 r.	377 miljonów lirów;
„ 1925— 6 „	675 „ „
„ 1928—30 „	367 „ „
„ 1930—31 „	201 „ „

W roku 1932 z powodu spadku cen przy jednoczesnem ograniczeniu produkcji nastąpiło dalsze zmniejszenie wartości zbiorów, wynoszące 120 — 125 milj. lirów.

SUBSYDJA RZĄDOWE NA POSZUKIWANIE NAFTY W ITALJI.

(Sussiditi governativi per le ricerche di petrolio in Italia).

Ostatnio Rząd italski przeznaczył 80 miljonów na poszukiwanie nafty.

WĘGIERSKIE ZBOŻE DLA ITALJI.

(Il grano ungherese per l'Italia).

Po ostatniej wizycie węgierskiego ministra handlu Fabinyi'ego w Rzymie, uregulowane zostały wszystkie trudności, wynikające z traktatu italsko - węgierskiego. Jako pierwszy konkretny rezultat tych uzgodnień zapowiedziany jest masowy zakup zboża węgierskiego przez Italję, która importuje dwie dziesiąte zboża, niezbędnego dla wyżywienia swej ludności.

Ten zakup zboża odbije się ujemnie na eksporcie zboża z Jugosławji, która w r. z. kierowała do Italji wielkie partje zboża.

Według ostatniego planu gospodarczego Italji w r. b. Węgry znajdą się na czołowem miejscu importu italskiego.

SYTUACJA GOSPODARCZA ITALJI.

(Situazione economica dell'Italia).

Sytuacja gospodarcza Italji wykazuje poprawę w zmniejszeniu bezrobocia, w powstawaniu nowych gałęzi przemysłu i uruchomieniu dotąd nieczynnych fabryk, w zwiększeniu konsumcji wielu produktów.

W maju i w czerwcu r. b. sprzedaż wyrobów tytoniowych osiągnęła 561.479.893 lir., wykazując wzrost o 6.163.671 lir w stosunku do tegoż okresu 1932 r. Taki sam wzrost wykazuje sprzedaż soli (więcej o sumę 2.540.136 lir, niż w maju i czerwcu ub. roku).

Bezrobotnych w styczniu r. b. było ok. 1.225.470, w lipcu liczba ta spadła do 401.375. W niektórych przemysłach depresja utrzymuje się wprawdzie w dalszym ciągu, niema jednak pogorszenia.

Jak wykazuje pismo „Il Sole", depozyty kas oszczędnościowych wzrosły w ciągu pierwszych 4 miesięcy r. b. z 35.449 milj. lir. do 36.476 milj., depozyty zaś największych banków (Banca Commerciale Italiana, Credito Italiano, Banco di Roma, Credito Marittimo i Banca Popolare di Novara) wzrosły w okresie styczeń — lipiec r. b. z 3.747 milj. lir. do 4.000 milj. lir.

NOWE STAWKI CELNE.

(Nuovi dazi doganali).

W związku z wygaśnięciem traktatu handlowego z Francją wykreślona została z taryfy celnej italskiej zafiksowana na rzecz Francji stawka celna na skóry futrzane (poz. 808 b. 1), tak, że obecnie cło na te artykuły wynosi 27,50 lirów od 1 kg. + 15% dodatkowej opłaty celnej.

Z dniem 22 czerwca wprowadzono przymus znakowania krajem pochodzenia pianin i wszelkich instrumentów klawiszowych.

KOMUNIKACJE

„REX" ZDOBYWA WSTĘGĘ BŁĘKITNĄ.

(Il „Rex" conquista il Nastro Azzurro).

Po rekordowym locie eskadry italskich samolotów pod kierownictwem jen. Balbo z Rzymu do Chicago i z powrotem, italska marynarka handlowa zdobywa świetny rekord oceanowy.

Oto, nowy wielki parowiec oceanowy „Rex", należący do połączonych italskich towarzystw okrętowych „Italja", przybył dnia 16 b. m. do portu nowojorskiego o całych 28 godzin wcześniej, niż to było przewidziane w rozkładzie jazdy, podbijając w ten sposób rekordy szybkości przejazdu z Europy do Ameryki, osiągnięte przez parowce niemieckie „Europa" i „Bremen".

„Rex" przepłynął przestrzeń, dzielącą Genuę od latarni morskiej Ambrose w porcie nowojorskim, a więc przestrzeń znacznie większą od dzielącej port Cherbourga od tej latarni, w ciągu tylko 4 dni, 13 godzin i 58 minut, gdy tymczasem rekordowa jazda parowca niemieckiego „Europa" trwała 4 dni, 17 godzin i 42 minuty. Wprawdzie potem „Bremen" skrócił ten czas jeszcze o kilkadziesiąt minut, ale „Rex wyprzedził i ten parowiec.

Jednocześnie olbrzym italski osiągnął też rekord średniej szybkości jazdy, płynął bowiem przez cały czas swej podróży ze średnią szybkością 28.88 węzłów. Największa szybkość, jaką rozwinął, wynosiła 29,61 węzłów, a największa przestrzeń, jaką przepłynął w ciągu jednego dnia, sięgała 736 mil morskich, największa zaś przestrzeń, jaką przepłynął w ciągu jednego dnia parowiec „Europa", wynosiła 713 mil morskich.

Italja zatem święci nowy tryumf.

UMOWA ŻEGLUGOWA MIĘDZY RZĄDEM ZWIĄZKOWYM CAPE TOWN I ITALSKIEMI TOWARZYSTWAMI OKRĘTOWEMI.

(L'accordo di navigazione fra il Governo dell'Unione Cape Town e una società italiana di navigazione).

W ostatnich dniach Rząd Związkowy Cape Town podpisał umowę z towarzystwami okrętowemi: „Navigazione Libera - Triestina" oraz „Italia" odnośnie utrzymywania regularnej komunikacji okrętowej między portami Afryki Południowej, a portami wschodniego i zachodniego wybrzeża Afryki z jednej strony, a Marsylją i Genuą z drugiej strony. Italskie towarzystwa otrzymały od Rzadu Zwiazkowego w celu utrzymania wymienionej komunikacji subsydjum w wysokości 150.000 funtów szterl. rocznie. Umowę podpisano na przeciąg 5 lat, począwszy od 1 marca 1934 r. Ponadto Rząd italski zobowiązał się wypłacać co roku zainteresowanym towarzystwom italskim subwencję w wysokości 300.000 funtów szterlingów.

Statki, obsługujące wymienione linje, winny być zaopatrzone w urządzenia chłodnicze. Rząd Związkowy spodziewa się, że przez otwarcie tych linji okrętowych, wzmoże się przedewszystkiem eksport z Afryki Południowej do Egiptu, Konga, Algieru, Kenyja oraz Sierra Leone. Statki będą odjeżdżały z Marsylji i Genui w kierunku portów afrykańskich raz na 4 tygodnie.

POWODZENIE OKRĘTOWYCH LINIJ ITALSKICH NA ATLANTYKU.

(Il successo delle linee italiane di navigazione sull'Atlantico).

W okresie od 15 czerwca do 8 lipca b. r. na ośmiu parowcach italskich, powracających z New Yorku przybyło do Europy ogółem 9300 pasażerów, przeważnie turystów, lądujących w licznych portach Morza Śródziemnego. W dniu 8 lipca parowiec „Conte di Savoia" przewiózł 1750 podróżnych. W ten sposób żegluga italska stanęła na czele ogółem istniejących osiemnastu linij transatlantyckich.

WYSTAWY I TARGI

TARGI LEWANTYŃSKIE W BARI.

(La Fiera del Levante - Bari).

Dnia 6 września b. r. w obecności księcia Sabaudzkiego Duca di Genova, ministrów Junga i Crollalanza, oraz licznie zgromadzonych przedstawicieli dyplomacji i prasy otwarto IV Targi Lewantyńskie w Bari. Pawilon Polski zorganizowany przez Stoworzyszenie Kupców Polskich, znajdujący się w doskonałym punkcie Targów, budził powszechne zainteresowanie zwiedzających.

Na specjalną uwagę zasługuje plastyczny plan Gdyni wraz z fotografjami, ilustrującemi rozwój naszego portu. Reprezentant króla Italskiego Duca di Genova zwiedził szczegółowo Polski Pawilon. Witali go organizatorzy pawilonu p.p. Wacław Karczewski i Tadeusz Trębicki i przedstawiciele prasy polskiej, którzy przybyli tutaj z Rzymu. Książe wyraził radość z powodu udziału Polski w Targach w Bari i życzył organizatorom pomyślnych rezultatów w pracy nad nawiązaniem stosunków handlowych między Polską, a rynkami lewantyńskiemi.

* * *

Gazeta, wydawana w Bari p. n. „La Gazzetta del Mezzogiorno" w jednym z numerów wrześniowych zamieszcza artykuł, poświęcony udziałowi Polski na Targach Lewantyńskich.

Artykuł w sposób bardzo popularny zaznajamia czytelników tego pisma z możliwościami produkcyjnemi naszego kraju. Specjalną uwagę autor artykułu poświęca produkcji drzewnej, kopalniom węgla, wydobywaniu nafty i soli. W dalszym ciągu w paru słowach omówiona jest wytwórczość polskiego przemysłu ze specjalnem uwzględnieniem łódzkiego przemysłu włókienniczego. Następnie opisane są obecne stosunki handlowe między Italją i Polską.

Autor artykułu, utrzymanego w bardzo dla Polski przychylnym, choć może zbyt popularnym tonie, wyraża nadzieję, że stosunki handlowe między obu państwami ulegną dalszemu zbliżeniu, do czego niewątpliwie przyczyni się w poważnym stopniu zorganizowany przez Stowarzyszenie Kupców Polskich pawilon polski na Targach w Bari.

RÓŻNE

PRZYROST LUDNOŚCI W ITALJI.

(La popolazione in Italia in continuo aumento).

Według danych, ustalonych przez Centralny Instytut Statystyczny, a obliczonych na dn. 31 sierpnia b. r., Italia liczy obecnie 42.554.000 mieszkańców (w czasie poprzedniego spisu z 21 kwietnia 1931 — 41.651.617 mieszkańców).

Liczba jednostkowa wynosi obecnie 135.7 mieszkańców na 1 km².

Dostarczone przez poszczególne gminy dane, dotyczące ilości mieszkańców większych miast (ponad 100.000 mieszk.), przedstawiają się, jak następuje:

Rzym	mieszk.	1.072,514
Medjolan	„	1.030,274
Neapol	„	862.311
Genua	„	625.362
Turyn	„	608.712
Palermo	„	399.659
Florencja	„	322.448
Wenecja	„	266.693
Bolonja	„	255.416
Triest	„	247.287
Katanja	„	237.324
Messyna	„	189.670
Bari	„	185.047
Werona	„	144.911
Padwa	„	135.402
Livorno	„	125.000
Brescia	„	122.333
Ferrara	„	118.908
Spezia	„	116.100
Taranto	„	113.397
Reggio Calabria	„	113.253
Cagliari	„	106.109

Zwraca ponadto uwagę wybitne zwiększenie się ilości związków małżeńskich, zawartych w Italji w r. b., w porównaniu z rokiem ubiegłym. Świadczą o tem wymownie następujące liczby:

	1932	1933 r.
Luty	25.638	33.160
marzec	11.494	12.692
maj	17.024	19.547
czerwiec	16.838	18.106
sierpień	14.364	14.617

Zmniejszyła się jedynie ilość małżestw zawartych:

	1932	1933 r.
w styczniu	24.254	22.320 i
w kwietniu	33.042	26.657.

WIEŻA LIKTORÓW — ARCYDZIEŁO TECHNIKI ITALSKIEJ.

(Torre Littoria — Capolavoro della tecnica italiana).

W Medjolanie odbyło się w początkach sierpnia uroczyste otwarcie Wieży Lektorów.

Wieża stanowi arcydzieło techniki italskiej. Zaprojektowali ją trzej inżynierowie: Chiodi, Ponti i Ferrari.

Wieża różni się od dotychczasowych konstrukcyj tem, że jest ona bardzo wysmukła i przedstawia niemal prostopadłościan.

Już te dwa szczegóły wyróżniają zasadniczo nową tę konstrukcję od konstrukcji wieży Eiffla. Cokół jest betonowy. Wysokość samej konstrukcji wynosi 109.95 m., a od poziomu ulicy 108.60 mtr.

Na życzenie Mussoliniego wieża nie miała być wyższa, aniżeli wieża katedry w Medjolonie z Madonną na wierzchołku. Wysokość wieży katedry wynosi 109.36 m.

W wieży środkowej znajdują się wyciągi elektryczne, oraz schody.

Blisko szczytu na wysokości 97 mtr. znajdują się dwie kabiny, z których dolna mieści restaurację z kuchnią elektryczną na 50 osób, a górna kabina stanowi wiżę obserwacyjną i bar.

Na samym szczycie znajduje się reflektor na 5.000 watt o sile światła 2.300.000 świec.

ROZBUDOWA RZYMU.

(Lo sviluppo edilizio di Roma).

Ze sprawozdań statystyczno - finansowych, dotyczących rozbudowy Rzymu w ciągu dziesięciolecia 1922 — 32, wynika, co następuje:

Inwestycje na rozbudowę miast italskich wogóle wyraziły się w tym okresie sumą 12.212 miljonów lirów, z której przypada: 2 miljardy na spółdzielnie z udziałem państwa; 2 miljardy na domy ludowe, 600 miljonów na gminy, 500 miljonów na roboty budowlane, subwencjonowane przez organizacje państwowe i samorządowe, wreszcie 5 miljardów na roboty budowlane, wykonane staraniem i kosztem przedsiębiorstw prywatnych.

TURYSTYKA

DLA TURYSTÓW, LĄDUJĄCYCH W PORTACH ITALSKICH.

(Per turisti che sbarcano nei porti italiani).

W czerwcu r. b. Rada Ministrów zatwierdziła projekt rozporządzenia, na mocy którego turyści zagraniczni, lądujący w portach Genui, Neapolu i Triestu, zwolnieni będą w ciągu Świętego Roku 1933 od pobieranych tam specjalnych opłat portowych.

NOWA LINJA OKRĘTOWA, ŁĄCZĄCA ITALJĘ Z BRAZYLJĄ PÓŁNOCNĄ.

(Una linea di navigazione fra l'Italia e il Brasile settentrionale).

Pomiędzy rządem a Towarzystwem Okrętowem „Cosulich" została zawarta umowa o uruchomieniu linji okrętowej łączącej Italję z Brazylją Północną.. Projektowana marszruta przedstawia się, jak następuje: Triest, Neapol, Livorno (przystanek fakultatywny), Genua, Marsylja, Barcelona, Lizbona (przystanek fakultatywny), Parà (Brazylja Północna) i z powrotem. W projekcie — 8 podróży rocznie. Szybkość przeciętna — 12 mil morskich na godzinę.

DROGI PAŃSTWOWE A TURYSTYKA NA SYCYLJI.

(Strade statali e turismo in Sicilia).

Opieka, jaką Rząd Faszystowski otacza drogi komunikacyjne na Sycylji, przy jednoczesnych ułatwieniach komunikacji wodnej i powietrznej, uwydatniła należycie wysokie wartości turystyczne tego „ogrodu Italji".

Już pierwsza interwencja Instytutu Robót Publicznych uwzględniła całkowicie potrzeby wyspy; dopełniło zaś dzieła Samorządowe Przedsiębiorstwo Państwowe Budowy Dróg (Azienda Autonoma Statale delle Strade), z jednej strony konsolidując i utrzymując zdobyte już wyniki, z drugiej zaś rozciągając je na całą, podłużną i poprzeczną sieć dróg trójkąta sycylijskiego.

W ten sposób powstały liczne drogi samochodowe, udostępniające zwiedzenie Sycylji nawet turystom, rozporządzającym ograniczonym czasem.

Na 2062 km. szos samochodowych Sycylja posiada już 1547 km. szos bituminowych i 515 km. szos makadamowych.

POWIETRZNE LOTY OKRĘŻNE NA WSCHÓD NA ITALSKICH LINJACH LOTNICZYCH.

(Una serie di crociere aeree in Oriente sulle aviolinee italiane).

W roku bieżącym zorganizowano w Italji szereg wycieczek okrężnych na Wschód, wzdłuż italskich linij lotniczych Brindisi — Ateny — Bodos, Brindisi — Ateny — Konstantynopol i Rodos — Konstantynopol.

Mają one na celu zwiedzenie z jednej strony śródziemnomorskich krajów Wschodu oraz wyspy Rodos, z drugiej zaś dostarczają ich mieszkańcom okazji poznania Neapolu i Rzymu i zwiedzenia wystawy Rewolucji Faszystowskiej.

BEZPŁATNE WEJŚCIE DO MUZEÓW RZYMSKICH DLA NOWOŻEŃCÓW.

(Ingressi gratuiti ai Mussei per giovani sposi in viaggio di nozze).

Italskie Ministerstwo Oświaty postanowiło, aby dla wszystkich par nożoweńców, zarówno italskich, jak zagranicznych, wejście do muzeów i wszelkich zbiorów publicznych w Rzymie było bezpłatne.

VIA APPIA BĘDZIE ODBUDOWANA.

(Prossima ricostruzione della via Appia).

Najsłynniejsza ze starożytnych dróg rzymskich, Via Appia, ciągnąca się od Porta Capena i termi Karakalli, głęboko w obszar Kampanji, jest obecnie w stanie wymagającym napraw. Rząd italski zapowiada, że w najbliższym czasie przystąpi do robót, które przywrócą sławnemu gościńcowi jego pierwotną świetność.

NOTOWANIA ŚREDNIE WALUT NA GIEŁDĄCH ITALSKICH.

(Quotazioni medie alle Borse italiane).

Data	Francja	Szwajcarja	Londyn	Berlin	Nowy York	Polska
Średnio 1925	119.72	484.92	21.15	5.99	25.09	—
„ 1926	83.43	500.72	25.87	6.18	25.93	—
„ 1927	76.96	377.48	95.28	4.66	19.61	—
„ 1928	74.60	366.31	92.56	4.54	19.02	—
„ 1929	74.73	367.84	92.67	4,56	19.10	214
„ 1930	75.01	370.45	92.72	4.55	19.09	214
„ 1931	75.35	373.02	87.16	4.54	19.16	214
„ 1932	76.71	377.76	73.05	4.63	19.37	215
Maj 1932	76.69	379.76	71.416	4.64	19.39	215
Czerwiec	76.91	381.32	71.38	4.64	19.49	215
Lipiec	76 86	381.71	69.72	4.66	19.56	217
Sierpień	76.66	380.11	68.13	4.66	19.54	217
Wrzesień	76.38	376.31	67.68	4.64	19.44	217
Październik	76.63	377.02	66 53	4 65	19.57	217
Listopad	76.60	376.31	64.05	4.66	19.54	219
Grudzień	76 35	376.50	64.17	4.67	19.[illegible]5	219
Styczeń 1933	76.19	376.58	65.62	4.65	19 52	219
Luty	76.57	378.48	66.86	4.67	19.53	219
Marzec	76.75	378.42	67.17	4.66	19.43	219
Kwiecień	76.48	375.64	66.67	4.58	18 75	219
Maj	75.55	370.83	64 62	4.57	16.39	220
Czerwiec	75.37	369.83	64.85	4.52	15.71	214
Lipiec	74.09	365.53	63.10	4 51	13.56	213

Parytet: 1 fr. szw. = 3.622127 lir. it., 1 złoty = 2.131442 lir. it. 1 f. szt. = 91.046542 lir. it., 1 dol. St. Zj. = 19.00019 lir. it., 1 mk. niem. = 4.625095 lir. it.

KREDYT I FINANS

Banki emisyjne (od 1. VII 1926 Banca d'Italia)
w miljonach lirów

Koniec roku lub miesiąca	Obieg banknotów	Wskaźnik 31.XII.28-100	Pokrycie Złoto	Pokrycie Waluty	Pokrycie Ogółem	Stosunek procentowy pokrycia do obiegu	Portfel weksli krajowych	Pożyczki	Rachunek otwarty	Wkłady na rach. otw. oproc
1928	17 295 4	100.0	5 051.9	6 018.9	11 070 8	64.0	3 720.3	1 761.9	716.1	1 525.2
1929	16 774.3	97.0	5 190.1	5 151.2	10 341.3	61 6	4 318.7	1 802.2	602.8	1 082.1
1930	15 680.5	90 7	5 296.8	4 327.5	9 624.3	61.4	3 946.0	1 661.7	700.8	1 420.4
1931	14 294.8	82.7	5 626 3	2 170.2	7 796.5	54.5	4 598.1	1 066.6	444.7	1 325.6
1932	13 672.0	79.0	5 839.5	1 304.0	7 144.0	52 3	5 249 6	1 289.6	545.7	776.7
1932 kwiecień	13 374.9	77 3	5 630.2	1 483.5	7 113 7	53.2	4 753 8	1 090.7	375.2	997.9
„ maj	13 136.8	76.0	5 650.2	1 436.1	7 086.3	53 9	5 468.0	1 351.3	354.8	916.8
„ czerwiec	13 034 8	75.4	5 663.8	1 419.7	7 083.5	54.3	4 866 3	1 531 4	410.6	978.1
„ lipiec	13 492.4	78.0	5 700.4	1 390.3	7 090.7	52.6	4 818.7	818.9	395.6	1 008.9
„ sierpień	13 382.1	77.4	5 750.1	1 393.4	7 143.5	53.4	4 701.5	1 207.0	365.8	979.5
„ wrzesień	13 813.9	79.9	5 789.4	1 399.8	7 189.2	52.0	4 804.9	1 22[illegible].2	510.9	763.3
„ październik	13 794.8	79 8	5 810.8	1 405.0	7 215.8	5[illegible].3	4 953.3	1 5[illegible]9.7	421.2	674.5
„ listopad	13 563 9	78.4	5 825.7	1 351.7	7 177.4	52.9	4 960 8	1 117.4	376.7	674.1
„ grudzień	13 672.0	79.0	5 839.5	1 304.5	7 144.0	52.3	5 249.6	1 289.6	545.7	776.7
1933 styczeń	13 432.5	77.7	5 856.7	1 306.0	7 162.7	53 3	5 033.9	525.6	384.5	1 219.3
„ luty	13 047 5	75.4	6 174 5	962.2	7 130.7	54.7	4 999.5	892.2	370.5	907.9
„ marzec	13 117.3	75.8	6 290.7	801 9	7 092.6	54.1	4 959.3	718.3	371.1	831.4
„ Kwiecień	13 070.4	75.6	6 516.7	583.7	7 100.4	54.3	4 826.6	775.8	319.1	869 8
„ Maj	12 990 7	75.1	6 687.8	369.1	7 057.0	54.3	4 654.5	573.8	335.8	949.5
„ czerwiec	13 027.8	75 3	6 766.6	321.2	7 087.8	54.4	4 648.1	858.1	362.7	713 0

CENY

Wskaźniki cen hurtowych
(podług notowań Prowincjonalnej Rady Gospodarczej w Medjolanie)
(podstawa 1913 = 100)

Lata i miesiące		Według rodzaju obróbki				Według rodzaju handlu			
		Surowce przemysłowe	wyroby półobrobione	wyroby gotowe	artykuły rolnicze krajowe	wyroby krajowe	artykuły przywozowe	artykuły wywozowe	wskaźnik ogólny
Liczba towarów		28	50	12	26	83	48	23	125
Średnio	1926	.	.	.	.	629.64	700.82	623.39	654.41
	1927	.	.	.	.	517.15	550.58	496.88	526.67
	1928	490.20	449.21	512.18	530.72	484.59	506.06	479.62	491.36
	1929	464.19	449.92	513.92	508.76	475.12	491.75	452.84	480.69
	1930	383.51	403.70	439.92	413.39	406.88	424.39	356.10	411.04
	1931	302.25	343.50	394.69	343.11	339.52	355 49	289.36	341.57
Marzec	1932	269.90	319.60	373 00	351.62	322.87	332.65	261.37	322.14
Kwiecień	„	261.45	313.11	371.59	361.18	320.85	326.86	251 32	318.79
Maj	„	252.44	305.80	363.05	359.91	315.14	319.35	243.44	312.54
Czerwiec	„	242.57	301.62	353.40	345.69	306 23	312.25	233.48	304.22
Lipiec	„	243.39	336.48	352.32	328.78	299.90	311.55	229.71	299.93
Sierpień	„	252.91	296.12	351.82	322.08	298.13	314.16	233.10	300.06
Wrzesień	„	266.17	298.07	354.79	328.66	302.67	323.21	244.82	306.70
Październik	„	259.29	297.01	359.92	326.81	302.18	118.05	245.11	304 33
Listopad	„	251.59	296.77	361.94	327.61	302.07	311.89	243.85	301.89
Grudzień	„	246.86	296.36	360.76	322.97	299.92	306 87	241.09	298.95
Styczeń	1933	248.53	294.78	354.97	314.67	295.68	307.42	235.25	296 49
Luty	„	247.79	291.65	351.56	305 65	290.85	305.60	227.59	292.64
Marzec	„	246.59	289.30	341.64	289.18	283.18	304 41	216.71	287.23
Kwiecień	„	245.86	286.67	335.08	275.55	276 12	302.86	207 57	282.18
Maj	„	249.26	287.41	331.76	272.28	274.72	305 05	209.88	282.24
Czerwiec	„	257.31	291.99	329.72	268.08	276.84	309.02	216.52	284.98
Lipiec	„	257.19	293.31	329.05	261.20	275.19	307.13	217.67	283.26

Notowania ważniejszych akcyj
na giełdach: w Medjolanie, Turynie, Genui, Rzymie i Tryjeście
(podług danych Centralnego Instytutu Statystycznego)

NAZWA PRZEDSIĘBIORSTWA	Kapitał (w miljon.)	Wartość nominalna (w lir.)	Ilość akcyj (w miljon.)	Przeciętne kursy (w lirach)														
				Grudzień 1931	1932 Styczeń	Marzec	Kwiecień	Maj	Lipiec	Sierpień	Październik	Listopad	Grudzień	Styczeń 1933	Luty	Marzec	Kwiecień	Lipiec
Banca d'Italia	500	1000	500	1391	1439	1473	1362	1621	1338	1454	1580	1512	1504	1669	1626	1558	1576	1595
Banca Commerciale	700	500	1400	1187	1110	1042	1034	1036	1031	1039	1037	1036	1036	1037	1033	1011	996	993
Credito Italiano	500	500	1000	700	701	682	670	670	670	671	670	670	670	670	670	650	645	645
Ferrovie Mediterranee	90	350	258	309	327	365	288	270	253	305	348	344	327	359	351	347	342	365
Ferrovie Meridionali	219,6	500	439	616	595	626	562	489	481	531	660	644	634	723	670	683	593	542
Navigazione Generale Italiana	281	500	562	257	224	210	183	134	92	156	149	109	99	129	129	121	123	126
Cosulich	400	80	5000	63	42	39	24	16	21	29	27	27	23	21	22	21	16	15
Cotonificio Turati	50	200	250	166	208	226	172	146	148	168	182	180	182	184	178	175	227	217
Cotonificio Val d'Olona	24	200	120	160	110	126	70	66	71	75	70	71	70	60	62	16	64	71
Cotonificio Valle Seriana	44	20	2204	70	50	52	50	48	40	40	40	10	10	9	7	6 1/2	6 1/2	7
Manufattura Rossari e Vorzi	37,5	250	150	286	290	310	264	272	218	258	267	276	248	265	255	263	304	288
S. N. I. A. Viscosa	350	200	1750	33	33	156	138	111	112	127	140	140	144	164	164	153	174	162
Cascami Seta	63	300	210	310	328	326	04	264	224	280	270	260	234	251	240	224	250	268
Lanificio di Gavardo	7,5	100	75	618	615	670	680	680	662	625	698	655	670	680	712	635	685	799
Terni (elettr. e industr.)	500	200	2500	252	238	215	171	150	119	155	162	132	121	173	148	132	138	136
Montecatini	500	100	5000	102	120	123	90	83	86	100	108	106	100	115	111	110	107	107
Iva	536	200	2680	110	112	100	88	84	76	98	110	102	93	118	113	99	105	102
Metallurgica Italiana	75	125	600	136	140	145	139	125	115	129	142	138	126	131	129	135	153	160
Breda	96	150	640	24	24	28	29	25	14	18	19	18	18	28	27	26	31	33
Fiat	400	200	2000	128	148	140	124	109	124	147	181	184	180	206	194	185	225	211
Edison	1350	500	2700	430					396	437	463	459	468	513	513	529	544	524
Italiana Industria Zucchero					479	484	401	377										
indigeno	80	400	200	631	647	739	655	637	654	722	849	942	938	918	877	852	939	1017
Ligure-Lombarda Raffineria Zuccheri	27	200	135	64[illegible]	730	831	683	387	430	471	575	537	604	612	611	337	393	422
Eridania	126	150	800	242	272	246	246	223	218	249	273	289	276	275	271	267	278	295
Romana Beni Stabili	270	200	1350	540	580	593	191	193	193	196	200	121	190	205	192	192	208	202

KRONIKA KULTURALNA

Adamo Mickiewicz e i volontari Polacchi in Toscana.

(ADAM MICKIEWICZ I OCHOTNICY POLSCY W TOSKANJI).

Il prof. **David Diringher** ha presentato in occasione del Congresso Storico tenutosi a Varsavia, nell'agosto di quest'anno, una interessantissima relazione, sul contributo del grande poeta Mickiewicz e dei volontari polacchi alle lotte del Risorgimento Italiano, che noi volentieri pubblichiamo.

1848 — un'ondata di strane idee invade le anime dell'Europa Occidentale centrale. Tutto sembrava predire una nuova era: l'era dei popoli liberi ed indipendenti. Mai come allora si è tanto parlato e scritto dell'affratellamento dei popoli", delle „alleanze delle nazioni".

In quell'anno, data la situazione politica internazionale piena di complicazioni, anche i polacchi erano pieni di speranza di poter ottenere la liberazione della loro patria dal giogo straniero.

Apostolo di quest'idea era il più grande poeta polacco Adamo Mickiewicz. Quest'anima eletta, piena di sentimenti e di misticismo religioso, aveva anche un grande bisogno di agire ed aveva progettato un vastissimo piano d'azione. La sua voce potente, in nome di S. Andrea, patrono della nazione slava, chiamerà a riunirsi tutte le diverse famiglie di questo popolo (cioè slavo) che la tirannia disgregò e opprimendolo fece oppressore. E gli slavi rispondendo a quell'invito nazionale, lasciando l'impura grifagna, ritorneranno a combattere sotto lo stendardo dei padri loro.

Quale sia stata l'opinione generale italiana su quel piano del grande poeta polacco, dimostrano sufficientemente le parole del grande Cavour:

„Vi esiste sulle terre dell'impero (austriaco) una razza numerosa, energica, ardimentosa, ma da più secoli oppressa, la razza slava. Questa razzą si estende in tutte le parti orientali dell'impero dalle sponde del Danubio sino ai monti della Boemia, voule ottenere l'intera sua emancipazione, riconquistare la sua nazionalità. La sua causa è giusta, è nobile. Essa è propugnata da orde rozze ancora, ma ardimentose ed energiche; essa è destinata quindi a trionfare, in un non lontano avvenire.

Il grande moto slavo ha ispirato il primo poeta del secolo, Adamo Mickiewicz e da questo fatto noi siamo indotti a riporre nelle sorti di quei popoli una fede intiera. Perchè la storia c'insegna, che quando la provvidenza ispira uno di quei genii sublimi, come Omero, Dante, Shakespeare o Mickiewicz, è una prova che i popoli in mezzo ai quali essi sorgono sono chiamati ad alti destini (Cavour - Atti del Parlamento Subalpino - tornata del 20 ottobre 1848).

Adamo Mickiewicz, povero, senza soldo, padre di cinque figliuoli, si reca nel febbraio del 1848 a Roma, e per rappacificarsi colla ciesa, sottomette al giudizio del tribunale ecclesiastico gli ultimi due volumi delle sue lezioni tenute al Collége de France. Il 25 marzo a capo di una delegazione polacca, della quale fanno parte membri di vari partiti degli emigrati polacchi di Roma, ha un'udienza dal Papa Pio IX. L'udienza non andò molto bene, ma infine, Pio IX esprimeva la speranza che la Polonia otterrà la misericordia divina se tornerà alla pura fede, puri costumi a alla figliale obbedienza alla chiesą. „Tąle Polonia e tali Polacchi benedico". Mickiewicz rispose „Per una tale Polonia e tale fedeltà tutti giuriamo". Pio IX quindi promise di benedire la bandiera della legione polacca e i soldati di questa legione. Il 27 marzo ebbe luogo una grande riunione polacca (parteciparono 40 persone) sotto la presidenza del Padre Jełowicki. Mickiewicz propose di occuparsi dell'eleziono di un capo, dichiarando che i tempi richiedono una persona che rappresenti una idea nuova. I partecipanti erano divisi in due campi: la maggior parte proponeva di eleggere come capo della legione polacca, il Mickiewicz; altri invece proponevano Edoardo Jełowicki. (Fra gli avversari del Mickiewicz furono anche il poeta Ciprian Norwid ed il Conte Edoardo Łubieński). La riunione non potè arrivare a nessuna decisione.

Il 28 marzo si recano dal poeta, 12 giovani polacchi (in maggior parte studenti di Belle Arti) e lo pregano di assumere il comando della loro spedizione in Lombardia. Mickiewicz accetta.

Il 29 marzo, il Mickiewicz compone due „atti": il primo rende noto la fondazione della coorte polacca allo scopo di ritornare in patria in unione con coorti di altri slavi. Il secondo „atto" è il famoso Simbolo politico polacco che ottiene anche l'approvazione del generale dei teatini p. Ventura. La coorte fondata doveva chiamarsi „la prima coorte

della Polonia". I giovani componenti la coorte, quali „alleati dei popoli", dovevano intanto prender parte alla lotta per la libertà d'Italia, nei campi della Lombardia. E il massimo genio della Polonia snudava la spada per la causa italiana. La legione polacca doveva essere il nucleo intorno al quale si sarebbero riuniti tutti gli altri popoli slavi.

Già il solo progetto di questa impresa ci sembra oggi straordinario però negli animi esaltati, ma efetti, di quell'epoca, esso era un „sublime disegno, da cui dipende la vita della Polonia e da cui l'Italia può attendere un utile immenso; sublime disegno che in mano di tutt'altro uomo sarebbe utopia o stoltezza, che alle mani di Mickiewicz è certezza e realtà. La voce del poeta susciterà come un „fiat" un esercito polacco, ne sarà soltanto parola creatrice, essa disgregherà l'esercito austriaco togliendo ad esso quegli stessi soldati su cui crede ora poter maggiormente fidare".

L'11 aprile 1848, il drappello polacco, sventolando il vessillo polacco, benedetto da Pio IX, e la bandiera donata loro dal popolo romano per mano di Ciceruacchio (il trasteverino Angelo Brunetti, famoso tribuno popolare di Roma e compagno di Giuseppe Garibaldi, ucciso dagli Austriaci, nel 1849), salpa dal porto di Civitavecchia ed il giorno seguente arriva a Livorno. Il 15 aprile, la coorte di Mickiewicz si trova ad Empoli, dove riceve un'accoglienza trionfale: alle 9 di sera tutto il popolo empolese si raduna sulla piazza della cattedrale; la moltitudine capeggiata dal famoso Don Achille Rebigiani, preceduta da una schiera di fanciulli con fiaccole accese, e seguita da bande musicali e dalla guardia civica, si reca all'albergo, dove alloggiano gli ospiti, e prepara loro un'entusiastica ovazione. Il poeta pronunzia brevi parole. „Quello che veramente si parte dal cuore di un popolo non è facile a descriversi in tutta la sua potenza. — Ah! quella sera mai si potrà cancellare nella nostra mente"— scrive un testimonio oculare di quella dimostrazione.

Sabato 15 aprile verso mezzogiorno, il Mickiewicz coi suoi legionari arriva a Firenze dove alloggia alla locanda di S. Marco (Via de'Saponai).

Il poeta polacco non era allora affatto sconosciuto a Firenze anche al pubblico largo: infatti già fino dal 1846 (cfr. i n. 46 - 51), 1846 la „Rivista di Firenze" aveva pubblicato, a penna di Napoleone Giotti (Carlo Jouhaud), lunghissimi articoli sulla vita e le opere sue. ,

Gli ospiti si trattengono fino a venerdì 21.

Le accoglienze tributate a Firenze al grande poeta polacco sono deliranti. Il 16 viene affisso un manifesto sulle strade di Firenze che invita tutto il popolo fiorentino a radunarsi alle ore 1 pomeridiane davanti al caffè della Guardia Nazionale in Piazza del Duomo. La moltitudine preceduta dalla bandiera tricolore, da quella toscana, dalla pontificia e dalla tricolore, germanica, si reca sotto l'albergo ed ivi prorompe in lunghi evviva alla Polonia, all'Italia e alla Germania libera.

,Una deputazione del giornalismo fiorentino sale a rendere onore agli ospiti e viene accolta affettuosamente con lacrime di gioia. Parla per primo Leopoldo Redi, seguito da Luigi Keller, il quale saluta Mickiewicz a nome dei Tedeschi residenti a Firenze, e infine il giovane poeta Napoleone Giotti. Il bardo polacco, commosso dalla entusiastica manifestazione, presentandosi al balcone ringrazia il popolo fiorentino per la simpatia fervida non, verso lui stesso, ma verso la nazione polacca, dimostrata. Al termine del suo discorso Mickiewicz esclama: „Andiamo a pregare Iddio in qualche chiesa", — e, ponendosi con la bandiera polacca alla testa della folla e con quella del popolo di Roma, in aggiunta alle altre menzionate, si dirige verso Santa Croce. Dopo la preghiera, il patriotta abate Raffaello Lambruschini, pronunzia brevi ma solenni parole. Al ritorno verso la locanda Leopoldo Redi saluta ancora i patriotti polacchi.

La mattina del 17 aprile il Mickiewicz viene ricevuto dal Granduca, il quale con somma affabilità lo intrattiene per alcun tempo.

Venerdì 21 aprile alle ore 1.30 pom. il drappello dei Polacchi che comprendeva anche il ben noto colonnello Nepomuceno Siodołkowicz, parte da Firenze alla volta di Bologna, accompagnato da gran folla per un miglio fuori dalla porta. Adamo Mickiewicz accomiatandosi ringrazia con calore il popolo fiorentino delle manifestazioni entusiastiche tributategli durante la sua breve permanenza.

Negli archivi di Firenze troviamo numerose altre notizie di volontari polacchi in Toscana.

Un curioso incidente avviene la sera del 3 dicembre 1848. Otto militari polacchi (che fanno parte del distaccamento polacco di Modigliana) stanziati a Marradi (Rocca S. Casciano) „disturbano la pubblica quiete con canti clamorosi di tema repubblicano". Quel fatto provoca l'intervento del Ministro degli Interni presso il Ministero della Guerra, ma questi (venuto a sapere che non si tratta che di esclamazioni patriottiche polacche e italiane, e della canzone marsigliese) mentre ordina che il „solerte" comandante del picchetto dei Veliti (il denunziatore dei Polacchi) sia passato in un corpo di linea, vorrebbe „che i bravi polacchi, oggetto delle universali simpatie fossero modello e maestri d'ordine, ed amanti della disciplina, come lo sono della libertà", e invita il comandante dei Polacchi a far rispettare dai suoi soldatti l'ora (24) di ritirata.

Il 7 dicembre 1848, il cap. Hauke informa il Ministro della Guerra della Toscana dell'arrivo di 18 Polacchi da Vercelli e gli comunica che essi dovrebbero essere seguiti da altri 22, ma la partenza di questi ultimi è stata sospesa per ordine del Governo sardo. Altri 18 invece sono stati spediti da Torino ad Alessandria, per essere incorporati nelle truppe del Piemonte. Lo scrivente prega il Governo Toscano di intervenire, affinchè i volontari suddetti possano raggiungere le truppe polacche nella To-

scana. L'11 dicembre 1848, provenienti da Genova, arrivano a Livorno, per prendere servizio nell'esercito tosano, il col. Nepomuceno Siodołkowicz, il chirurgo magg. Felice Kestenberg, il sottotenente Gabriele Rozniecki con altri 15 (fra sottufficiali e soldati) volontari polacchi.

IL TRICENTENARIO DI UNA AMBASCERIA POLACCA A ROMA.

(Trzechsetlecie poselstwa polskiego w Rzymie).

Nel 1933 cade il tricentenario di una celebre amabasceria inviata, dal Re di Polonia Ladislao IV (1596-1648) subito dopo la sua incoronazione a Cracovia, al Sommo Pontefice Urbano VIII Barberini (1623-1644). A capo dell'ambasceria era un amico personale del nuovo re, uno dei più abili diplomatici di quel tempo e futuro grande cancelliere del regno polacco, Giorgio Ossoliński, allievo dei Padri Gesuiti e studente nelle università italiane di Padova e di Roma. Giorgio Ossoliński presentò al Pontefice i filiali omaggi di Ladisiao IV, ma in realtà trattò tutta una serie di gravi problemi concernenti la guerra contro la Moscovia e i preparativi per la lotta della cristianità contro l'aggressività musulmana. Urbano VIII colmò di favori l'ambasciatore polacco, conferendogli perfino il titolo ereditario di principe romano. L'ambasceria di Ossoliński rimase celebre a Roma non per le eccelse qualità del diplomatico, ma per lo sfarzo inaudito con il quale egli entrò a Roma traversando da Porta del Popolo fino alla residenza pontificia, le strade coperte di sale, in slitta per far vedere ai romani i mezzi di comunicazione in uso in Polonia nella stagione invernale. I ferri dei cavalli che tiravano la slitta dell'Ambasciatore rimasero tutti per istrada ed erano d'oro puro, male fermati apposta per lasciarli in regalo al popolo di Roma. Giorgio Ossoliński moi nel 1650 a Varsavia proprio mentre stava per recarsi nuovamente a Roma come ambasciatore di Giovanni Casimiro al Pontefice Innocenzo X Panphily (1644-1655). Giorgio Ossoliński ha lasciato una serie di interessantissimi diari che riguardano le ambascerie sostenute, e tra questi, uno che concerne la missione in Italia.

UN RICORDO DELLA DIMORA DEL PAPA IN POLONIA.

(Pamiątka pobytu Ojca Św. w Polsce).

Pio XI ha voluto consacrare un ricordo della sua dimora in Polonia come rappresentante della Santa Sede, con una decorazione fatta eseguire nella Cappella del Castel Gandolfo. Per sua volontà la cappella è stata dedicata alla Madonna di Częstochowa, patrona nazionale della Polonia, venerata nel monumentale Santuario che è meta continua di pellegrinaggi del popolo polacco. Le pareti della cappella saranno affrescate con due dipinti per i quali il Papa stesso ha chiamato il prof. Rosen della Università di Leopoli, uno dei più valenti pittori polacchi contemporanei. Uno di essi rappresenta la difesa dello stesso monastero di Częstochowa contro gli Svedesi di Gustavo Adolfo nel secolo XVII, e l'altro la difesa di Varsavia contro l'invasione bolscevica del 1920. Questo secondo soggetto ricorderà a Pio XI uno dei più gravi episodi della rinata storia della Polonia, del quale egli stesso fu parte, perchè, allorquando la capitale polacca era minacciata dalle armate sovietiche, egli stesso a fianco del Cardinale arcivescovo era l'anima della resistenza morale del popolo e con la sua presenza infondeva in tutti, cittadini e combattenti, alti sensi di coraggiosa fiducia. L'episodio tratteggiato in questo affresco è precisamente la carica del battaglione di giovanissimi studenti guidato dall'eroico cappellano Skorupka che vi lasciò la vita, e che fu il primo segno di quella vigorosa ripresa da parte delle truppe polacche che portò in due giorni alla rotta completa dell'esercito bolscevico.

LA POLONIA ALL'UNIVERSITA' DI MILANO.

(Polacy na uniwersytecie medjolańskim).

La stampa italiana si è occupata diffusamente in questi ultimi tempi sulla partecipazione della gioventù studiosa straniera alle Università italiane, mettendo pure in rilievo che la partecipazione straniera presso gli atenei italiani, si accentua sempre più, in grazia al clima fattivo creato dal fascismo. Si osserva perciò con vivo piacere che nell'Università di Milano, su 27 nazioni, il primo posto è detenuto dalla Polonia con 37 studenti, di cui 8 femmine. Dopo la Polonia seguono l'Armenia, la Romania, la Svizzera, l'Ungheria, la Germania, l'Inghilterra. La numerosa rappresentanza polacca sta a dimostrare, che come per i tempi passati i vincoli culturali, e di studio fra la Polonia e l'Italia, si rafforzano sempre più, e serviranno a potenziare quella simpatia e fraternità di sentimenti fra queste due grandi nazioni.

LA FUNZIONE DELLA DANTE ALIGHIERI A VARSAVIA.

(Działalność Towarzystwa „Dante Alighieri" w Polsce).

In occasione del 38 Congresso della „Dante Alighieri" tenutosi a Vicenza, le gerarchie di questa grande e patriotica associazione italiana, hanno trovato parole di elogio, per quanto va svolgendo la „Dante Alighieri" sul territorio della Repubblica polacca. Infatti a Varsavia, questa associazione, che raccoglie soci polacchi e italiani, trova sempre più consensi da parte di coloro, che vedono con piacere, una intesa di rapporti sempre più intensa, nel campo artistico e culturale, fra la Polonia e l'Italia. Siamo certi, che queste caratteristiche di collaborazione intellettuale, promosse dalla Dante Alighieri in Polonia, andranno sempre più affermandosi, e raggiungeranno in breve tutti gli scopi prefissisi.

IL CONGRESSO STORICO A VARSAVIA.

(Międzynarodowy Kongres Historyczny w Warszawie).

Nell'ultima settimana del mese di agosto, si è tenuto a Varsavia il VII Congresso di Scienze storiche. La partecipazione degli studiosi è stata larghissima ed ha compreso tutti gli stati europei e numerose rappresentanze di paesi extra-continentali. L'Italia è stata presente con oltre cinquanta storici. Questa delegazione che fu senza dubbio una delle più attive, era presieduta da S. E. il sen. Pietro Fedele. L'Accademia d'Italia era rappresentata dai professori Volpe e Pettazzoni.

Gli studiosi italiani sono stati durante tutto lo svolgersi dei lavori, fatti segno di viva simpatia e premura dai colleghi polacchi.

ITALSKA PRACA O ADAMIE MICKIEWICZU.

(Un articolo italiano su Adamo Mickiewicz).

Znana polonistka dr. Nelly Nucci, lektorka języka italskiego na un. Jagiellońskim, napisała rozprawę p. t. „Niektóre elementy tragiczne w postaciach Mickiewicza". Omawiając twórczość Mickiewicza, autorka podzieliła ją na cztery okresy: 1) Gustaw — człowiek — jednostka, 2) Konrad — człowiek — naród, 3) Ks. Piotr — człowiek — Kościół i 4) Adam — człowiek — ludzkość. Najszczegółowiej zostały omówione utwory, pozostające w związku z pobytem Mickiewicza w Italji, oraz tworzeniem Legjonu.

POLSKA NA KONGRESIE PRASY AKADEMICKIEJ W WENECJI.

(Partecipazione della Polonia al Congresso della Stampa Accademica a Venezia.

W końcu sierpnia w pałacu królewskim, w Wenecji, otwarto wystawę międzynarodową prasy akademickiej oraz kongres prasowy pod przewodnictwem Bellangera, który w przemówieniu inauguracyjnem podkreślił inicjatywę i wysiłki związku polskiego przy organizacji biura prasowego C. I. E. Polski dział wystawy należy do najbogatszych.

W dn. 29 sierpnia r. b. min. oświaty Ricci imieniem rządu włoskiego otworzył w Pałacu Dożów 15-ty kongres C.I.E., w obecności księcia Savoia brata i przedstawiciela króla Emanuela. 400 delegatów reprezentuje 24 kraje, delegacja polska pod przewodnictwem Teroganiana w składzie 10 osób. Przemówił prezes studentów faszystowskich Poli prezes konfederacji Follows. Minister Ricci w przemówieniu inauguracyjnem zaznaczył zasługi zeszłorocznego prezesa Pożarskiego.

PAMIĄTKA POBYTU OJCA ŚW. W POLSCE.

(Un ricordo della dimora del Papa in Polonia).

Dla upamiętnienia pobytu swego w Polsce w charakterze nuncjusza, Ojciec Św. Pius XI poświęcił kaplicę w Castel Gandolfo wezwaniu Matki Boskiej Częstochowskiej. Wykonanie fresków ściennych zostało powierzone jednemu z najwybitniejszych artystów — malarzy polskich, prof. Rosenowi ze Lwowa. Jeden z fresków przedstawiać będzie Obronę Częstochowy przed najazdem wojsk szwedzkich Gustawa Adolfa w XVII w., drugi — obronę Warszawy przed najazdem bolszewickim w 1920 r. Ten ostatni będzie dla Ojca Św. wspomnieniem wiekopomnej dla Polski Odrodzonej chwili, w której położył On niezapomniane zasługi, krzepiąc ducha zagrożonej przez wroga stolicy, niecąc w walczących ufność w zwycięstwo. Jako temat fresku wybrał artysta chwilę wyruszenia do boju pułku młodzieży szkolnej pod przewodnictwem bohaterskiego ks. Skorupki, który położył życie za Ojczyznę; — a więc pierwszy etap zwycięstwa, moment decydujący o nastąpionem w dwa dni później ostatecznem rozgromieniu wojsk bolszewickich.

ITALSKA EKSPEDYCJA NAUKOWA.

(Spedizione scientifica italiana).

W najbliższym czasie wyruszy z Syrakuz do Asmary italska ekspedycja naukowa, której zadaniem będą studja nad działaniem promieni kosmicznych. Na czele ekspedycji stanął prof. Bruno Rossi z uniwersytetu padewskiego. Wybór Asmary, jako puntu obserwacyjnego, został podyktowany szczególnemi warunkami. Asmara, stolica italskiej kolonji Erytrei (Afryka wsch.), znajduje się w pobliżu równika magnetycznego na wysokości 2500 m. nad poziomem morza.

ITALSKIE NAGRODY LITERACKIE.

(Premi letterari italiani).

Jury nagrody literackiej miasta Viareggio za rok 1933 przyznało sumę 8.000 lirów Achilesowi Campanile za książkę p. t. „Kantylena na rogu ulicy“, nagradzając jednocześnie trzech innych autorów po 4.000 lirów, a mianowicie: Piotra Bergellini‘ego za książkę „Św. Bernardyn ze Sjeny“, Paulinę Masino „Peryferja“, Bino Sanminiatelli‘ego „Gry chłopięce“.

Achilles Campanile jest uważany za jednego z najzdolniejszych humorystów italskich młodego pokolenia. Był on w pewnym okresie autorem najbardziej poczytnym.

NOWY DRAMAT PIRANDELLA.

(Un nuovo dramma di Pirandello).

Znakomity pisarz italski Pirandello pracuje obecnie nad nowem dziełem, zatytułowanem „Olbrzymy z gór“. Będzie to utwór dramatyczny.

PRZEGLĄD PRASY

NARÓD NA STRAŻNICY.

(Popolo di pattuglia).

W „Popolo d‘ Italia“ z dn. 6.VIII. r. b. został zamieszczony niezmiernie interesujący artukuł pod powyższym tytułem, p. **Roberta Sustera**, świetnego i niezmiernie kulturalnego publicysty italskiego, będącego korespondentem Ajencji Stefani‘ego w Warszawie. Artykuł ten w streszczeniu przytaczamy poniżej:

Cechą charakterystyczną, odróżniającą naród polski co do istoty jego losów od wielkiej rodziny narodów słowiańskich, jest bez wątpienia rozwinięta świadomość narodowa. Przebudzenie jej datuje się już od najdawniejszych czasów zaprowadzenia chrześcijaństwa w Polsce, a jednocześnie z niem — cywilizacji zachodniej, idącej z Rzymu.

Naród polski otoczony z wszech stron państwami wrogo usposobionemi do Polski i wyznawanej przez nią wiary, osiadły na pograniczu zachodu i wschodu Europy, od wieków stał na strażnicy świata zachodniego, zasłaniając go od najazdu barbarzyńców i niewiernych, skupiając w sobie, broniąc, symbolizując i propagując kulturę katolicką, rzymską, zachodnią, wśród otaczających go ludów.

Kultura zachodnia i wygórowana świadomość narodowa — są to dwa zasadnicze i nierozdzielne pierwiastki duszy polskiej, kierujące jej rozwojem i określające jej przeznaczenie.

Psychologja polskiego narodu tłomaczy się również położeniem geograficznem. Wykuła ona ogniem i mieczem dzieje swe i swą chwałę na rozległym obszarze, pozbawionym ściśle określonych granic etnograficznych i geopolitycznych, zaludnionym przez mieszaninę szczepów pruskich, lechickich, litewskich, ukraińskich, białoruskich, wielkorosyjskiech, rozrzuconych na jednolitej płaszczyźnie, rozciągającej się od Odry do Uralu, od Bałtyku do Morza Czarnego.

W środkowej części tego olbrzymiego kraju, pokrytego lasami, moczarami, stepami, naród polski, idąc za głosem przeznaczenia, stworzył i wykuł swą granitowo silną osobowość, wzniósł twierdze swe warowne i pozostał tam w dumnem odosobnieniu, niezmiernie czujny, na nieustannych czatach, na strażnicy swej chwały, niestrudzony w śledzeniu i przewidywaniu knowań przeciw niemu wrogich zamierzeń pogańskiej Litwy na północy, hord tureckich i tatarskich na południu, prawosławnej Moskwy na wschodzie, zachłannych plemion teutońskich na zachodzie.

Od niepamiętnych czasów rolnik polski przywykł był orać i zasiewać swe pole, nie odpasując szpady od boku, bacznie wytężając wzrok ku czterem stronom świata — w nieustannem napięciu i oczekiwaniu, gotów każdej chwili skoczyć na koń i rzucić pług dla miecza ku obronie Ojczyzny.

Owa stała gotowość do walki wyostrzyła, wydoskonaliła w Polakach instykt samoobrony.

Z drugiej strony czynnik geograficzny, jakim była niepewność, nieokreśloność wschodnich granic Polski, sprawił, iż Polacy zapuszczać się poczęli coraz głębiej w owe rozległe a skąpo zaludnione strony.

Owo dążenie na wschód stanowi nad wyraz charakterystyczną cechę dziejów Polski. W Średnich Wiekach naród polski przeniósł stolicę swą z Gniezna Wielkopolskiego do

Krakowa w Małopolsce, stamtąd zaś, już w czasach nowożytnych, do Warszawy na Mazowsze. I nie jest wynikiem ślepego trafu fakt, iż najwybitniejsi synowie Polski — Mickiewicz i Marszałek Piłsudski — ujrzeli światło dzienne na Kresach Wschodnich.

Wśród tych nieustannych walk, zwycięstw i porażek, narodowy charakter polski stał się nawskroś bohaterskim i romantycznym. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę iż, mimo dokonywanych w ciągu wieków zmian granic, terytorjum Polski nie przestało być nigdy rozległym pasem granicznym między grupą państw o kulturze zachodniej a obszarem wschodu, wytworzyła się w psychice narodu polskiego łatwo zrozumiała nadwrażliwość, czujność i samodzielność, zrozumienie konieczności liczenia jedynie na własne siły i umiejętność bronienia bezpieczeństwa swego i wolności bez uciekania się do czyjejkolwiek pomocy.

W ciągu półtorawiekowej niewoli wytworzyła się w psychice polskiej sprzeczna z charakterem rasy słowiańskiej podejrzliwość, dająca się łatwo wytłomaczyć zrozumiałem pragnieniem zachowania odzyskanej kosztem olbrzymich ofiar niepodległości i obawą powtórzenia się tragicznych dziejów, wyrytych niezapomnianemi zgłoskami w historji kraju.

Do nawybitnieszych cech narodu polskiego zalicza się niewyczerpana żywotność, przejawiająca się w stałym przyroście ludności. Zasługuje na uwagę, iż zjawisko to w pierwszym rzędzie daje się zauważyć w przemysłowej części Polski — Śląsku.

Na duszę nowoczesnego Polaka składają się cenne pierwiastki żywotności, zapału i wiary w przyszłość, dzięki którym młode Państwo dźwignęło się z ruin i rozbudowało z godną podziwu szybkością, i dziś już zajmuje w koncercie Państw europejskich poczesne miejsce.

IL CENTRO DELL'INDUSTRIA TESSILE POLACCA.

(Ośrodek przemysłu włókienniczego).

DA VARSAVIA A LODZ.

Sono 140 i chilometri che separano le due città, e l'ultima e a 50 dalla prima. Una pianura uguale e monotona è quella che le separa, che non ha nulla di interessante.

L'inclemenza del clima par che l'abbia destinata ad una produzione scarsa, misera, di pochi ortaggi che vengono a maturazione nella breve estate: larghi sono i tratti erbosi su cui pascolano animali, piccole macchie di colore nella sconfinata monotonia. Casette basse, spesso cinte da alberi per essere protette dal vento che soffia forte, violento, talvolta distruttore, casette basse e piccine che par che non abbiano a contenere che coppie di sposi ed invece hanno numerose famiglie, ricche di bimbi vispi e quasi selvaggi.

Ecco la Bzura, affluente del re dei fiumi polacchi, la Vistola, ecco Gochaczev, la prima importante stazione su quella linea che porta e Posen o Poznan (i polacchi si adonterebbero all'udire il vecchio nome tedesco, ecco Lowicz centro ferroviario ed un tempo gran mercato di cavalli e con ricche fabbriche di giocattoli, tanto che era chiamato la „Norimberga polacca", e finalmente, dopo un buon paio d'ore di un treno rapido e puntuale, ecco Lodz, che i polacchi — scherzi delle lingue, che scrivono in un modo ed in un altro pronunciano ciò che hanno scritto, lingue irrequiete e bisbetiche — pronunciano Uog e son pronti a correggervi se voi rispettate la grafia italiana, con le sue ciminiere fumanti, con i suoi grandi edifici grigi e nerastri, che racchiudono centinaia e migliaia di lavoratori, veri mostri che inghiottono alla mattina tante vite umane per ridarle alla sera stanche e pallide. Là dove manca il sole, là dove il cielo appare quasi sempre grigio, il lavoro sembra più pena che dovere, da più il senso, a chi l'osservi, di dolore che di lieto contributo al progresso umano.

Veramente le fabbriche sono come distaccate in varie localita o sobborghi di Lodz, sorte ghiribizzosamente, prepotentemente: esse hanno nomi che fanno rabbrividire, Zgierz, Pabjanice, Rzgów e Tuszyn e che in bocca polacca appaiono ancora più strani e meno rispondenti alla loro grafia. Così che la ferrovia che conduce a Lodz, ha come stazione la Dworzec (stazione) Fabryczony, donde linea tramviarie conducono al centro della città, che non ha alcuna bellezza di arte antica, perchè è recente di costruzione.

Si pensi che nel 1820 — dicono le storie — Lodz non aveva che 800 abitanti, cioè era un umile villaggio, e si tenga presente che oggi a quasi 600 mila si fanno ascendere i suoi abitanti, quindi l'incremento è stato iperbolico, inimmaginabile, americano, come si suole con orgoglio affermare qui.

Lodz è il centro dell'industria tessile, è il maggior centro industriale della risorta Polonia, è la Manchester polacca, il pendant di Katowice, il centro dell'industria pesante, il maggior centro dell'Ober Schlesien, che ha dato tante difficoltà all'Europa discutente sulla sua pace e sul suo domani.

In proporzioni uguali sono a Lodz gli Ebrei ed i Polacchi, la metà degli uni e degli altri sono i Tedeschi: e le fabbriche — lo dicono i nomi — spettano in gran parte ad Ebrei, molti dei quali plurimilionari. Perchè qui sia sorta quest'industria, non è facile dire: forse non ci sono ragioni geografiche e forse la sola ragione è quella etnica, la presenza qui di oltre 200 mila Ebrei, che costituscono una forza cospicua ed una somma di iniziative veramente grandiose.

La più vecchia fabbrica è quella del Geyer, nata nel 1835, cha però non è la più ricca di operai — appena 4 mila —: invece la ditta Scheiblen ne ha 12 mila, la società Fosnania 9 mila, la società Geyer-Grohman, 6 mila, ed infine la società manifatturiera Widzewska, 4 mila. E'una somma non indefferente di attività che si raccolgone in poche fabbriche ed a cui bisogna aggiungere tutto l'insieme di fabbriche minori e non meno occupanti operai, che sono come i cespugli che verdeggiano presso la gran selva.

Quì è tutta la vita di Lodz, l'altra che si svolge nella città, lungo la via Piotzkowska, che si snoda da N. a S. per 4 Km., è il riflesso, la conseguenza, il compimento di questa. E si noti — caratteristica non trascurabile — che la lunga via Piotrkowska terminà con il quartiere ebreo, una specie di ghetto, come la via Nalewki di Varsavia, dove le barbe, i berrettoni e le lunghe palandrane scure sono continue, l'abito che si vede sempre, la costumanza caratteristica che denunzia il figlio d'Israele.

Se Lodz non ha opere d'arte antiche, ha belle e sfarzose chiese moderne, ha palazzi immensi, dove gli stili si aggrovigliano e si perdono in una strana confussione, ed ha ancura una bella piazza, che per di più ha un bel nome la plac Wolności, la piazza della Libertà, in mezzo alla quale sorge un monumento, eretto nel 1929 ad opera dello scultore M. M. Lubelski. Il monumento è dedicato all'eroe Kościuszko, e poichè questi, prima che per la Polonia aveva combattuto per la guerra d'indipendenza americana; cosi bassorilievi uniscono Kościuszko a Washington: pure in Lodz l'idea che ha constituito sempre il fondamento della vita polacca ha, la sua visibile ed artistica affermazione.

M. LONGHENA

ZAPOTRZEBOWANIA, OFERTY i PRZEDSTAWICIELSTWA.

824 a. **Środek do zwiększania elastyczności cementu budowlanego** pragnie przywozić do Polski firma w Medjolanie i poszukuje przedstawicieli.

825 a. **Owoce świeże** pragnie przywozić do Polski firma w Massalombarda i poszukuje przedstawicieli.

826 a. **Krawaty jedwabne** pragnie przywozić do Polski firma z Como i poszukuje przedstawicieli.

827 a. **Arytmometry** pragnie przywozić do Polski firma w Medjolanie i poszukuje przedstawicieli.

828 a. **Ryż** pragnie sprowadzać do Polski firma w Vercelli i poszukuje przedstawicieli.

830 a. **Materjały (ziarna roślinne) do wyrobu różańców** pragnie przywozić do Polski italska firma w Osimo i poszukuje przedstawiciela.

831 a. **„Cel - Bes"** drzewo sztuczne do wyrobu płyt izolacyjnch pragnie przywozić do Polski firma w Medjolanie i poszukuje przedstawicieli.

832 a. **Chrząstki sepji morskiej** pragnie sprowadzać do Polski firma italska i poszukuje przedstawicieli.

833 a. **Skoncentrowany moszcz winny** pragnie sprowadzać do Polski firma italska i poszukuje przedstawicieli.

834 a. **Owoce południowe** pragnie sprowadzać do Polski firma w Rzymie i poszukuje przedstawicieli.

835 a. **Aparaty do konserwacji aromatu kawy palonej** pragnie sprowadzić do Polski firma w Tryjeście i poszukuje przedstawicieli.

836 a. **Konie** pragnie importować z Polski firma italska i nawiąże w tym celu kontakt z zainteresowanymi eksporterami.

837 a. **Sery: Gorgonzola, Maggiano** i in. pragnie sprowadzać do Polski firma italska i poszukuje przedstawicieli.

838 a. **Maszyny i narzędzia do obróbki blachy i żelaza, artykuły techniczne, odpadki żelaza, maszyny, stosowane w przmyśle budowlanym,** pragnie sprowadzać do Polski firma italska i poszukuje przedstawicieli.

839 a. **Jaja** pragnie importować z Polski firma w Genui i nawiąże w tym celu kontakt z zainteresowanymi eksporterami.

840 a. **Grzyby suszone** pragnie importować z Polski firma w Turynie i nawiąże kontakt z zainteresowanymi eksporterami.

DOMANDE ED OFFERTE DI MERCI E RAPPRESENTANZE.

397 b. **Fagioli e piselli.** Ditta di Czortków (Polonia Minore) desidera allacciare rapporti con Case italiane importatrici.

398 b. **Etichette ed altri articoli di carta.** Ditta di Jasło (Polonia Minore) desidera allacciare rapporti con Case italiane importatrici.

39z b. **Impianti per la fabbricazione di sciroppi di frutta e agrumi.** Ditta di Cracovia desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

400 a. **Filati di seta artificiale preparati a base del sistema „acetat".** Ditta di Lodź desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

401 b. **Cognac autentico.** Ditta di Nowy Targ (Polonia Minore) desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

402 b. **stoffe per la fabbricazione di cravatte.** Ditta di Lodź desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

403 b. **Articoli per la fabbricazione di orologi: (limette di metallo, tanaglie, aghetti, cerchiolini dentati); foglietti di metallo per la doratura di cornici per quadri, specchi, ecc.** Ditta di Varsavia desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

404 b. **Vermut.** Ditta di Varsavia desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

405 b. **Articoli da cancelleria, penne stilografiche, cartoline illustrate.** Ditta di Varsavia desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

406 b. **Penne stilografiche. Frutta.** Rappresentante ben introdotto desidera assumere la rappresentanza di Case italiana esportatrici.

407 b. **Acido borico.** Ditta di Kielce desidera importare quest'articolo dall'Italia.

408 b. **Zolfo e pomice.** Ditta di Varsavia desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

409 b. **Apparecchi scientifici per laboratori di fisica) fotometri, interferometri, apparecchi per determinare il grado di condottibilita dell'acqua, macroscopi, lenti, apparecchi per l'elettrofiltrazione ecc.** Ente autonomo di Varsavia desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

410 b. **Macchine diverse, coltelli, limature di ferro per la fabbricazione di articoli pirotecnici, oro autentico in foglietti per lavori da pittore e da legatore.** Associazione Commerciale di Varsavia desidera conoscere i nominativi di Case italiane esportatrici.

411 b. **Quadri olegrafici religiosi.** Ditta di Bydgoszcz desidera allacciare rapporti con Case italiane esportatrici.

412 b. **Agrumi e mandorle.** Ditta di Varsavia desidera allacciare rapporti con Case italiane (particolarmente di Bari e dintorni) esportatrici.

ADRJATYCKIE TOWARZYSTWO ŻEGLUGI

(LA COMPAGNIA ADRIATICA DI NAVIGAZIONE).

Wśród nowopowstałych w Italji Towarzyst Żeglugi zasługuje na szczególną uwagę **Compagnia „Adriatica" di Navigazione di Venezia** (Weneckie Towarzystwo Żeglugi „Adriatica"), utworzone drogą fuzji 6-ciu Adrjatyckich Towarzystw Żeglugi.

Urzeczywistniło ono w pełni postawiony sobie cel zastosowania swych urządzeń do najnowszych wymagań turystyki i handlu.

Posiada ono flotę o pojemności ok. 50.000 ton, składającą się przeważnie z nowych parowców, zbudowanych według ostatnich wymagań, jako to: wytworny i szybki „Morosini", obsługujący linję dalmatyńską, „Brioni" (6 jednostek obsługujących linje adjatyckie 10 i 11) „Foscari"; „Grimani"; „Marcello", „Mocenigo", łączące w sobie komfort i wygody i cieszące się z tego powodu zasłużonem uznaniem turystów całego świata, odbywających podróże po Adrjatyku i po wschodniej połaci Morza Śródziemnego.

Hołdując tradycji przysłowiowej gościnności narodu italskiego, Towarzystwo „Adriatica" czyni wszystko, by pasażerom, podróżującym na jego okrętach, zapewnić jaknajwiększą swobodę ruchów. Przyczyniają się do tego wygodne rozległe kabiny, estetycznie urządzone salony i buduary prywatne, zaciszne czytelnie, obficie zaopatrzone bary, przestrzenie do przechadzek pod dachem i na wolnem powietrzu, słoneczne werandy, sale koncertowe it.p., jak również sprawna usługa wykwalifikowanego, odznaczającego się uprzejmością personelu okrętowego.

Zasługuje również na uwagę wyborowa kuchnia na parowcach T-wa „Adriatica".

T-wo obsługuje b. liczne linje morskie, co pozwala korzystającym zeń turystom zwiedzać: Guarnero, Dalmację, Albanję, Grecję, wyspy na morzu Egejskiem, Smyrnę, Egipt i t. p.

Towarzystwo sprzedaje po specjalnie zniżonych cenach bilety okrężne oraz powrotne dla grup wycieczkowych. Nabywać je można w ajencjach i przedstawicielstwach Towarzystwa, czynnych we wszystkich państwach Europy.

Towarzystwo ze szczególną starannością dokonuje przewozu towarów. O powodzeniu tej dziedziny jego działalności świadczy wzmagający się nieustannie, nie bacząc na spowodowane kryzysem zmniejszenie się handlu morskiego — tonaż towarów, przewożonych statkami Towarzystwa, kursującemi między wszystkiemi portami Adrjatyku i Morza Śródziemnego.

Towarzystwo obsługuje następujące linje morskie:

1) Wenecja — Triest — Brindisi — Pireus — Rodos — Aleksandrja (co 2 tygodnie).

2) Wenecja — Brindisi — Pireus — Smyrna — Rodos — Aleksandrja (co 2 tygodnie).

3) Triest — Brindisi — Pireus — Rodos — Aleksandrja (co 2 tygodnie).

4) Wenecja — Brioni — Pola — Abbazia — Fiume (3 tygodniowa).

5) Triest — Brioni — Pola — Ankona (2 tygodniowa).

6) Ankona — Lussinpiccolo — Pola (tygodniowa)

7) Ankona — Fiume (codzienna).

8) Ankona — Zara (codzienna).

9) Wenecja — Triest — Brioni — Dalmacja (2 tygodniowa).

10) Wenecja — Triest — Dalmacja — Albanja — Brindisi (tygodniowa).

11) Wenecja — Dalmacja — Albanja — Epir (tygodniowa).

12) Wenecja — Triest — Rawenna — Fiume — Dalmacja — Bari (tygodniowa).

13) Bari — Durazzo (6 razy tygodniowo),

oraz linje: Rodyjska, Fiumańska, Zara i Bari.

Towarzystwo nie ustaje w pracy nad udoskonalaniem swych urządzeń, floty i marszrut, dostosowując je do wymagań chwili i przyczyniając się w ten sposób do świetnego rozwoju italskiej żeglugi turystycznej i handlowej.

Wydawca: Izba Handlowa Polsko - Italska. **Redaktor odpowiedzialny: Dr. Leon Pączewski.**

Zakłady Wyd Druk. „PRACA", Kredytowa 2/4 Tel 660 70.